

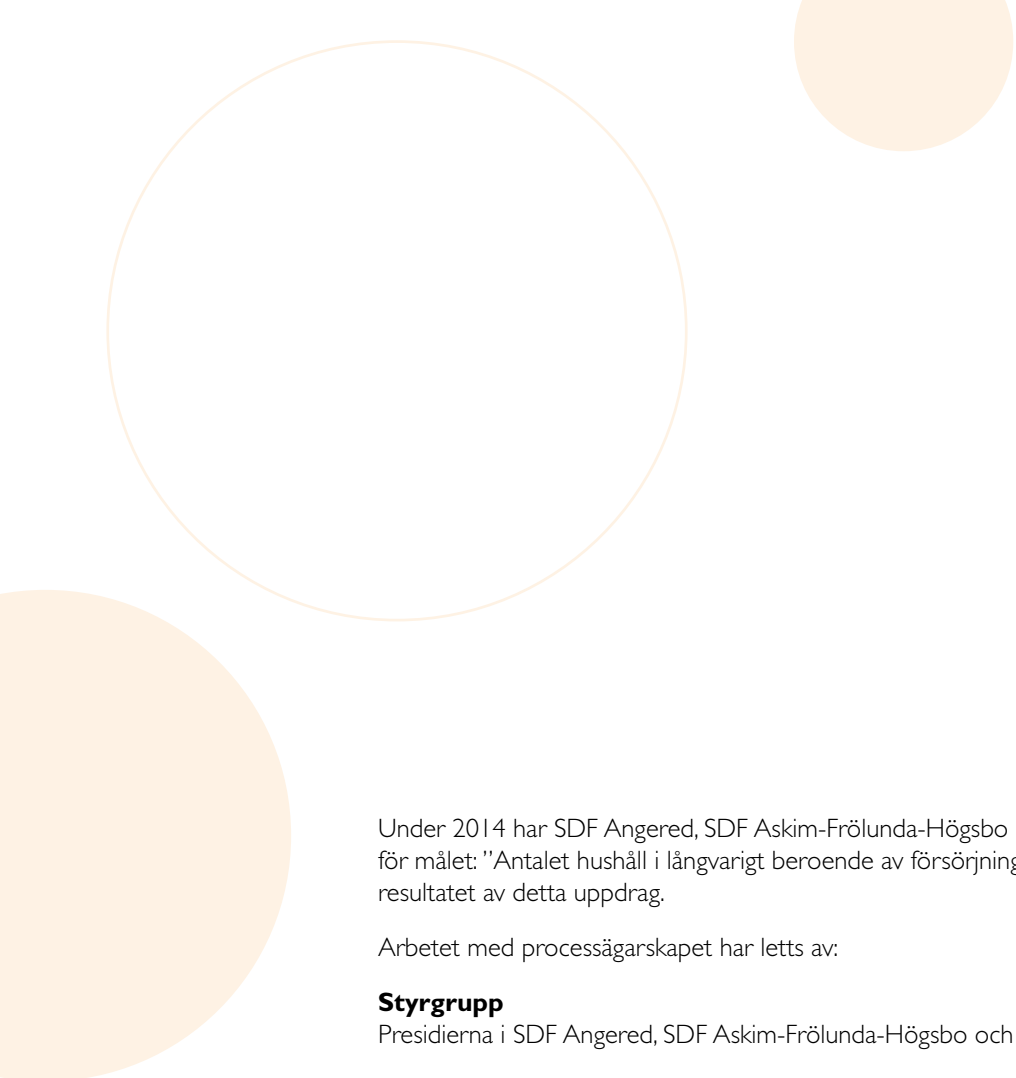

Göteborgs
Stad

Antalet hushåll i långvarigt beroende av försörjningsstöd ska minska i Göteborgs Stad

Verktyg och rekommendationer för fortsatt arbete

Under 2014 har SDF Angered, SDF Askim-Frölunda-Högsbo och SDF Lundby varit processägare för målet: "Antalet hushåll i långvarigt beroende av försörjningsstöd ska minska". Denna rapport är resultatet av detta uppdrag.

Arbetet med processägarskapet har letts av:

Styrgrupp

Presidierna i SDF Angered, SDF Askim-Frölunda-Högsbo och SDF Lundby.

Ledningsgrupp

Stadsdelsdirektörer och sektorschefer inom Individ och familjeomsorg samt funktionshinder i stadsdelarna Angered, Askim-Frölunda-Högsbo och Lundby.

Operativ ledningsgrupp

De tre områdescheferna i stadsdelarna Angered, Askim-Frölunda-Högsbo och Lundby med referensgrupp i tiogruppen inom Arbetsmarknad och sysselsättning.

Arbetsgrupp

Arbetsmarknadsenheten på Stadsledningskontoret, Samordningsförbundet, Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning (NAV), verksamhetsutvecklare inom stadsdelarna, enhetschefer inom Ekonomiskt bistånd och Arbetsmarknad.

Tack till alla enhetschefer och förste socialsekreterare inom Ekonomiskt bistånd och Arbetsmarknad vars kunskap och erfarenhet utgör en grund i denna rapport och är en viktig förutsättning för det fortsatta arbetet.

Huvudskribent:

Sofia Tropp Vilén, utvecklingsledare SDF Askim-Frölunda-Högsbo

Medskribenter

Lena Holmlund, Kaj Larsson, Robert Hjerdt, Allan Dale SDF Askim-Frölunda-Högsbo

Korrekturläsare

Johanna Westlund, kommunikatör, SDF Lundby

Ulrika Karmalm, kommunikatör, SDF Askim-Frölunda-Högsbo

Övergripande synpunkter på texten har även givits av Åsa Lundquist, utvecklingsledare Social resursförvaltning

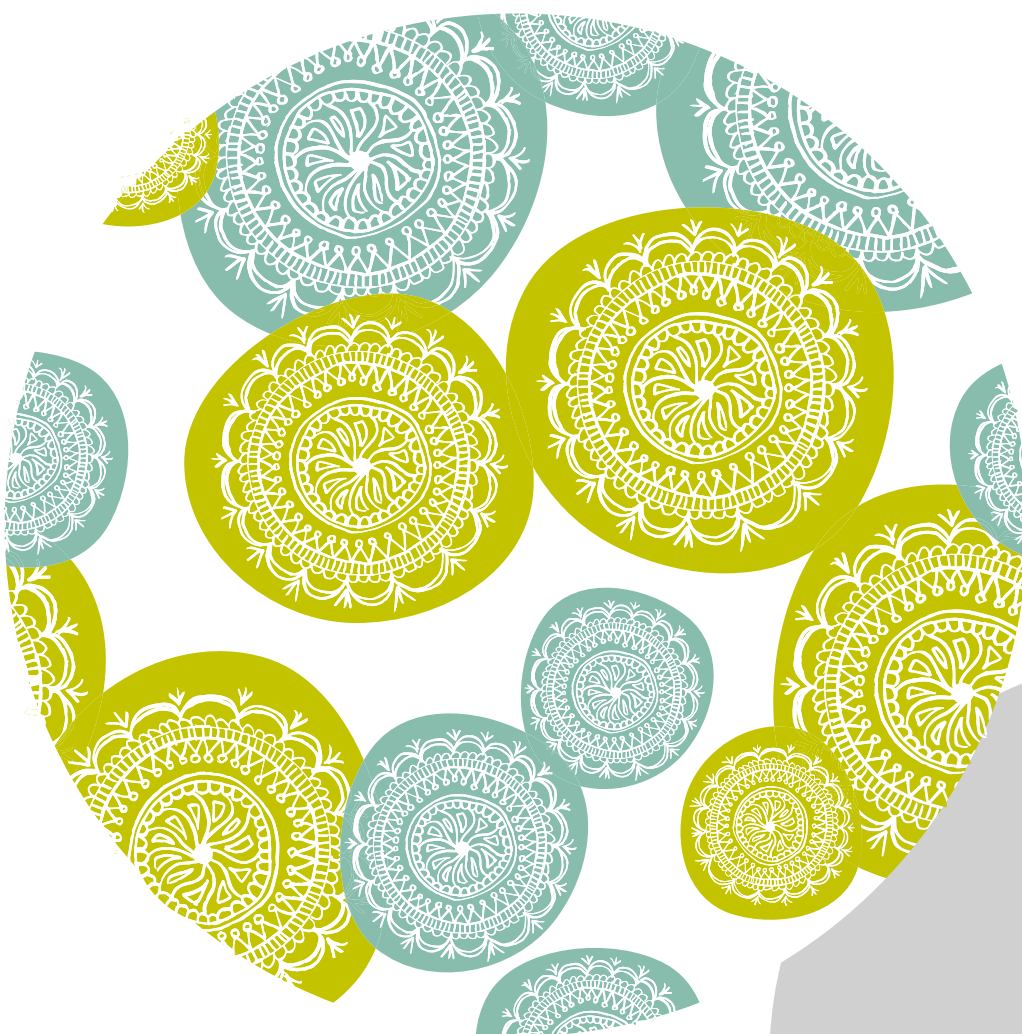
Innehållsförteckning

Förord	4
Definition av begrepp	5
Sammanfattning	6
Inledning	8
Kort sammanfattning av rapporten "Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg"	8
Åtgärdsförslag i "Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg"	10
Processägarskapets syfte	10
Fortsatt arbete med processägarskapet	11
Rapportens syfte	12
 Del 1: Trender och nulägesanalys gällande försörjningsstöd	 13
Nationell utveckling av försörjningsstöd	13
Regional utveckling av försörjningsstöd	13
Stadens utveckling av försörjningsstöd	14
Stadens utveckling av långvarigt försörjningsstöd	14
Trender för långvarigt beroende	16
Trender för långvarigt beroende utifrån kön, ålder, etnicitet och utbildningsnivå	18
Skillnader mellan stadsdelarna	20
Ekonomiskt bistånd/försörjningsstöd kontra handläggningstimmar	24
 Del 2: Barnfamiljer i långvarigt försörjningsstöd i Göteborg	 28
Lokal utveckling av barnfamiljer med försörjningsstöd	29
Skillnader mellan stadsdelarna	30
 Del 3: Stadsdelarnas förutsättningar och lärande exempel	 33
Pågående arbete i stadsdelarna	33
Pågående projekt i stadsdelarna	37
Utvärdering av ESF	40
Tre projekt inom processägarskapet	41
 Del 4: Åtgärder för att minska det långvariga försörjningsstödet	 44
Framgångsfaktorer utifrån stadsdelarnas erfarenhet	44
Att förändra och utveckla enligt stadsdelarna	45
Processägarskapets rekommendationer för fortsatt arbete	46
Källförteckning	48
Bilagor	49
Bilaga 1: "Skillnader i livsvillkor och hälsa"s fem källor och sammanfattning av dess åtgärdsförslag	49
Bilaga 2: Strategisk plan – Säkra föräldrars arbete och försörjning för att motverka ekonomiskt utsatta barnhushåll (detaljplan)	51
Bilaga 3: Faktablad stadsdelsförvaltning	52

Förord

I din hand håller du ett dokument som är framtaget av stadsdelarna Angered, Askim-Frölunda-Högsbo och Lundby som under 2014 var processägare för målet "Antalet hushåll i långvarigt beroende av försörjningsstöd ska minska". Vi hoppas att rapporten kommer att ge dig ny energi, nya perspektiv och ny kunskap om hur vi i Göteborg bör fortsätta att jobba med målgruppen långvarigt beroende av försörjningsstöd. De långvarigt beroende ökar i antal trots att vi under många år jobbat både fokuserat och målinriktat. Därför behöver vi ta ett nytt grepp och förändra våra arbetssätt. Vi bör fundera över om vi ger rätt insatser och använder oss av beprövad kunskap och aktuell forskning. Vi behöver även fundera över om vi prioriterar rätt grupper. Den grupp som ökar mest i Göteborg är kvinnor som har barn, utländsk bakgrund, låg utbildning och ingen funktionell svenska.

En självständig försörjning bör vara en mänsklig rättighet, men verkligheten avspeglar inte detta för alla medborgare i Göteborg. De ekonomiska skillnaderna blir allt större i Sverige och i Göteborg. Dessutom blir hälsan allt mer ojämlik. Dessa skillnader skapar social oro, och denna sociala oro påverkar oss alla. Med denna rapport hoppas vi att tjänstemän, politiker, intressenter, chefer och samarbetspartners ska finna ny inspiration för att vända trenden gällande det långvariga beroendet av försörjningsstöd.

Definition av begrepp

I vissa delar av rapporten redogör vi för det totala antalet personer som mottagit försörjningsstöd i mer än tio månader och som benämns som långvarigt beroende. I andra delar av rapporten redovisar vi siffror som bara inkluderar de som tillhör arbetsför ålder. Antalet som tillhör den första gruppen är givetvis något fler än de som utgör gruppen som är i arbetsför ålder.

I ett antal grafer i rapporten anger vi "utländsk bakgrund", i detta fall åsyftar vi att man är född i ett annat land än i Sverige.

"Mellanområde" är en benämning som vi relaterar till inledningsvis i rapporten. Göteborg är indelat i 30 mellanområden. Varje stadsdel är indelad i två till fyra mellanområden. Indelningen skapades i samband med att rapporten "Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg" skrevs.

Rapporten handlar om långvarigt försörjningsstöd, vilket innebär att man erhållit stöd i mer än tio månader under en tolv månadersperiod. Försörjningsstöd är ett ekonomiskt bistånd vilket i vardagligt tal kallas socialbidrag. Det ekonomiska biståndet är samhällets yttersta sociala skyddsnät. Försörjningsstöd består dels av en "riksnorm" och dels av "skäliga kostnader utanför riksnormen". I riksnormen ingår kostnader för bland annat livsmedel och kläder/skor. Skäliga kostnader utanför riksnormen är bland annat hyra och hushållsel.

När vi i rapporten relaterar till begreppet processägarskap åsyftar vi det processägarskap som stadsdelarna Angered, Askim-Frölunda-Högsbo och Lundby har haft för målet "Antalet hushåll i långvarigt beroende av försörjningsstöd ska minska".

Sammanfattning

Under 2014 har de tre stadsdelarna Angered, Askim-Frölunda-Högsbo och Lundby haft processägarskapet för målet "Antalet hushåll i långvarigt beroende av försörjningsstöd ska minska". Denna rapport är ett resultat av det arbetet och ska ses som en fördjupning av de delar i rapporten "Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg" som handlar om långvarigt försörjningsstöd. Denna rapport är även en konkretisering av det arbete som pågår lokalt i Göteborg inom området. Ambitionen är att rapporten ska vara ett stöd för stadens pågående arbete med att minska antalet hushåll i långvarigt beroende av försörjningsstöd och att man från denna rapport kan hämta vägledning, stöd och inspiration.

Långtidsberoendet har ökat på alla nivåer

Ett långvarigt beroende av försörjningsstöd innebär ett utanförskap och ökar avståndet mellan invånarna i staden. Långtidsberoendet av försörjningsstödet har sakta ökat sedan finanskrisen 2008, både nationellt, regionalt och lokalt i Göteborg och endast ett fåtal av dessa personer har blivit självförsörjande. I Angered och Östra Göteborg är det idag fler som är beroende av långvarigt försörjningsstöd (över 10 månader) än de som är korttidsberoende. Dessa stadsdelar står för närmare 50 procent av stadens totala försörjningsstöd.

Vi kan konstatera att förutsättningarna i befolkningen skiljer sig mycket mellan de olika stadsdelarna och olikheterna kräver skilda lösningar. Den stadsdel som har flest antal försörjningsstödstagare är Angered. Angered är även den stadsdel som har flest "friska" bland dem som mottar försörjningsstöd. I Majorna-Linné är majoriteten av försörjningsstöds-tagarna svenskar och bedömda sjuka, ofta med en psykisk problematik.

I vissa fall är skillnaderna inom en stadsdel lika stora som mellan stadsdelar, vilket blir tydligt när man organiserar stadsdelen utifrån mellanområden. Exempel på det är Askim-Frölunda-Högsbo och Västra Hisingen som inom stadsdelarna har både några av stadens största och minsta andel långvariga försörjningsstödstagare. Även om förutsättningarna i de olika stadsdelarna varierar, finns det anledning att samarbeta och lära mer av varandra än vad som är fallet idag.

Barnen är en prioriterad grupp

Alla stadsdelar har de senaste två åren prioriterat gruppen unga vuxna och barnfamiljer. Glädjande är att åldersgruppen 18–44 år minskar och så även hushåll med barn vid en jämförelse 2013–2014, kanske som en följd av denna prioritering. De grupper som ökar mest är kvinnor samt åldersgruppen 45–64 år.

I rapporten framkommer det tydligt att de som står allra längst från arbetsmarknaden är kvinnor som är långtidsberoende, har låg utbildning, utländsk bakgrund, icke funktionell svenska och som har barn. Dessa kvinnor och framförallt deras barn är en grupp som samhällets kompensatoriska uppdrag behöver uppmärksamma. De hälsorisker som barn utsätts för under uppväxten påverkas mycket av familjens sociala situation. Totalt sett har 45 procent av de vuxna med långvarigt försörjningsstöd i Göteborg barn.

Kartläggningen av ekonomiskt bistånd kontra handläggningstimmar visar att alla stadsdelar avsätter olika mycket resurser i handläggningen av försörjningsstöd och för insatser till stöd för klienterna. De arbetsmarknadsinsatser och ESF-projekt som presenteras riktar sig framförallt till dem som står nära arbetsmarknaden.

En stor andel bedöms som friska i de tre största stadsdelarna Angered, Östra Göteborg och Västra Hisingen. I Angered bedöms andelen som är friska och arbetsföra men har försörjningsstöd vara 60 procent. Anledningen är att dessa personer inte ges inträde till den reguljära arbetsmarknaden på grund av bristande utbildning och språkkunskaper. Vilken utbildningserfarenhet den enskilde har påverkar inte arbetsförmågan men däremot språkkompetensen. En anpassning och ökad möjlighet till inträde på arbetsmarknaden för invånare med lägre utbildning och lägre språkkunskaper behöver möjliggöras.

Två huvudgrupper med långvarigt försörjningsstöd

Sammantaget talar rapporten om olika grupper inom det långvariga försörjningsstödet. Dessa grupper kan i sin tur delas upp i två huvudgrupper. Det är dels den grupp som behöver särskilda och individuella insatser och som står längre än 18 månader från att kunna ta ett arbete. I den gruppen ingår bland annat sjuka och äldre samt gruppen kvinnor som är långtidsberoende, har låg utbildning, utländsk bakgrund, icke funktionell svenska och som har barn. För denna grupp finns få arbetsmarknadsåtgärder eller ESF-projekt och det är denna grupp stadsdelarna framförallt bör inrikta sig på från och med 2016.

Den andra gruppen är de som står till arbetsmarknadens förfogande men hindras på grund av höga krav på utbildning och språkkunskaper. Ingången till arbetsmarknaden behöver utvecklas för att ta tillvara den arbetsmarknadsreserv som idag finns inom försörjningsstödet.

Politisk förankring är av största vikt

För att nå framgång med att minska det långvariga beroendet av försörjningsstöd och att minska de ojämlika livsvillkoren, tycks det vara av största vikt att säkerställa att ambitionerna har en politisk förankring. Det är även viktigt att kontinuerligt analysera hur nya politiska initiativ påverkar förmågan till försörjning och den jämlika hälsan. Barnens perspektiv bör alltid vara centralt. Vi behöver lära ännu mer av varandra inom staden när det gäller framgångsrika arbetssätt för att minska beroendet av försörjningsstöd, både från det dagliga arbetet och från specifika insatser som finansieras av projektmedel.

De rekommendationer som avslutningsvis presenteras i rapporten är framförallt hämtade från områdeschefer och enhetschefer i Göteborg Stad och harmonierar väl med "Skillnader i livsvillkor och hälsa" och dess fem källor.

Inledning

Kort sammanfattning av rapporten ”Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg”

I Göteborgs Stads budget finns prioriterade mål som handlar om att minska skillnader i livsvillkor och hälsa och skapa goda livschanser för alla. Stadens stadsdelsdirektörer har tillsammans med direktören för Social resursförvaltning valt att utifrån budgetmålen prioritera att jobba särskilt med frågan om att minska skillnaderna i Göteborgs Stad. Ett led i detta arbete är rapporten: ”Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg” som publicerades 2015.

Rapporten är ett led i stadens arbete för social hållbarhet. Syftet med rapporten är att ge en samlad bild av dagens skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg. Rapporten innehåller även 30 förslag och 130 exempel på hur staden kan arbeta för att minska skillnaderna. Förslagen är framtagna utifrån forskning och beprövad erfarenhet.

I rapporten presenteras en sammanställning av förslag på åtgärder inom fyra fokusområden:

- Ge varje barn en god start i livet
- Ge barn fortsatta goda förutsättningar genom skolorna
- Skapa förutsättningar för arbete
- Skapa hälsofrämjande och hållbara miljöer och samhällen

(I denna rapport om långvarigt försörjningsstöd kommer vi framförallt att fördjupa oss på fokusområde tre Skapa förutsättningar för arbete.)

Inom en rad länder i världen syns en tydlig ökning av skillnaderna i hälsa och livsvillkor mellan olika befolkningsgrupper. I vissa delar av världen ökar den förväntade medellivslängden och folkhälsan blir allt bättre, medan den i andra delar av världen försämras. Hälsoökningarna är enorma. Mellan vissa länder skiljer det 40 år i förväntad medellivslängd. Forskning på området visar att den ställning vi har i samhällsstrukturen – alltså den sociala position vi har – består av en kombination av vår tillgång till bland annat utbildning, inkomst, bostad och arbete. På statistisk nivå kan man uttrycka det som att ju lägre social position en person har, desto sämre är dennes hälsa och desto kortare blir livslängden. Detta innebär alltså att de som har en låg social position i ett samhälle har en sämre hälsoutveckling och högre utsatthet för ohälsa, men även att ohälsan får ekonomiska och sociala konsekvenser. Ett samhälle med stora sociala skillnader skapar ett samhälle med stora skillnader i hälsa mellan olika grupper.

Både för Sveriges del och för Göteborgs del går utvecklingen åt samma håll, det vill säga att skillnaderna i hälsa ökar allt mer. Mellan två olika delar i Göteborg skiljer det nio år i för-

väntad medellivslängd. Mer jämlika samhällen fungerar bättre än samhällen med stora klyftor. Alla vinner på att staden blir mer socialt hållbar. Även de som har det bäst mår bättre i ett mer jämlikt samhälle. När fler mår bra kan fler bidra till att bygga ett gott samhälle.

I rapporten "Skillnader i livsvillkor och hälsa" menar man att medelinkomsten, som består av en sammanräkning av förvärvsinkomst före olika former av bidrag, generellt ökat kraftigt sedan 1992. Men samtidigt som den ökat i de flesta områden, har den faktiskt minskat i de områden där den från början var allra lägst. En orsak till det ligger i den ökade arbetslösheten som ger lägre inkomster. Därför har inkomstskillnaderna ökat i Göteborg.

Sysselsättning och arbete har en stor betydelse för hälsan, likväl som för individens ekonomi, sociala status, personliga utveckling, sociala relationer och självförtroende. Att ha en sysselsättning kan även skydda mot fysiska och psykosociala risker. Omvänt har även arbetslöshet en stark negativ koppling till ohälsa (*Källa: "Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg"*).

Barn är särskilt utsatta och uppväxtvillkoren påverkar dem under hela deras framtida liv. Ett sätt att beskriva de skilda ekonomiska villkoren som barn växer upp under är att titta på barn som växer upp i hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd. I en del av staden finns områden där 23 procent av barnen lever i familjer med långvarigt försörjningsstöd. Motsvarande siffra i en annan del av staden är mindre än en halv procent.

Nedan listas de grupper som i kunskapssammanställningar anses vara särskilt utsatta för ojämlika skillnader i livsvillkor och hälsa:

- Personer med låg socioekonomisk position
- Personer som är arbetslösa
- Personer med kort utbildning
- Personer med långvarigt försörjningsstöd
- Personer som är långtidssjukskrivna
- Personer med funktionsnedsättning
- Personer som är födda utomlands eller med utländsk bakgrund
- Personer som tillhör de svenska minoriteterna
- Personer med HBTQ-identitet
- Ensamstående föräldrar med barn
 - särskilt ensamstående kvinnor med barn
- Föräldrar med kort utbildning
- Föräldrar med utländsk bakgrund
- Barn som kommit till Sverige efter skolstartsåldern

(*Källa: "Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg"*)

Att tillhöra någon av ovanstående grupper behöver inte nödvändigtvis betyda en försämrad hälsa och försämrade livsvillkor. Bilden blir däremot en annan när flera kategorier adderas. Att till exempel både ha en låg utbildning, vara född i ett annat land, vara kvinna och ensamstående gör att risken för sämre livsvillkor ökar markant. Alla långtidsberoende i Göteborgs Stad har har minst två av ovanstående faktorer.

I denna rapport om långvarigt försörjningsstöd, kommer vi att återkomma till några grupper vi ringat in som särskilt utsatta och som tillhör flera av de angivna kategorierna ovan.

Åtgärdsförslag i "Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg"

I rapporten "Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg" presenteras en sammanställning av förslag på åtgärder att vidtaga inom fyra fokusområden. Det första fokusområdet: "Ge varje barn en god start i livet" innehåller fyra förslag, dessa består i sin tur av 21 förslag på genomförande. De fyra förslagen är numrerade 7-10, de tillhörande förslagen på genomförande benämns med varsin bokstav. Det tredje fokusområdet: "Skapa förutsättningar för arbete" innehåller fem förslag och 21 förslag på genomförande. De fem förslagen är numrerade 20-24 och förslagen på genomförda är benämnda med varsin bokstav.

Stadens tio områdeschefer inom Arbetsmarknad och sysselsättning har bedömt att nedan förslag på genomförande bör prioriteras särskilt i det framtida arbetet.

Fokusområde 1: Ge varje barn en god start i livet

- Säkra föräldrars arbete och försörjning för att motverka ekonomiskt utsatta barnhushåll (9 A)
- Se till att försörjningsstödet har ett barnperspektiv (9 F)

Fokusområde 3: Skapa förutsättningar för arbete

- Öka tryggheten och flexibiliteten i arbetslivet med hjälp av anpassade arbetstillfällen (20 D)
- Utvidga det kommunala uppföljningsansvaret upp till 25 år (21 A)
- Utveckla studie- och yrkesvägledningen (21 C)
- Samverka med Arbetsförmedlingen (22 D)
- Inför sociala krav vid upphandling (23 A)
- Samverka för att skapa arbetstillfällen för utsatta grupper (23 D)
- Likabehandling och antidiskriminering (24 A)
- Åtgärder som motverkar utslagning från arbetsmarknaden (24 C)

Processägarskapets syfte

Under 2014 har de tre stadsdelarna Angered, Askim-Frölunda-Högsbo och Lundby haft processägarskapet för målet "Antalet hushåll i långvarigt beroende av försörjningsstöd ska minska".

Syftet med processägarskapet står i Kommunstyrelsens budget och lyder:

"För de prioriterade mål som kräver mer strukturerad samordning utser kommunstyrelsen en nämnd eller styrelse till processägare med befogenheter att samla aktuella nämnder och styrelser. Processägaren har en samordnande, uppföljande och ledande roll för att nå målen men kan aldrig ta över ansvaret för respektive nämnd eller styrelses budgetarbete. Målet är att processägarskapet ska bidra till en samordning av information och kunskap, förbättra förutsättningarna för att sprida goda exempel och utgöra ett underlag för framtida politiska prioriteringar" (*Kommunstyrelsens budget 2014*).

De tre aktuella stadsdelarnas presidier har valt att avgränsa målet "Antalet hushåll i långvarigt beroende av försörjningsstöd ska minska" till att i första hand fokusera på barn och unga i hushåll med långvarigt försörjningsstöd. Bakgrunden till detta är dels att staden har ett uttalat barnperspektiv, dels att man önskar arbeta förebyggande med frågan. Man vill minska antalet barn i hushåll med långvarigt försörjningsstöd och motverka att de får

en framtid där de får sämre livsvillkor och hälsa än andra barn. Därför har detta fått ett särskilt kapitel i rapporten.

Därutöver fanns det tre prioriterade mål i Göteborgs Stads budget 2014 som har en stor relevans för målet att minska det långvariga beroendet:

- Skillnader i hälsa mellan olika socioekonomiska grupper och delar av Göteborg ska minska
- Öka förutsättningarna till goda livschanser för alla göteborgare och därmed utjämna dagens skillnader
- Tidigt förebyggande och rehabiliterande insatser ska öka när det gäller barn och unga samt vuxna med missbruksproblem

Detta har vi gjort

Staden har tagit ett gemensamt initiativ för att skapa strategier för arbetet med målet "Antalet hushåll i långvarigt beroende av försörjningsstöd ska minska". Statistik har tagits fram och gjorts användarvänlig med syftet att den ska kunna diskuteras och användas direkt i berörda verksamheter som vägledning för prioritering av arbetssätt. Det är viktigt att alla stadsdelar använder sig av statistiken på samma sätt så att det är möjligt att jämföra och lära av varandra.

Vi samlar numera alla goda exempel från projekt eller verksamheter gällande arbete och sysselsättning via Göteborgs Stads plattform PIVI, detta möjliggör för spridning och lärande.

Workshops har arrangerats med stadens alla presidier vid tre tillfällen, likaså med stadens alla enhetschefer och förste socialsekreterare inom området. Vid dessa tillfällen har frågan om hur vi ska arbeta annorlunda i framtiden för att minska det långvariga beroendet av försörjningsstöd varit i fokus.

Fram till nyligen har stadsdelarna ansvarat för att sörja för stadens arbetsmarknadspolitiska insatser. From 2015 ligger detta ansvar istället samlat centralt i staden på den nybildade Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning (NAV). Detta innebär att en del av det arbete som tidigare gjorts och beskrivits i denna rapport kommer att föras över till NAV. NAV kommer även att ansvara för vuxenutbildning inom skolformerna kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna och utbildning i svenska för invandrare. En målsättning är att ta tillvara och utveckla synergier mellan arbetsmarknad och vuxenutbildningsinsatser. Nämnden ska skapa fyra kompetenscenter som ska ta emot personer från stadsdelarnas socialtjänst som förväntas kunna komma ut i arbete eller utbildning inom 6–18 månader.

Fortsatt arbete med processägarskapet

2015 års processägare för målet "Antalet hushåll i långvarigt beroende av försörjningsstöd ska minska" är Angered, Lundby och Västra Göteborg. Detta innebär att Askim-Frölunda-Högsbo lämnar över stafettpinnen till Västra Göteborg.

Det dokument du har i din hand hänger ihop med rapporten "Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg". Dessa rapporter dockar i sin tur an till den prioritering och avgränsning som nu gjorts i den samordnande strategiska planen.

Det är av stor vikt att i ambitionen att förbättra livsvillkor och hälsa hålla samman processägarskap, strategiska planer och andra uppdrag som handlar om försörjning. Den stora utmaningen för stadsdelarna och staden är att prioritera och arbeta målgruppsinriktat samt att tydliggöra den politiska riktningen i arbetet. Om denna rapport kan ge inspiration i det arbetet har processägarskapet uppfyllt sitt syfte.

Rapportens syfte

Denna delrapport utgår från huvudrapporten "Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg" och gör en fördjupad beskrivning och kartläggning av hur Göteborg har arbetat med målet "Antalet hushåll i långvarigt beroende av försörjningsstöd ska minska" under 2014. Syftet är att öka kunskapen och stimulera till aktiviteter och beslut för högre måluppfyllelse.

Rapporten innehåller:

- Trender och nulägesanalys
- Barnfamiljer i långvarigt försörjningsstöd
- Stadsdelarnas förutsättningar och lärande exempel
- Åtgärder för att minska det långvariga försörjningsstödet

Denna rapport ska ses som en fördjupning av rapporten "Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg" av de delar som handlar om försörjning och försörjningsstöd. Rapporten är även en fördjupning och en konkretisering av det arbete som pågår lokalt i Göteborg på området. Ambitionen är att detta dokument ska vara ett stöd för stadens pågående arbete med att minska antalet hushåll i långvarigt beroende av försörjningsstöd och att man från denna rapport kan hämta vägledning, stöd och inspiration. På detta vis knyter vi an till målet med processägarskapet, att det ska: "bidra till en samordning av information och kunskap, förbättra förutsättningarna för att sprida goda exempel och utgöra ett underlag för framtida politiska prioriteringar".

DEL 1: TRENDER OCH NULÄGESANALYS

GÄLLANDE FÖRSÖRJNINGSTÖD

I denna del av rapporten kommer du att kunna läsa om utvecklingen av försörjningsstödet utifrån ett nationellt, regionalt och lokalt perspektiv. Ett fördjupat fokus kommer att ligga på det lokala perspektivet gällande det långvariga beroendet av försörjningsstöd. Parametrar såsom kön, ålder, etnicitet och utbildningsbakgrund kommer att uppmärksammas särskilt. Aktuell tidsperiod är i första hand 2011–2014.

Nationell utveckling av försörjningsstöd

Socialstyrelsen har sedan 2011 kunnat konstatera att andelen biståndsmottagare som får ekonomisk hjälp under en längre period (10–12 månader per år) har ökat. 2011 utgjorde dessa 31,7 procent av biståndsmottagarna, 2014 utgör de 36,7 procent. Socialstyrelsens siffror visar även att det finns stora skillnader i biståndsmottagandet mellan landets olika regioner och i synnerhet mellan kommunerna. Under 2013 erhöll 411 000 personer i Sverige ekonomiskt bistånd 140 000 barn var berörda. De vanligaste orsakerna till behov av ekonomiskt stöd är arbetslöshet, sjukdom eller att man är ensamstående förälder.

(Källa: www.socialstyrelsen.se/ekonomisktbistand).

Socialstyrelsens öppna jämförelser av ekonomiskt bistånd beskriver att andelen biståndsmottagare totalt sett var relativt oförändrad mellan 2011 och 2014 och utgjorde cirka 4,4 procent av befolkningen. Allt färre unga vuxna tar emot ekonomiskt bistånd. Behovet av ekonomiskt bistånd påverkas av en rad olika faktorer såsom konjunkturläge, tillgång på arbete, utformning av statliga trygghetssystem samt inkomst- och kostnadsutveckling. Störst andel biståndsmottagare har Södermanland, där 7,3 procent av befolkningen mottar bistånd, att jämföra med Hallands och Stockholms län där siffran är lägst och ligger på tre procent (Källa: www.socialstyrelsen.se/ekonomisktbistand).

Regional utveckling av försörjningsstöd

Vi kan konstatera att arbetslösheten i Västra Götalands län när det gäller inskrivna arbetslösa tillhörande: ”utsatta grupper” (personer som endast har förgymnasial utbildning, personer med funktionsnedsättning som medför arbetsnedsättning, arbetslösa i åldern 55–64 år och utomeuropeiskt födda) ökat över tid. 2004 var de drygt 25 000 till antalet, i dag utgörs gruppen av ungefär 40 000 personer (Källa: *Arbetsförmedlingen*). Denna ökning motsvarar utvecklingen av långvarigt försörjningsstöd.

Grafen nedan visar att Arbetsförmedlingen står inför samma utmaningar som staden har. Grupper som betecknas som "utsatta grupper" finns både hos arbetsförmedlingen och hos staden. Med det tillägget att det finns grupper inom försörjningsstödet som står ännu längre från arbetsmarknaden på grund av ohälsa, språkbrist med mera. Dessa grupper är inte ens inskrivna som arbetssökande på arbetsförmedlingen. Av den totala gruppen arbetslösa anses idag 65 procent tillhöra gruppen utsatta.

Bild 1. Arbetslöshetens utveckling i Västra Götalands län 2004–2015

Utsatta grupper: förgymnasial utbildning, personer med funktionsnedsättning som medför arbetsnedsättning, arbetslösa i åldern 55–64 år, och utomeuropeiskt födda. Källa: Arbetsförmedlingen

Stadens utveckling av försörjningsstöd

Möjligheten att kunna försörja sig genom förvärvsarbete är en mänsklig rättighet enligt FN-konventionens artikel nr 23. Trots det finns det många människor i Göteborg som inte har ett förvärvsarbete. Förvärvsfrekvensen varierar mycket i staden. Mindre än hälften av den arbetsföra befolkningen i mellanområdena Bergsjön (45 procent) och Södra Angered (49 procent) arbetar, medan nästan samtliga i Torslanda arbetar (91 procent). Största interna skillnader finns inom stadsdelen Angered, där skiljer det 38 procentenheter mellan det mellanområde i stadsdelen med lägst respektive högst andel arbetslösa.

(Källa: "Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg").

I Göteborg är andelen långtidsarbetslösa i åldern 25–64 år lägst i mellanområdena Södra Skärgården, Torslanda, Norra Älvstranden och Södra Västkusten. Högst andel långtidsarbetslösa uppmäts i mellanområdena Bergsjön och Södra Angered. Det innebär att andelen långtidsarbetslösa vuxna är 14 gånger större i Bergsjön än i Södra Skärgården.

(Källa: "Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg").

Stadens utveckling av långvarigt försörjningsstöd

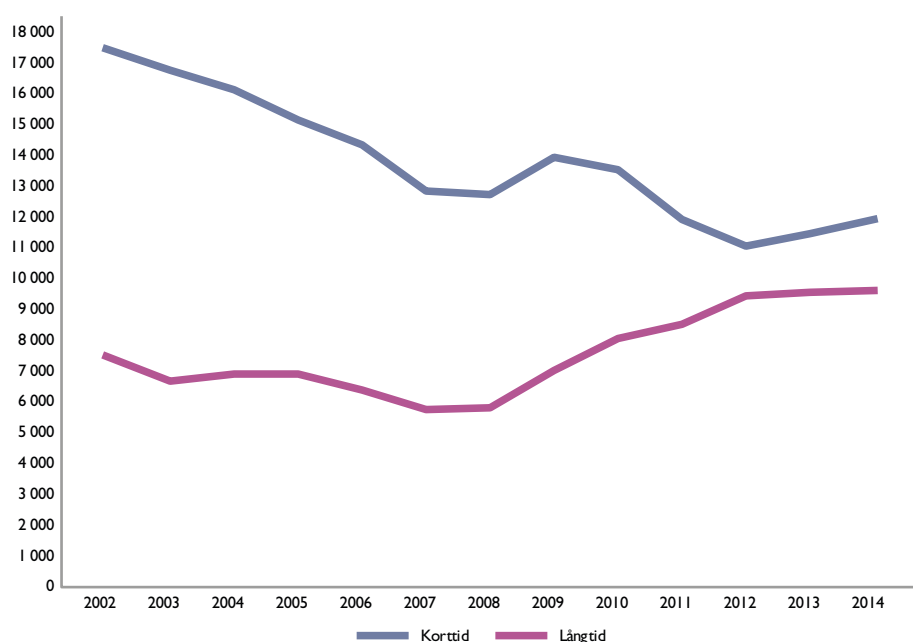
Långtidsberoendet har kartlagts kontinuerligt i Göteborg sedan 2005. Utifrån den kvartalsmätning som Stadsledningskontoret gjorde i Göteborg i oktober 2014 gällande långtidsberoende är Angered den stadsdel där högst andel av befolkningen uppbär försörjningsstöd: 10,8 procent i åldersgruppen 45–64 år mottog försörjningsstöd under kvartal fyra 2014. Åldergruppen 45–64 har något fler långtidsberoende än de andra två åldersspannen 18–24 år respektive 25–44 år. Centrum å andra sidan är den stadsdel där lägst andel av befolkningen mottog försörjningsstöd kvartal fyra 2014, det vill säga 1,5 procent i åldern 45–64 år.

Antalet försörjningsstödstagare i åldern 18–24 år har minskat något sedan 2012. När det gäller unga hade Östra Göteborg och Angered under 2014 högst andel försörjningsstöds- tagare i gruppen 18–24 år. Från kvartal fyra 2011 till samma kvartal 2014 har försörj- ningsstödet ökat för den unga målgruppen i Östra Göteborg: från 3,8 procent till 5,2 procent. I pengar innebär detta en ökning från 12,8 Mkr till 18,5 Mkr. Detta att jämföra med stadsdelen Centrum där 0,4 procent av gruppen 18–24 år var försörjningsstödstagare kvartal 2011 och 0,3 procent kvartal fyra 2014.

Vid kvartalsmätningen i oktober 2014 kan man konstatera att de hushåll som uppburit försörjningsstöd kortare tid än tio månader är 11 826 personer. Tillsammans innebär det 47 667 månader. De som erhållit försörjningsstöd längre tid än tio månader är 9 527 personer, vilket sammanlagt innebär 111 134 månader. I snitt hade de med kortvarigt be- roende mottagit försörjningsstöd i fyra månader och de med långvarigt beroende mottagit stöd i 11,7 månader. Bidragstiden ökar sakta varje år. För de långtidsberoende innebär det att ett fåtal lämnar sitt långvariga bidragsberoende. Har du en gång blivit långtidsbero- ende är möjligheten till egenförsörjning relativt liten.

I Göteborgs Stads uppföljningsrapport två 2014 beskrivs att de personer som uppbär försörjningsstöd under kortare tid än tio månader minskar till antalet, men att de som erhåller försörjningsstöd under längre tid än tio månader ökar, se graf nedan. I Angered och Östra Göteborg ligger det långvariga försörjningsstödet idag på en högre nivå än det kortvariga, vilket innebär att kurvorna har korsats.

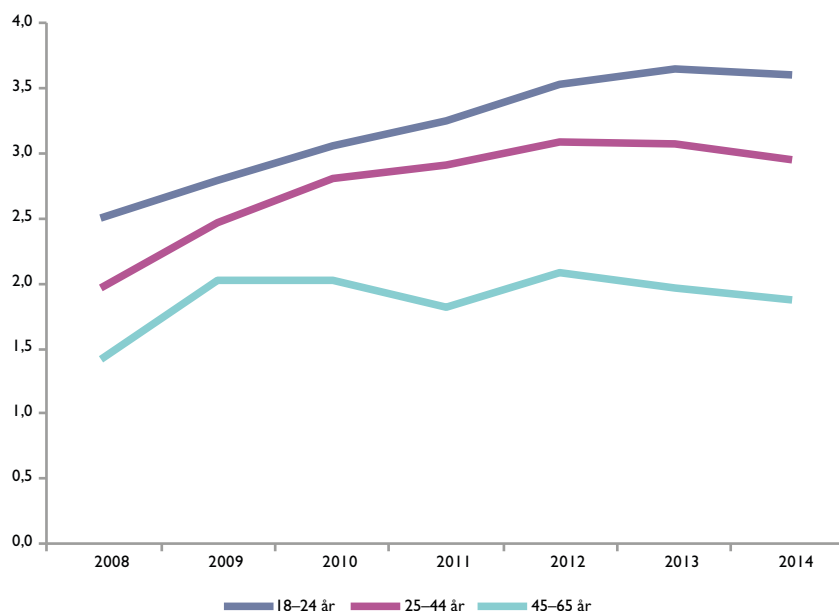
Bild 2. Antal korttids- och långtidsberoende hushåll i Göteborg 2002–2014

Man kan konstatera att den äldre åldersgruppen, 45–64 år ökar i staden gällande långvarigt försörjningsstöd, men att åldersgruppen 18–44 år minskar. Stat och kommun står inför samma utmaningar, vilket vi kan se om vi jämför tabell ett och två med varandra. 35–40 procent av de som är långtidsberoende i Göteborg definieras som sjuka, men har inte rätt till ersättning från Försäkringskassan så att de klarar sig utan försörjningsstöd. Förändringarna i det statliga socialförsäkringssystemet har påverkat och påverkar kommunens socialtjänst allt mer. Enligt SSR:s rapport "Försörjningsstödet framtid" – som belyser ökningen av behovet av försörjningsstödet i Sverige – är en av orsakerna att flera av våra andra trygghetssystem som arbetslöshetsförsäkringen, sjukförsäkringen och föräldraförsäkringen, för vissa, nu är på sådana nivåer att det inte längre går att leva på. De är allt oftare också exkluderande i form av att allt fler inte kommer ifråga för ersättning över huvud taget.

Nedanstående graf tydliggör att den äldre åldersgruppens långtidsberoende ökar, medan långtidsberoendet minskat något över tid för de yngre åldersgrupperna.

Bild 3. Långtidsberoende i Göteborg, andel i procent av befolkning/åldersgrupp

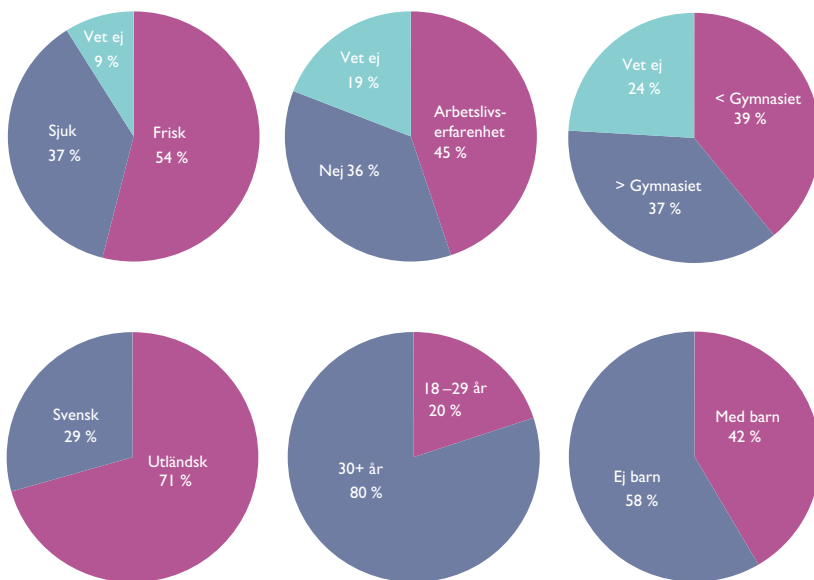

Trender för långvarigt beroende

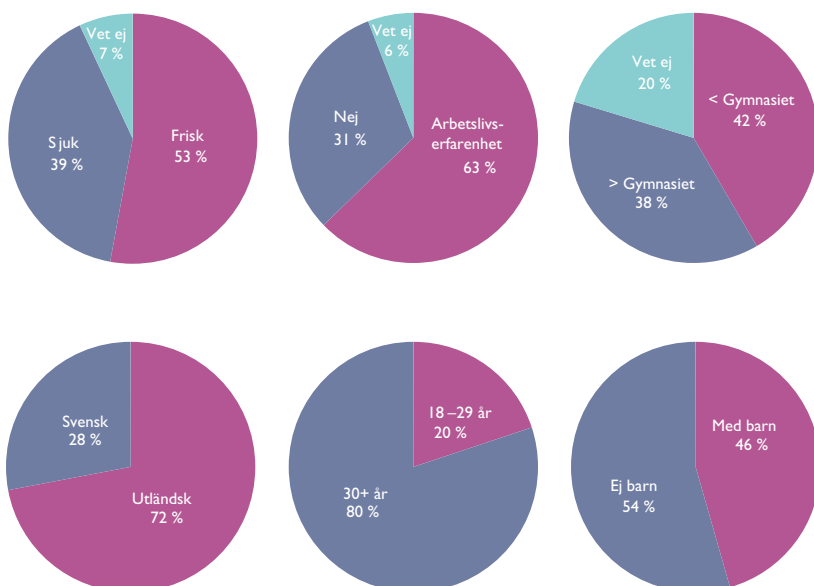
Sedan 2005 genomförs varje år en kartläggning av alla personer som är långtidsberoende av försörjningsstöd. Ett stort antal kriterier kartläggs manuellt av alla socialsekreterare första veckan i oktober. Uppgifterna till följande bilder kommer från just den kartläggningen.

Nästa två grafer illustrerar utvecklingen i Göteborg under perioden 2013–2014 gällande de sex parametrarna; frisk/sjuk, arbetslivserfarenhet, utbildningsnivå, svensk/utländsk, ålder och om man har barn. Med "utländsk" avser vi att man är född utomlands. Dessa bilder har kommit att kallas "bollarna". Uppgifterna för 2013 skickades ut till alla stadsdelar våren 2014. Något som skapade debatt var den stora andelen "vet ej" och varför socialsekreterarna inte visste om till exempel personerna hade arbetslivserfarenhet eller inte. I presentationen för 2014 kan man se att andelen "vet ej" minskat vilket kan vara ett resultat av att detta faktum tydliggjorts. Andelen vet ej har minskat och andelen med arbetslivserfarenhet har ökat påtagligt. Det totala antalet långvariga bidragshushåll (inte endast inkluderande de i arbetsför ålder) har minskat från 10 267 år 2013 till 10 118 år 2014. Andelen med barn har tyvärr ökat något från 42 procent till 46 procent trots att vi haft ett stort fokus på barnfamiljer i alla stadsdelar. Dock har antalet barn minskat. En möjlig slutsats kan vara att om inte denna prioritering funnits finns en risk att antalet barn hade varit ännu fler.

*Bild 4. Antal långvariga bidragshushåll (>10m)
i Göteborg, 2013: 10 267*

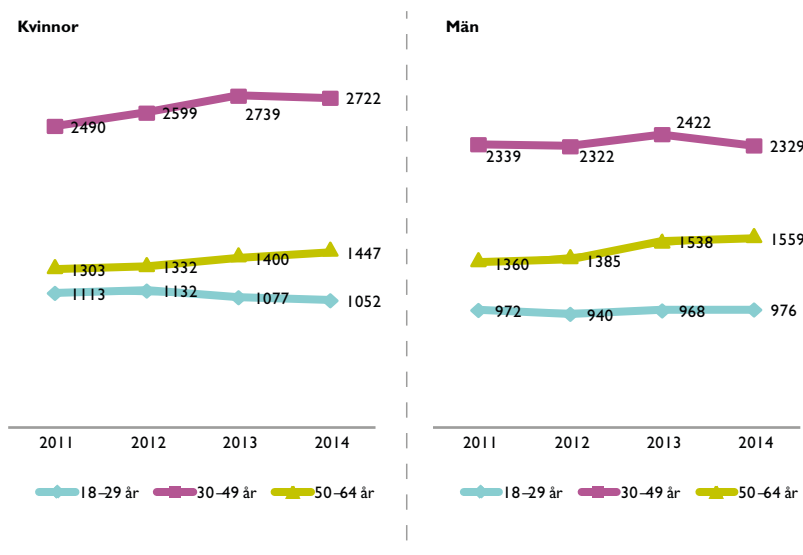
*Bild 5. Antal långvariga bidragshushåll (>10m)
i Göteborg, 2014: 10 118*

Trender för långvarigt beroende utifrån kön, ålder, etnicitet och utbildningsnivå

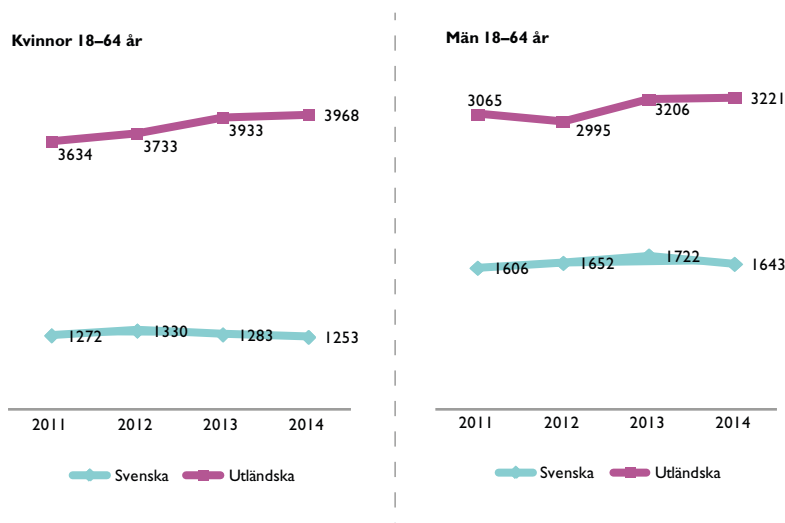
Följande bild visar skillnader mellan kön och åldersgrupper. Gruppen 50 år och äldre ökar stadigt oavsett kön. Dock ökar gruppen kvinnor 30–49 markant och tydligast.

Bild 6. Långvarigt försörjningsstöd (>10m) i Göteborg, 2011–2014

När man studerar utvecklingen utifrån kön och utländsk bakgrund finns ytterligare en tydlig utveckling. Det är gruppen kvinnor med utländsk bakgrund som ökar kraftigast. Även män med utländsk bakgrund ökar något. Det antal personer som är födda i Sverige är i det närmaste oförändrat. Den positiva utveckling som skett i form av minskning av antalet långvarigt beroende påverkar endast marginellt dem med utländsk bakgrund. Även om antalet ökat har utvecklingen dämpats något.

Bild 7. Långvarigt försörjningsstöd (>10m) i Göteborg, 2011–2014

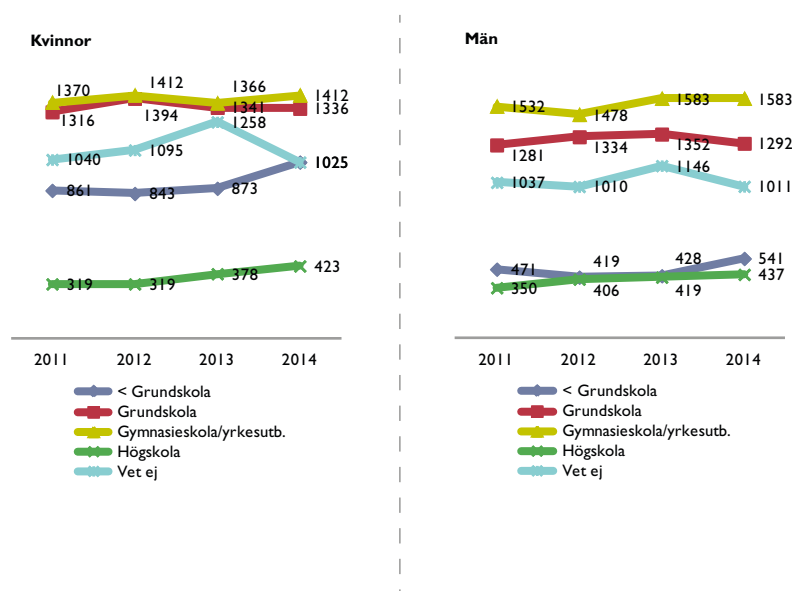

Sammantaget kan sägas att den grupp som ökar stadigt vad gäller bidragsberoendet i Göteborg är kvinnor som har barn, utländsk bakgrund, låg utbildning och ingen funktionell svenska. Trots att detta är den grupp som ökar mest är det inte den grupp som är mest prioriterad i arbetet med att minska långtidsberoendet i Göteborg. Kan detta bero

på att vägen till egenförsörjning är för lång och att stadsdelarna prioriterar andra grupper som ger snabbare resultat? Dock kan vi konstatera att alla stadsdelar uttalat prioriterar att jobba med de familjer i långvarigt beroende som har barn, vilket är i linje med den avgränsning processägarna för detta aktuella mål valt att göra. Alla stadsdelar har även prioriterat att jobba med unga vuxna.

Bilden nedan beskriver situationen utifrån kön, ålder och utbildningsbakgrund. Den visar tydligt att kvinnor överlag har en lägre utbildningsnivå än männen. Bilderna tidigare visade att de grupper som ökar tydligast är kvinnor i åldern 30–49 år som även har utländsk bakgrund. Den grupp som minskat påtagligt mellan 2011 och 2014 års mätning är ”vet ej” gällande utbildning, förhoppningsvis är det ett tecken på att vi förfinat våra metoder och förbättrat våra arbetssätt vid bedömning av utbildningsnivå. Dock är antalet ”vet ej” fortfarande anmärkningsvärt högt. Avsevärt många fler kvinnor än män har inte fullföljt sin grundskoleutbildning. Ur ett jämställdhetsperspektiv likväl som ur ett barnperspektiv är detta anmärkningsvärt. Likaså är detta bekymmersamt för stadens vuxenutbildning då man inte lyckats med att skapa en utbildning som möjliggör för kvinnor att delta i samhället på lika villkor som männen

Bild 8. Långvarigt försörjningsstöd (>10m) i Göteborg, 2011–2014

Sett till kön, ålder och etnicitet är utvecklingen relativt stabil mellan de aktuella åren. Vi kan dock även här konstatera att utländska kvinnor med låg utbildning är överrepresenterade. Den positiva förändring som skett mellan åren har gynnat män med svensk bakgrund.

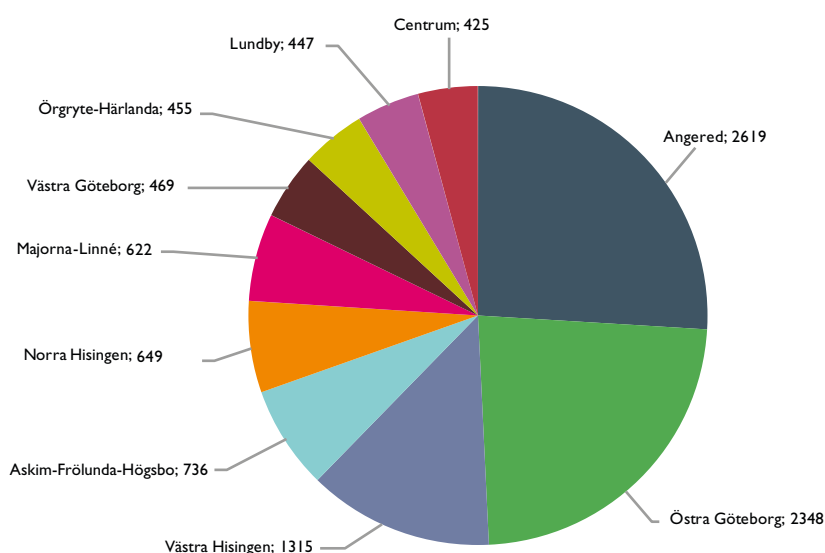
Akademikerförbundet SSR hävdar att försörjningsstödet för första gången ”går om” de andra inkomstbortfallsförsäkringarna räknat i kronor som kan erhållas. Detta beror på att försörjningsstödet har räknats upp utifrån de verkliga kostnaderna som en person har för att kunna ha en skälig levnadsnivå. Nivåerna för arbetslöshetsersättning eller sjukersättningen har inte justerats på samma sätt. Även om antalet individer som får försörjningsstöd minskar menar Akademikerförbundet SSR att allt fler får försörjningsstöd av fel anledning. Skäl som inte är i paritet med socialtjänstlagens intention att försörjningsstöd ska vara en ”tillfällig hjälp” och ett ”sista skyddsnät”. Drygt hälften av de 250 000 individer som mottog försörjningsstöd i Sverige år 2012 var arbetslösa personer som fick otillräcklig eller ingen ersättning från a-kassan, alternativt som väntade på att få ersättning från a-kassan (Källa: ”Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg”).

Skillnader mellan stadsdelarna

Vi kan konstatera att Angered och Östra Göteborg har fler bidragsberoende barnhushåll med utländsk bakgrund än övriga stadsdelar. Lundby sticker ut genom att fler långvariga bidragsberoende har högre utbildningsnivå än övriga stadsdelar. För övrigt är förutsättningar relativt likvärdiga mellan stadsdelarna. Möjligtvis är det så att AFH är den stadsdel som mest liknar staden i stort.

Bild 9 visar att Angered, Östra Göteborg och Västra Hisingen är de tre stadsdelar med flest antal personer som varit beroende av försörjningsstöd i mer än tio månader. Två stadsdelar i staden står för nästan hälften av det totala försörjningsstödet. I Angered och Östra Göteborg är det fler personer som är långtidsberoende av försörjningsstöd än antalet personer som är korttidsberoende av försörjningsstöd. Centrum, Lundby, Örgryte-Härlanda och Västra Göteborg är de stadsdelar som har lägst andel personer med långvarigt försörjningsstöd.

Bild 9. Antal vuxna 18–64 år med långvarigt försörjningsstöd i Göteborg, 2014

Tabellen här nedan påvisar utbildningsnivån hos den aktuella målgruppen. I Västra Göteborg och på Norra Hisingen är det anmärkningsvärt många personer som man klassificerat som "vet ej", nästan 40 procent, vilket innebär att handläggaren inte har underlag för att bedöma utbildningsnivån. Örgryte-Härlanda och Centrum är de stadsdelar med högst utbildningsnivå om vi ser till gymnasienivå, på tredjeplats kommer Askim-Frölunda-Högsbo. I Askim-Frölunda-Högsbo är skillnaderna inom stadsdelen dock mycket stora vad gäller utbildningsbakgrund. Om vi ser till högskolekompetens så är Majorna-Linné den stadsdel med högst andel, därefter kommer Centrum, följt av Askim-Frölunda-Högsbo och Örgryte-Härlanda. Angered, Västra Göteborg och Norra Hisingen är de tre stadsdelar med lägst andel som studerat vidare efter grundskolan, dock innehar som sagt de två sistnämnda stadsdelarna störst mängd av "vet ej". Möjligtvis hör en del av "vet ej" hemma bland de lägre utbildningsnivåerna, men det är en spekulation.

Bild 10. Högsta utbildningsnivå hos vuxna 18-64 år med långvarigt försörjningsstöd per SDN, Göteborg 2014

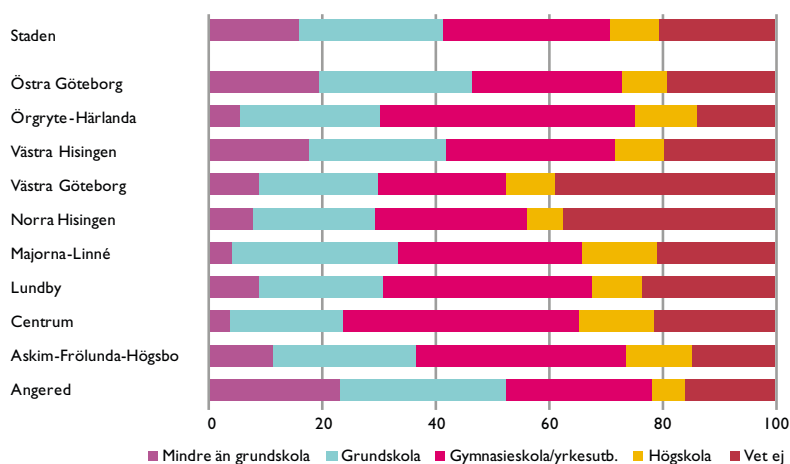
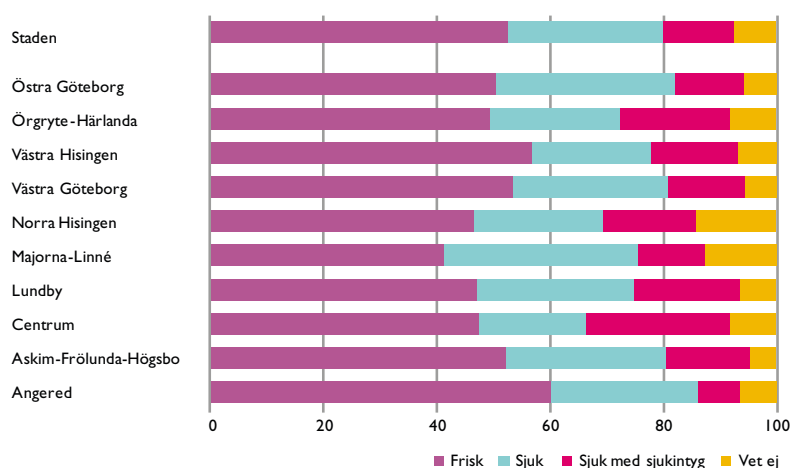

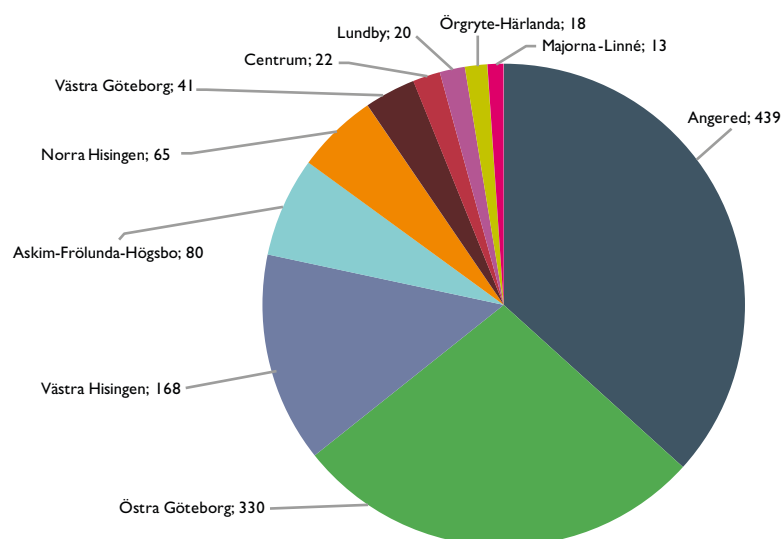
Bild 11 illustrerar att stadsdelen Angered är nästan 60 procent av målgruppen friska, det vill säga arbetsföra, i Majorna-Linné är endast 40 procent bedömda som friska. Norra Hisingen och Majorna-Linné är de stadsdelar med flest ”vet ej”, där man alltså inte har tillräcklig kunskap om klienterna för att bedöma deras hälsostatus. Centrum är den stadsdel med flest personer som är sjuka med sjukintyg, Angered är den stadsdel med minst antal personer inom den kategorin. Överlag är resultaten per stadsdel relativt likvärdiga gällande perspektivet hälsa, stadsdelarna skiljer sig inte lika mycket åt här som vid jämförelse utifrån andra variabler. Tendensen man kan se är att ju fler personer som uppbär försörjningsstöd i en stadsdel desto fler bedöms vara friska och arbetsföra. Ju lägre försörjningsstöd en stadsdel utbetalar desto större andel av gruppen har en ohälsa.

Bild 11. Hälsa hos inskrivna vuxna 18-64 år med långvarigt försörjningsstöd per SDN, Göteborg 2014

Bilden nedan illustrerar antalet kvinnor som är långtidsberoende och som har låg utbildning, utländsk bakgrund och är utan funktionell svenska. 2014 utgörs vår målgrupp av 1 196 kvinnor i vuxen ålder som har barn, låg utbildning, utländsk bakgrund och ingen funktionell svenska. En tredje del av dessa bor i stadsdelen Angered. Om man räknar samman de som bor i Angered och Östra Göteborg så utgör dessa 60 procent. Endast 13 personer bor i Majorna-Linné, detta motsvarar en procent. Även i denna sammanställning blir det tydligt att stadsdelarna Angered och Majorna-Linné skiljer sig åt väldigt mycket.

Bild 12. Antal kvinnor 18-64 år med låg utbildning, utländsk bakgrund och ej funktionell svenska, Göteborg 2014

De som står allra längst från arbetsmarknaden är den grupp som behöver stödet mest, det vill säga kvinnor som är långtidsberoende och som har låg utbildning, utländsk bakgrund, icke funktionell svenska och som har barn. Dessa kvinnor och framförallt deras barn är en grupp som samhällets kompensatoriska uppdrag behöver uppmärksamma.

Sammanfattningsvis visar kartläggningen av långtidsberoendet i oktober 2014 att vilken utbildningserfarenhet den enskilde har inte alls påverkar arbetsförmågan. Däremot påverkar utbildningsnivån den svenskakunskap som de långtidsberoende med utländsk bakgrund har. Ju lägre utbildningsnivå en person har desto lägre svenskakunskaper och därmed desto lägre arbetserfarenhet i Sverige. Sambandet utbildningsnivå och språk-kompetens kontra möjlighet till arbete är oerhört tydlig. En möjlighet till nya former av arbeten för medborgare med lägre utbildning samt lägre nivå av svenskakunskaper behöver utvecklas i Göteborg. Nya finansieringsmodeller behöver skapas. Ett långvarigt bidragsberoende skapar ingen delaktighet i samhället utan ökar avståndet mellan medborgarna i staden.

Ekonomiskt bistånd/försörjningsstöd kontra handläggningstimmar

I ”Öppna jämförelser ekonomiskt bistånd 2014” finns olika kvalitetsindikatorer som uppgetts av verksamheten. Frågan gällande biståndshushåll per handläggare lyfts i olika sammanhang fram som en av de förutsättningar som har stor påverkan på hur verksamheten kan jobba med egenförsörjning. I tabellen finns Göteborgs Stadsdelar. Skillnaden är stor utifrån siffrorna. En närmare granskning kan göras utifrån faktiska ärenden och anställda socialsekreterare då detta är en uppskattning av rapportören i stadsdelarna. Uppseendeväckande är att Angered har dubbelt så många hushåll per handläggare som Lundby har.

Bild 13. Ärenden per handläggare och stadsdel, Göteborg 2014

Stadsdel	Bemanning biståndshushåll (ärenden) per handläggare
GBG Lundby	22,9
GBG Västra Hisingen	34,9
GBG Askim-Frölunda-Högsbo	40,6
GBG Örgryte-Härlanda	42,6
GBG Centrum	43,4
GBG Västra GBG	43,5
GBG Norra Hisingen	44,1
GBG Östra GBG	49,5
GBG Majorna-Linné	51,6
GBG Angered	54,3

Om vi jämför stadens tio stadsdelar med varandra vad gäller det totala utbetalda försörjningsstödet kontra nedlagda handläggningstimmar kan vi konstatera att proportionerna står sig. De flesta av stadsdelarna lägger ner nästan exakt lika stora resurser på utbetalning av bidrag som på handläggning om man relaterar till Göteborgs Stads resurser som helhet. Några små avvikelser finns om man rangordnar stadsdelarna 1–10, där till exempel Majorna-Linné och Askim-Frölunda-Högsbo bytt plats med varandra om man relaterar utbetalt försörjningsstöd till nedlagda handläggningstimmar. Likaså gäller för Lundby, Norra Hisingen och Västra Göteborg som även de bytt plats sinsemellan.

Angered, Östra Göteborg och Västra Hisingen är de tre stadsdelar som betalar ut mest försörjningsstöd – i nämnd ordning och som lägger ned mest resurser på handläggningen – även det i nämnd ordning.

Kostnaderna för handläggningen av försörjningsstöd uppgick till 45 423 tkr i Angered, Östra Göteborg intar andraplatsen på summan 34 298. I Centrum lades minst resurser på handläggningen, 8 355 tkr, tätt följt av Örgryte-Härlanda som använde 8 582 tkr. Den totala kostnaden för hela staden uppgick 2014 till 186 202 tkr, för att jämföra med 2013: 179 370 tkr.

Bild 14. Utbetalt stöd tkr, Göteborg 2014

Stadsdel	2012	2013	2014	procentuell andel, 2014
1 Angered	260 265	263 808	275 655	24 %
2 Östra Göteborg	230 940	244 601	245 757	22 %
9 Örgryte-Härlanda	49 127	50 272	51 347	5 %
10 Centrum	53 773	52 999	49 381	4 %
4 Majorna-Linné	80 559	80 770	80 798	7 %
5 Askim-Frölunda-Högsbo	83 864	84 027	78 185	7 %
7 Västra Göteborg	65 398	64 520	62 393	6 %
3 Västra Hisingen	147 847	151 139	152 865	14 %
8 Lundby	73 457	66 028	58 807	5 %
6 Norra Hisingen	76 622	73 597	69 809	6 %
Göteborg	1 121 852	1 131 761	1 124 997	

Källa: Nekksus

Om man lägger till perspektivet handläggningstid per utbetald krona får vi ett genomsnitt på 0,17 kr per timma i staden. Utifrån detta ser ordningen i staden lite annorlunda ut, det vill säga att de som betalar ut mest är inte de som har högst värde per utbetald timma. Östra Göteborg och därefter Västra Hisingen har lägst värde utifrån handläggningstid per utbetald krona, AFH och därefter Lundby är de stadsdelar med högst värde.

Bild 15. Handläggningskostnad tkr, Göteborg 2014

Stadsdel	2012	2013	2014		Handläggningstid per utbetald krona
1 Angered	40 724	42 952	45 423	24 %	0,16
2 Östra Göteborg	36 454	31 023	34 298	18 %	0,14
9 Örgryte-Härlanda	9 620	8 439	8 582	5 %	0,16
10 Centrum	8 809	8 622	8 355	4 %	0,17
5 Majorna-Linné	13 082	13 513	14 432	8 %	0,17
4 Askim-Frölunda-Högsbo	15 085	17 852	16 617	9 %	0,22
8 Västra Göteborg	10 074	10 648	10 831	6 %	0,17
3 Västra Hisingen	15 583	19 265	22 699	12 %	0,15
6 Lundby	15 555	14 170	12 800	7 %	0,21
7 Norra Hisingen	11 717	12 886	12 165	7 %	0,17
Göteborg	176 703	179 370	186 202		

Tabell 16 visar de resurser varje stadsdel investerar för att stödja alla klienter som uppbär försörjningsstöd för att nå egen försörjning. I dessa resurser ingår medel till samordningsförbunden. Vid en jämförelse mellan stadsdelarna kan man se att variationen är stor. Det är tydligt att det inte finns ett omedelbart samband mellan utbetalt försörjningsstöd och resurser avsatta för ett aktivt förhållningssätt till de bidragsberoende.

Askim-Frölunda-Högsbo är den stadsdel som har minst resurser till sitt förfogande i förhållande till utbetalt försörjningsstöd. Västra Hisingen är den stadsdel som tydligast har satsat på egna arbetsmarknadsinsatser. I denna jämförelse saknas andra arbetssätt och aktiviteter som socialsekreterarna har med till exempel Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och näringsliv.

Kartläggningen av ekonomiskt bistånd kontra handläggningstimmar visar att alla stadsdelar avsätter olika mycket resurser i handläggningen av försörjningsstödet och för insatser till stöd för klienterna. Alla stadsdelar lägger resurser till samordningsförbunden, här varierar storleken på samordningsförbunden i staden och därmed resurser som de får från stadsdelarna. Det är angeläget att fördjupa sig ytterligare i vilka arbetssätt och vilken organisation som ger bäst förutsättningar för att minska långvarigt beroende av försörjningsstöd. Sambandet mellan biståndshushåll per handläggare (bild 13) och resurs för egenförsörjning (bild 16) kan bero på olika inriktningar arbetssätt och prioriteringar.

Det finns ingen forskning som understödjer det ena eller det andra sättet att arbeta. Innan det finns en allmän princip inom staden om vad som är verksamt kommer troligen variationerna att fortsätta att existera.

Bild 16. Aktivitetsmedel tkr, Göteborg 2014

Stadsdel	Medel för klientaktivitet	Andel aktivitetsmedel i förhållande till utbetalt stöd
Centrum	7 276	14 %
Västra Hisingen	17 459	11 %
Lundby	6 264	11 %
Norra Hisingen	6 242	9 %
Majorna- Linne	5 473	7 %
Angered	17 494	6 %
Örgryte Härlande	3 163	6 %
Östra Göteborg	11 186	5 %
Västra Göteborg	2 550	4 %
Askim- Frölunda-Högsbo	2 453	3 %
Göteborg	79 560	7 %

DEL 2: BARNFAMILJER I LÅNGVARIGT FÖRSÖRJNINGSTÖD I GÖTEBORG

Att processägarna för målet ”Antalet hushåll i långvarigt beroende av försörjningsstöd ska minska” valt att prioritera ”Barn och unga i hushåll med långvarigt försörjningsstöd” har bland annat ett preventivt syfte, dvs. att motverka att barnen kommer att hamna i eget beroende av försörjningsstöd i framtiden.

Sedan 1991 har den absoluta fattigdomen i vårt land minskat tack vare ökade realinkomster, men den relativa fattigdomen i Sverige har ökat på grund av de ökande inkomstskillnaderna. Detta är mest påtagligt för ensamstående föräldrar. Andelen ekonomiskt utsatta barn har ökat sedan 1990-talet. Enligt Försäkringskassan var 14 procent av barnhushållen relativt fattiga åt 2012 (*Källa: ”Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg”*).

De hälsorisker som barn utsätts för under uppväxten påverkas mycket av familjens sociala position. Barn som växer upp och upplever en ekonomiskt utsatt situation har inte sällan ett litet handlingsutrymme, svårt att få vänner, saknar ibland en nära vän i sin klass, är oftare mobbad, har inte sällan lägre social position, känner oftare skam och oro, har sämre självkänsla och lägre livskvalitet än barn som befinner sig i en högre social position. Med anledning av att familjen har små ekonomiska marginaler upplever barnen inte att de kan hålla samma konsumtionsnivå som sina klasskompisar (*Källa: ”Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg”*).

Ovanstående bekräftas av Socialstyrelsen som menar att det ur ett barnperspektiv är särskilt viktigt att föräldrar med minderåriga barn får stöd för att komma in på arbetsmarknaden utifrån att ekonomisk utsatthet påverkar faktorer såsom skolresultat, hälsa och trygghet (*Källa: www.socialstyrelsen.se/ekonomisktbistand*).

Att föräldrarnas utbildningsbakgrund fortfarande påverkar barnens utbildningsnivå bekräftas av Skolverkets uppgifter från läsåret 2012/2013. Endast 49 procent av eleverna i årskurs nio som har föräldrar med bara förgymnasial utbildning har behörighet till yrkesförberedande gymnasieprogram, av de elever som har föräldrar som har eftergymnasial utbildning har 93 procent behörighet till yrkesförberedande gymnasieprogram (*Källa: ”Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg”*). Med utgångspunkt i denna statistik kan man konstatera att föräldrarnas utbildningsbakgrund även idag har en mycket stor inverkan på barnens framtidsutsikter. Utbildningsbakgrund påverkar i sin tur möjligheterna till arbete. Bland de långtidsberoende av försörjningsstöd i Göteborg är lågutbildade överrepresenterade.

Vid jämförelse med skolor som har liknande socioekonomisk struktur redovisar Frölundaskolan ett betydligt bättre resultat än någon liknande skola i staden. Den parameter som mest bedöms påverka elevernas studieresultat är föräldrarnas utbildningsbakgrund. Frölundaskolans förväntade resultat skulle utifrån denna parameter prestera som skolor med lägst resultat. Frölundaskolan är den enda skolan där man inte ser ett direkt samband mellan föräldrarnas utbildningsnivå och barns skolresultat. På Frölundaskolan har man brutit trenden och har samma betygsresultat som en medelgod skola.

Alltså visar Frölundaskolan ett resultat som klart överstiger förväntan. Resultatet kan förklaras av det framgångsrika tvärspektoriella samarbetet som bedrivs i stadsdelen och som främst har som syfte att öka måluppfyllelsen på Frölundaskolan. Utifrån detta resonemang finns viktiga faktorer som kan kompensera för risker i barns utveckling. Därmed blir det

tydligt att det är av vikt att stärka de kompensatoriska insatserna utifrån barn och ungas möjlighet att få godkända betyg i skolan.

Hur hanterar vi stadsdelarnas skilda förutsättningar? Vad innebär det att en så stor andel av de som uppbär försörjningsstöd i vissa stadsdelar har barn, hur påverkar detta barnen? Hur kan vi möta upp barnens behov genom ett nära samarbete mellan socialtjänsten och skolan? En utbildning ökar barnets egenvärde, delaktighet i samhället och möjligheter att få ett arbete. Endast sex procent av de ungdomar som fullföljt gymnasiet är arbetslösa medan siffran för de som inte fullföljt gymnasiet är 40 procent enligt regeringens vårbudget 2015.

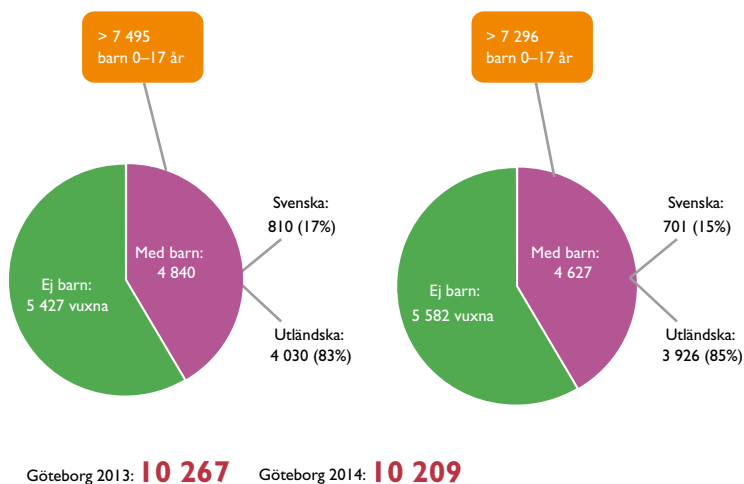
Lokal utveckling av barnfamiljer med försörjningsstöd

Skillnaderna mellan olika delar av Göteborg är stora gällande andel barn som lever i hushåll som erhåller långvarigt ekonomiskt bistånd. I mellanområdena Södra Askim, Södra Sigfridsplan, Södra Skärgården, Södra Västkusten, Torslanda och Östra Angered får nästan inga barnfamiljer försörjningsstöd. I mellanområdet Bergsjön får drygt 22 procent av befolkningen bidrag, i Södra Angered och Nya Frölunda erhåller nästan 20 procent bidrag (*Källa: "Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg"*).

I Göteborg saknar 36 procent av de vuxna i åldern 30–64 år med kort utbildning, som har barn boende hemma kontantmarginal, dvs. att man inte kan skaffa fram pengar för en oförutsedd händelse inom en vecka (*Källa: "Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg"*).

Det totala antalet långvariga bidragshushåll har minskat något från 10 267 stycken 2013 till 10 209 stycken 2014, se bild nedan. Antalet barn har minskat, dock har andelen med utländsk bakgrund ökat något från 83 procent till 85 procent.

Bild 17. Långvariga bidragshushåll med barn, Göteborg 2013–2014

Utifrån nedan graf kan vi återigen konstatera att målgruppen utländska kvinnor med barn är den grupp som toppar och ökar tydligast i jämförelse med både män och kvinnor utan och med barn samt med svensk respektive utländsk bakgrund. Detta är anmärkningsvärt både utifrån ett jämställdhetsperspektiv och ur ett barnperspektiv.

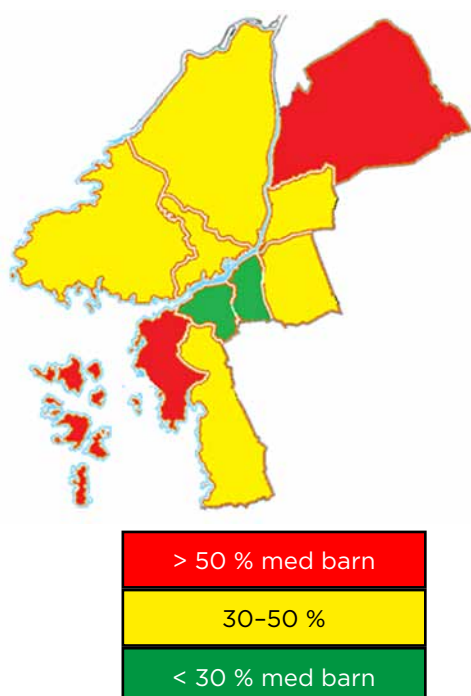
Bild 18. Långvarigt försörjningsstöd (>10m) i Göteborg, 2011-2014

Skillnader mellan stadsdelarna

Nedanstående tabell visar att Västra Göteborg och därefter Angered är de två stadsdelar med störst andel barn bland de långtidsberoende. Stadsdelen Majorna-Linné och därefter Centrum är de två stadsdelar med lägst andel barn, dvs. dessa två stadsdelar har störst andel ensamhushåll. Totalt sett har 45 procent av hushållen barn, vilket i siffror är 4 627 hushåll.

Bild 19. Vuxna med långvarigt försörjningsstöd med barn i hushåll per SDN, Göteborg 2014

Stadsdel	Vuxna med barn	Vuxna utan barn	Totalt	% med barn
Angered	1412	1238	2650	53
Askim-Frölunda-Högsbo	320	428	748	43
Centrum	117	313	430	27
Lundby	149	300	449	33
Majorna-Linné	156	473	629	25
Norra Hisingen	314	341	655	48
Västra Göteborg	260	224	484	54
Västra Hisingen	613	723	1336	46
Örgryte-Härlanda	155	303	458	34
Östra Göteborg	1131	1239	2370	48
Totalt	4627	5582	10209	45

Tabellen nedan anger att vuxna med barn med utländsk bakgrund är överrepresenterade i förhållande till befolkningen i staden när det gäller långtidsberoende av försörjningsstöd. Genom att jämföra med tabell 19 ser vi att gruppen ensamstående i de flesta fall har svensk bakgrund medan en majoritet av de familjer med barn har en utländsk bakgrund.

Bild 20. Vuxna med barn med långvarigt försörjningsstöd, Göteborg, 2014

	utländsk	svensk	Totalt	% utländsk
Angered	1324	88	1412	94 %
Östra Göteborg	1030	101	1131	91 %
Västra Göteborg	230	30	260	88 %
Västra Hisingen	515	98	613	84 %
Askim-Frölunda-Högsbo	252	68	320	79 %
Norra Hisingen	241	73	314	77 %
Örgryte-Härlanda	109	46	155	70 %
Lundby	95	54	149	64 %
Centrum	65	52	117	56 %
Majorna-Linné	65	91	156	42 %
Totalt	3926	701	4627	85 %

Tabell 21 påvisar antalet barn per familj. Majoriteten av barnfamiljerna i detta sammanhang har ett till två barn. Hushåll som har fler än fyra barn är inte så många sett till hela staden. Dock syns skillnaderna mellan stadsdelarna tydligt där Angered skiljer ut sig följt av Östra Göteborg och Västra Hisingen. I andra delen av tabellen kan man se att centrumstadsdelarna inte delar samma utmaningar då de överlag har få barn i sina hushåll.

Stora barnfamiljer ställer bland annat stora krav på bostadsmarknaden. Utbudet av stora lägenheter står inte i proportion till efterfrågan, vilket i många fall medför trångboddhet och försämrade livsvillkor.

Bild 21. Antal hushåll med långvarigt försörjningsstöd per antal barn i hushåll, Göteborg 2014

						
Stadsdel	1	2	3	4	5-	totalt
Angered	450	424	274	124	140	1412
Östra Göteborg	430	356	178	87	80	1131
Västra Hisingen	219	166	111	48	69	613
Askim-Frölunda-Högsbo	137	86	52	28	17	320
Norra Hisingen	122	83	66	22	21	314
Västra Göteborg	85	81	52	25	17	260
Majorna-Linné	93	41	14	4	4	156
Örgryte-Härlanda	79	39	19	8	10	155
Lundby	59	53	20	11	6	149
Centrum	69	28	9	3	8	117
Staden	1743	1357	795	360	372	4627

Säkra föräldrars arbete och försörjning genom en samordnad strategisk plan

Stadsdelsdirektörsgruppen har beslutat att arbetet för att utjämna skillnader i livsvillkor och hälsa inom Göteborg stad ska inkludera fem strategiska områden. Två av dessa områden är:

- ”Ge varje barn en god start i livet”
- ”Fortsätta ge barn goda förutsättningar genom skolåren”

Dessa två områden är utgångspunkten för stadens samordnade strategiska planer för perioden 2015–2018. I de samordnade strategiska planerna ges konkreta förslag på hur man kan arbeta inom dessa två fokusområden. Inom fokusområde ett ligger en strategi om att säkra föräldrars arbete och försörjning för att motverka ekonomiskt utsatta barnhushåll. Denna strategi bemannas tvärsektoriellt av sektorschefer och leds av stadsdelsdirektör i Västra Göteborg.

I planerna konkretiseras arbetet utifrån strategier och aktiviteter kopplade till dessa som har påverkan på området och som tjänar på att samordnas över flera stadsdelar eller hela staden. (Se bilaga 2: Strategisk plan – Säkra föräldrars arbete och försörjning för att motverka ekonomiskt utsatta barnhushåll).

De samordnade strategiska planerna gäller för hela mandatperioden (2015–2018). En lägesrapport lämnas årligen 2015, 2016 och 2017 till stadsdelsdirektörsgruppen och slutredovisas i december 2018.

DEL 3: STADSDELARNAS FÖRUTSÄTTNINGAR OCH LÄRANDE EXEMPEL

Pågående arbete i stadsdelarna

I februari 2015 möttes enhetschefer och förste socialsekreterare inom försörjningsstöd samt arbetsmarknad/sysselsättning. Syftet med dagen var att diskutera vad som är verkligt samt för att hjälpa människor från långtidsberoende av försörjningsstöd till egen försörjning. Alla stadsdelar presenterade hur de arbetar i dag och vad de tror är framgångsrikt i arbetet med den aktuella målgruppen. Därefter möttes alla deltagare i mixade grupper och diskuterade hur man vill förändra arbetet i framtiden.

Här nedan följer stadsdelarnas beskrivning av hur de jobbar med att minska det långvariga beroendet av försörjningsstöd.

Angered

SDF Angereds situation liknar inte de övriga nio andra stadsdelarna. Volymerna är större och andelen som bedöms friska och arbetsföra av de i långvarigt beroende av försörjningsstöd mycket högre. Cirka 8 000 personer per år mottar försörjningsstöd, cirka 200 nya hushåll per månad kontaktar enheten. Angered står för 25 procent av hela stadens försörjningsstöds kostnader.

Stadsdelens insatser har inte fått önskad effekt, antalet hushåll med försörjningsstöd ökar, både de med kortvarigt och långvarigt beroende. Samtidigt som försörjningsstödet ökar konstant har personaltätheten över tid minskat. Det är inte möjligt att arbeta med individuella insatser i den utsträckning som är önskvärd utan man måste även prioritera insatser på gruppnivå. Utifrån grupperna sorterar man sedan ut de som är i behov av individuella insatser. De planerade åtgärderna som inleds inom kort är strukturerade gruppaktiviteter utifrån behovsgrupper. Sådana behovsgrupper kan till exempel vara alla nyttillkomna individer som söker försörjningsstöd av arbetsmarknadsskäl.

Stadsdelen har förstärkt ingången till arbete under tre första månaderna, där man tänker sig att en fokuserad satsning tidigt ger resultat. Tanken är att man ska kunna erbjuda kartläggande och arbetsfrämjande insatser inom de första 48 timmarna efter att individen ansökt om försörjningsstöd av arbetsmarknadsskäl. Syftet är att det ska leda till egen försörjning för så många som möjligt. Ambitionerna är därefter att träffa klienterna ofta och frekvent. All personal har fått utbildning i Supported employment.

Askim-Frölunda-Högsbo

Askim-Frölunda-Högsbo anser att en nyckel till framgång är personkännedom, vilket innebär att man följer ärendet noga, att man skapar en fördjupad utredning och omprövar rätten till bistånd årligen. Mottagningsgruppen tar alla ärenden och gör gedigna grundutredningar. Man skapar individuella utvecklingsplaner som undertecknas av båda parter. Man menar att det är av vikt att man har ett rimligt antal ärenden, de handläggare som jobbar med gruppen som har större behov och som står längre från arbetsmarknaden har ca 40 ärenden per handläggare, arbetsmarknad ca 50 och unga vuxna ca 30–35. Man har en coachande och stödjande funktion på plats på enheten som till exempel kan leda vidare till AF och denna insats har lett till ett minskat antal ärenden för övriga handläggare.

Askim-Frölunda-Högsbo bedriver sedan ett halvår tillbaka ett projekt för långtidsbehövande familjer där vuxenutbildningen och AF har bidragit med att ta fram uppgifter från sina system och sammanställa alla olika insatser för de enskilda deltagarna. Man fann att många personer varit aktuella för en rad olika praktiker och/eller studieinsatser, men är ändå fortfarande arbetslösa. Projektet ska leda till arbete med särskilda insatser från AF och stadsdelen för deltagarna. 30 föräldrar har hittills involverats i projektet.

Centrum

I Centrum arbetar man med tydliga riktlinjer och rutiner. Man har en lärande atmosfär där man arbetar aktivt med avvikelser då felaktigheter upptäcks. Det finns en känsla av stolthet över arbetet som görs på enheten.

Mottagningsgruppen består av erfarna socialsekreterare, detta medför att rätt bedömningar görs, att individer hänvisas vidare till annan ersättning. I mottagningsgruppen tas nybesök i "drop in"-form.

Enheten arbetar med klarspråk samt att klienterna ska vara delaktiga i sin planering på ett bra sätt, ofta genom att skriva sin egen arbetsplan. Inga utredningar ska vara äldre än 12 månader.

Ett flertal klienter hade tidigare varken kontakt med sjukvården eller Arbetsförmedlingen, idag har merparten andra kontakter med annan huvudman. Stadsdelen har ett mycket nära samarbete med Försäkringskassan.

Enheten har ett nära samarbete med vuxenenheten. Detta resulterar i gemensamma arbetsplaner. Det är en sammanhållen socialtjänst som möter klienter med beroendeproblematik. I fokus under 2015 är att: vuxenenheten får i uppdrag att utreda klienters arbetsförmåga när handläggare inom försörjningsstöd misstänker att det kan finnas en beroendeproblematik.

Lundby

SDF Lundby har en mottagningsgrupp som servar två olika enheter: Arbetsmarknadstorget (som även erbjuder sina tjänster till Norra Hisingen) och försörjningsstöd. Man jobbar uttalat förebyggande med syftet att motverka långvarigt beroende, man gör kvalitativa utredningar utifrån hur behoven ser ut, har individuellt fokus och söker matcha med olika tänkbara insatser. Lundby förespråkar att man ska våga hålla i det som funkar, ständigt utveckla det, men snabbt prioritera bort det som det inte fungerar. Det är även av vikt att våga kunna vara flexibel och att anpassa sig. Stadsdelen har satsat på kompetensutveckling inom juridik med syftet att kunna se de individuella behoven och på så vis kunna göra ännu bättre grundutredningar.

Den interna kommunikationen är tät, där man har avstämningar varje vecka. En framgångsfaktor är att man har ett god samverkan internt på ledningsnivå inklusive förste socialsekreterare så att man kan hålla ihop de olika delarna för en familj.

Stadsdelen jobbar nära företagare som man kontinuerligt bjuder in till företagsfrukost, tillsammans har man fokus på hållbarhet. Samarbetet är även bra med fastighetsägarna. Stadsdelen har en god samverkan med andra myndigheter som till exempel Arbetsförmedlingen som sitter i samma korridor. Man bedriver ett samarbete med Delta och Västra Hisingen där man erbjuder anställning under ett år för de som har rätt till nystartsjobb, det är en gemensam satsning som kallas Kompletterande arbetsmarknad.

Stadsdelen har också ett nära och bra samarbete med Arbetsmarknadsenheten angående de insatser och aktiviteter som erbjuds där.

Försörjningsstödsenheten har en hög personalomsättning, vilket påverkar verksamheten mycket. Vad gäller ärendeantal har försörjningsstöd 40 ärenden per handläggare och arbetsmarknadsenheten 50.

Majorna-Linné

Kontrasterna är stora i Majorna-Linné i jämförelse med de andra stadsdelarna, få har annan etnisk bakgrund, många har missbruksproblematik eller psykiska funktionsned-

sättningar. Arbetsmarknadsenheten är uppdelad i två delenheter: de nya arbetslösa och de som varit arbetslösa längre tid och som är aktuella för arbetsträning. Efter arbetsförmågebedömning försöker man slussa vidare till reell arbetsmarknad så snart som möjligt. En specifik coach har detta uppdrag, metoden bygger på Supported employment. De tre centrumstadsdelarna samarbetar nära och byter erfarenheter, arbetsmarknadsinsatser och brukare mellan sig.

För missbruksgruppen är det av stor vikt vilken struktur man har för insatserna, många brukare snubblar runt länge i systemet. Majorna-Linné försöker bromsa dessa tendenser genom att ha endast en ingång. Man har etablerat samarbete med öppenvården och gör allt vad man kan för att se till att glappen mellan verksamhetsdelarna minskar så att de enskilda personerna inte går runt i systemen utan finner en hållbar utväg.

Man anser inte att man har ett rimligt antal ärenden då man har 65 ärende per handläggare. En socialsekreterare arbetar en dag per vecka med de svåraste ärendena som kräver en fördjupning tillsammans med individen. Socialsekreteraren skaffar sig då en kännedom om individens omständigheter som annars inte är möjlig, resultaten från dessa arbetssätt är goda.

Norra Hisingen

Norra Hisingen anser att det är många faktorer som samverkar för att få till stånd framgångsrika arbetssätt med målgruppen långtidsberoende. Det är av stor vikt att ha tid för denna grupp, att skapa individuella lösningar, inte ägna såg åt snabba lösningar samt att ha uthållighet och arbeta vidare med de insatser som ger bra resultat. Det är en fördel om man lär känna de som varit klienter länge. Det är en stor styrka om man har en god arbetsmiljö och en stabil personalgrupp med låg personalomsättning.

Arbetsmarknadsenheten Arbetslivscentrum var från början ett projekt (NoHALC) delfinansierat av ESF som under projektiden implementerades till fast verksamhet. Arbetslivscentrum arbetar idag utifrån projektiden med en blandad målgrupp bestående av brukare från daglig verksamhet och klienter från enheten från ekonomiskt bistånd. Detta har varit en framgångsfaktor i arbetet mot arbetsmarknaden då medför att det finns kompetens i arbetsgruppen för att arbeta med dolda såväl som diagnostiserade funktionsnedsättningar hos deltagarna. NoHALC-metoden den fokuserar på individuella lösningar för att tillvarata deltagarens möjligheter på arbetsmarknaden och på stötta upp deltagare och arbetsgivare tillräckligt för att en arbetslivsinriktad rehabilitering/samhällsintegrerad daglig verksamhet ska kunna ske ute på arbetsmarknaden istället för i våra egna verksamheter.

Norra Hisingen, Västra Hisingen och Lundby har bedrivit ett projekt tillsammans med Försäkringskassan som nu är avslutat. Projektet innebar att en handläggare från Försäkringskassan besökte stadsdelarna en gång per vecka, ett nära samspel uppstod och Försäkringskassan tog det samordnade rehabiliteringsansvaret vilket i sin tur resulterade i en ingång hos Arbetsförmedlingen. Socialsekreterarna fick på detta sätt nya verktyg för att hantera klienterna. Projektet var bl.a. inspirerat av ett samarbete mellan Halmstad och SKL som kallats "Gör rätt från dag ett" vars målgrupp var sjukskrivna utan sjukpenning, så kallade "Nollklassade".

Västra Göteborg

Västra Göteborg upplever att en av deras främsta framgångsfaktorer är att de har en motagningsgrupp där 45 procent av ärendena avslutas inom tre månader. Stadsdelen har få arbetsmarknadsinsatser, de har dock "Språngbrädan" som startades 2013, vilket utgörs av en medarbetare vars uppgift är att identifiera anställningar inom Västra Göteborg, där försörjningsstödet görs om till lön. Den interna kommunikation tror man varit en viktig framgångsfaktor då man mycket tydligt kommunicerat ut i stadsdelen att alla är ansvariga för att finna arbetsplatser. Om problem uppstår är det tydligt vem man då vänder sig till. Initiativet har haft en stor spridningseffekt, stadsdelens enheter hör kontinuerligt av

sig och erbjuder platser, även medborgare påverkar rekryteringen av platser. Under 2014 var 103 personer i kontakt med verksamheten. Endast två av dessa sökte sig tillbaka till försörjningsstödsenheten.

Stadsdelen har även sänkt antalet ärenden per tjänst, när det gäller rehabärenden har varje handläggare 40 ärenden var. Myndighetsutövningen präglas av personliga möten, alla klienter har arbetsplaner som kontinuerligt följs upp. Man menar att en framgångsfaktor är att verkligen tro på den enskildes kapacitet och förmåga. En medarbetare jobbar specifikt med att få ut folk i sjukersättning. Man har ett gott samarbete med Arbetsförmedlingen och tillsammans med Samordningsförbunden bedriver man samma kartläggning som SDF Lundby.

En tjänsteman jobbar för att hitta arbetsplatser inom det privata, denna insats har man fått extra resurser för.

Västra Hisingen

Stadsdelen Västra Hisingen anser att den främsta orsaken till långtidsberoende är kort utbildningsbakgrund, språkhinder och ohälsa (den sistnämnda faktorn blir ibland en följd av de två första faktorerna). Reguljära SFI-studier där heltidsstudier innebär 15 timmar per vecka, genererar ett långtidsberoende. SFI-studier borde vara en heldagsaktivitet där man kombinerar svenskan med praktik och en individuellt utformad utbildningsplan. Erfarenheten av den så kallade jobb-och utvecklingsgarantin inom Arbetsförmedlingen är att även dessa personer tenderar att bli långtidsberoende.

Av vikt för att nå framgång med målgruppen långtidsberoende är enligt Västra Hisingen att avsätta tid, att möta brukaren på ett professionellt sätt, att kunna matcha och samverka med andra myndigheter och att ha tid för att följa upp och säkerställa att rätt insatser satts in. Att avlasta socialsekreteraren från administrativa arbetsuppgifter är även det av stort värde, så att de kan ägna sig fokuserat åt klienten. Klientmötena tar över lag lång tid eftersom majoriteten av mötena inkluderar tolk. Individuellt anpassade insatser är en framgångsfaktor, likväl som nära samverkan med Arbetsförmedlingen och regelbundna träffar med Försäkringskassan och vårdcentralen. Stadsdelen har även nära tillgång till studie- och yrkesvägledare.

Följande verksamheter utgör grunden för Västra Hisingens arbete med målgruppen Långtidsberoende:

- "Jobbcenter äpplet", individuellt spår samt gruppverksamhet – inklusive rekryterare
- "Mera svenska bättre hälsa" vars målgrupp har prognosen att återuppta studierna
- "Sundet", en variant av Mera svenska bättre hälsa (Deltaverksamhet)
- Arbetsmarknadsprojekt tillsammans med Bostadsbolaget, Poseidon och Arbetsförmedlingen

Örgryte-Härlanda

SDF Örgryte-Härlanda bedriver ett nära samarbete med Centrum och Majorna-Linné kring de långtidsberoende. Allt fler enheter och målgrupper har kommit att involveras i detta samarbete. Samordningsförbundet Centrum och Försäkringskassan är även centrala samverkansparter. En kartläggning har gjorts där gruppen delats in i fyra grupperingar: medicinsk nedsättning, psykosocial nedsättning, aktuella för pension samt har arbetsförmåga. Det man kan konstatera är att de långtidsberoende som är sjuka och inte bedöms ha en snar arbetsförmåga ökar. Cirka en tredjedel av målgruppen har psykiska nedsättningar, därav har ett utökat samarbete med psykiatri inletts. Fokus har legat på att ringa in de som är för sjuka för att jobba i dagsläget och att finna de som har reella förutsättningar att arbeta i dag.

Förste socialsekreterare följer upp dessa ärenden en gång per vecka. Man jobbar fokuserat och metodiskt idag med en målgrupp i taget. Processen är tydlig, vilket har gett resultat gällande antalet långtidsberoende. Man har skapat sex olika vägar att ta utifrån vilken målgrupp individen bedömts tillhöra. Inga extra ekonomiska resurser har avsatts för det aktuella arbetssättet.

Östra Göteborg

I Östra Göteborg kommer man den närmsta tiden att prioritera att arbeta enligt metoden FIA (Förutsättningar inför arbete). FIA är ett systematiskt, evidensbaserat utredningsarbete som ligger under Socialstyrelsen. Metoden syftar till att ta reda på orsakerna till långvarigt försörjningsstöd. FIA används i förändringsarbete när det är oklart vilka hinder klienten har, vilka insatser klienten behöver och när det inte är uppenbart om det finns omständigheter som socialsekreteraren behöver ta hänsyn till. Klientens delaktighet är i fokus, metoden ska ge underlag för planering och förändring, ge likvärdiga, individuellt anpassade möjligheter. Det är en standardiserad bedömningsmetod och den hör inte ihop med själva myndighetsutövningen. Borlänge är den Kommun i Sverige som jobbat längst med metoden. I mars 2015 startar stadsdelen upp arbetssättet i bred skala.

På sidan 37 i denna rapport kan du läsa en sammanfattning av ovan tio presentationer. Sammanfattningen syftar till att summera de kvaliteter som är de mest återkommande i stadsdelarnas presentationer av vad som är framgångsrikt i arbetet med långvarigt försörjningsstöd.

Pågående projekt i stadsdelarna

Göteborgs Stad har skapat en plattform för socialt utvecklingsarbete som ska syfta till att sprida kunskap och erfarenheter och skapa förutsättningar för lärande. Plattformen heter PIVI utifrån nyckelorden: projekt, idéer, verksamheter, inspiration. Syftet med den virtuella kunskapsplattformen är att sprida kunskap och idéer mellan stadsdelarna. Plattformen ska användas av chefer och medarbetare i Göteborg stad. Några av de projekt som finns beskrivna på PIVI är finansierade eller har finansierats av EU-medel från Europeiska socialfonden (ESF).

Nedan redovisas de projekt eller verksamheter som finns på PIVI och som syftar till att förbättra förutsättningarna för arbete och försörjning inom vår stad*.

Inkluderande matchning – modell för rekrytering, SDF Östra Göteborg

Inkluderande matchning är en ESF-förstudie. Den handlar om att undersöka förutsättningarna för att utveckla en hållbar inkluderande modell för utbildning och rekrytering av personer med försörjningsstöd inom kommunen. Detta görs genom att utbilda, validera och kompetensutveckla personer med försörjningsstöd så att de matchar framtida rekryteringsbehov i kommunen och de kommunala bolagen.

Målet är att i ett genomförandeprojekt pröva modellen. Pilot för kartläggningen är sektor Äldreomsorg och Hälso- och sjukvård samt sektor IFO/FH inom stadsdelsförvaltningarna Östra Göteborg och Askim-Frölunda-Högsbo. Framtiden AB deltar genom att leverera underlag till rekryteringsbehovet.

Hikkikomori, inside and out – SDF Västra Göteborg

I januari 2015 avslutades förstudien som har formulerat ett projekt för att motverka de negativa konsekvenserna av att ungdomar i miljonprogramområden lämnar grundskolan med låga betyg. Stadsdelarna AFH, Västra Göteborg, Lundby och Norra Hisingen ska i bred samverkan definiera behov av insatser för målgruppen för att öka godkända betyg och framtidstro. Målgruppen är ungdomar mellan 15–24 år, som varken arbetar eller studerar. I mars 2015 lämnades en ansökan in till ESF gällande att genomföra ett treårigt projekt.

* Redovisningen avser de projekt som stadsdelarna har lagt upp på PIVI, sammanställningen över pågående projekt riskerar därför att inte vara heltäckande.

Columbus – SDF Örgryte-Härlanda, SDF Centrum, SDF Majorna-Linné, Samordningsförbundet

Columbus handlar om att ge ett individuellt utformat stöd till arbetslösa unga vuxna med psykiska problem. Syftet är att de ska närma sig arbetslivet.

Columbus startade som metodutvecklande projekt 2006. Sedan 2010 regleras verksamheten av ett samverkansavtal och samfinansieras av de tre stadsdelarna Örgryte-Härlanda, Centrum och Majorna-Linné samt av Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Västra Götalandsregionen och samordningsförbundet Göteborg Centrum. Verksamheten drivs av Örgryte-Härlanda SDF.

Målgruppen är unga vuxna mellan 18 och 29 år som har behov av stöd från mer än en myndighet för att närma sig arbetslivet. Columbus består av ett tvärprofessionellt team med kompetens från de olika samverkande myndigheterna. De unga erbjuds stöd av coach, psykolog och vid behov även av psykiatriker.

Partnerskap, Dialog och samverkan – SDF Lundby

Projekt Partnerskap Dialog och Samverkan är ett treårigt samverkansprojekt mellan privata näringslivsaktörer samt offentliga verksamheter inom Lundby. Projektet syftar till att bidra till en hållbar utveckling inom stadsdelen genom att utveckla innovativa lösningar för att öka trygghet, trivsel och förstärka arbetslösas möjligheter att få egenförsörjning.

Projektet består av fem delprojekt: "Strategisk kommunikation och varumärksarbete", "Utökade kultur- och fritidsaktiviteter", "Socialt hållbar miljö", "Jobbcentralen" samt "Inkubator och företagsrådgivning".

Projektet pågick till 31 december 2014. Kostnaderna för projektet finansierades av Europeiska socialfonden, Lundby stadsdelsförvaltning och Delta.

Ny start – för personer med missbruksproblematik, SDF Lundby

"Ny start" erbjuder personer i SDF Lundby som på grund av missbruk står långt från arbetsmarknaden möjlighet till aktivitet och sysselsättning. Det ska stötta människor att få en strukturerad vardag och möjliggöra att gå vidare ur missbruk/beroende, mot ett självständigt liv.

För att kunna uppnå detta behövs en individuellt utformad arbetsrehabilitering samt en komplett vårdkedja för missbruksvården där sysselsättning med arbetsrehabiliterande fokus är en integrerad del.

Verksamheten ska vända sig till personer i arbetsför ålder, med missbruksproblematik och med ett definierat behov av sysselsättning. Personerna ska vara aktuella för insatser från SDF Lundby och ha beviljats insats i form arbetsrehabiliterande insatser.

Projekt Idé, I dialog för egenmakt – SDF AFH

Projekt IDÉ – I Dialog för Egenmakt – var ett treårigt ESF-projekt och har drivits som ett samverkansprojekt mellan Norra Hisingen, Lundby samt Askim-Frölunda-Högsbo.

Syftet med projektet har varit att ta fram hållbara metoder för stadsdelarna att stödja arbetslösa kvinnor, främst med annan etnisk bakgrund långt från arbetsmarknaden, att ta plats i samhället och i arbetslivet. Genom projektet har stadsdelsförvaltningarna uppmärksammat och kunnat lyssna till målgruppens åsikter och behov.

Utbildningsnivån i de områden där projektet bedrivit aktivitet är generellt låg, arbetslösheten hög och en jämförelsevis stor del av barnfamiljerna uppstår försörjningsstöd. Även ohälsotalen är höga, framförallt bland utrikes födda kvinnor.

Projektets övergripande mål har varit att deltagarna ska närma sig den ordinarie arbetsmarknaden och skapa meningsfull sysselsättning. Projektet har utgått från ett empower-

ment-perspektiv och verksamheten har byggts upp i dialog med deltagarna. En lokal mötesplats har skapats i tre stadsdelar i Göteborg. Mötesplatserna har varit lokaliserade i bostadsområdena och varit utgångspunkten för projektets aktiviteter. Aktiviteterna har genomförts med fokus på hälsa, språk, samhällsorientering och arbetsmarknad.

Efter avslutat projekt har 24 procent av deltagarna gått vidare till egenförsörjning genom studier eller arbete. Samtliga deltagare har beskrivit att de upplever att projektet bidragit till godare hälsa. Även projektets övriga delmål om ökad förmåga hos deltagarna att använda svenska språket samt ökad kunskap om och insikter i det svenska samhället anses uppnådda.

NoHalc-metoden – SDF Norra Hisingen

NoHALC-metoden är rehabiliterande i förhållande till arbetsmarknaden och riktar sig till målgruppen som står långt ifrån arbetsmarknaden på grund av fysiska, psykisk och eller kognitiva nedsättningar av arbetsförmågan.

Metoden grundar sig på förhållningssättet till deltagaren som bygger på respekt, egenmakt, tillit samt meningsfullhet. Detta förhållningssätt genomsyrar arbetet under metodens delprocesser. Målet är att deltagaren ska bli så självständig som möjligt och få en plats i arbetslivet. På så sätt kan deltagaren också få en ökad delaktighet i samhället.

Den enskilde får en möjlighet att i en arbetsmiljö få en vardagsstruktur och ökad praktisk kunskap inom ett yrkesområde. På sikt kan det hjälpa den enskilde att uppnå sitt mål. Arbetsgivare får en möjlighet att knyta till sig kompetens, få en ökad mångfald på arbetsplatsen och en möjlighet att ta ett socialt ansvar. Arbetsgivaren får också möjlighet att effektivisera sin rekryteringsprocess genom att via NoHALC erbjudas kompetens som matchats utifrån arbetsgivarens behov och deltagarens resurser.

Språngbrädan – SDF Västra Göteborg

Språngbrädan är en arbetsmarknadsinsats för personer som är arbetslösa och har försörjningsstöd. Verksamheten erbjuder en väg in till arbete i Västra Göteborg. Enheten för Stöd och försörjning i Västra Göteborg har utvecklat en arbetsmarknadsinsats som ger möjlighet till arbete inom stadsdelens verksamheter. Målgrupp är personer som har försörjningsstöd och har rätt till särskilt anställningsstöd.

Deltagaren startar med att praktisera i två månader i någon av stadsdelens verksamheter, exempelvis inom äldreomsorg, vaktmästeri, skola/fritid, städ och barnomsorg. Var praktiken blir beror på vilka kunskaper och erfarenheter personen har. Uppgifterna är så kallade kvalitetshöjande arbetsuppgifter. Under praktikperioden har personen aktivitetsstöd/försörjningsstöd. Syftet med anställningen är att personen ska få ny arbetslivserfarenhet och nya referenser, för att sedan ha lättare att söka och få ett arbete på ordinarie arbetsmarknad.

Vägen dit – SDF Västra Göteborg

Vägen dit är namnet på Västra Göteborgs arbete för att utjämna livsvillkoren i stadsdelen och öka allas chanser att leva ett gott liv. För att lyckas måste vi hitta nya arbetssätt tillsammans med varandra och med andra organisationer, civilsamhället, högskolan och inte minst – invånarna. Alla medarbetare är viktiga på vår väg från en segregerad stadsdel till en socialt hållbar stadsdel. Det vill Västra Göteborg bli senast år 2021, då Göteborg fyller 400 år.

I Västra Göteborg är hälsan ojämnt fördelad. Medellivslängden skiljer sig fem till sex år mellan områdena centrala Tynnered och Södra skärgården. Vägen dit är stadsdelens "paraply" som ska bidra till att hitta nya samarbetsformer och arbetssätt som bidrar till att utjämna livsvillkoren och hälsan i stadsdelen. Sju aktiviteter under paraplyet Vägen dit har dragit igång eller är på väg att formas. Aktiviteten "Arbete och egen försörjning" är en av dessa.

Nya Framtidsspår – SDF Angered

Nya Framtidsspår är ett Idéburet Offentligt Partnerskap (IOP) mellan SDF Angered, Ljungskile Folkhögskola, Arbetarrörelsens Folkhögskola, St Lukas och Räddningsmissionen. Målgruppen är unga vuxna mellan 18–26 år som vid något tillfälle har varit inskrivna på gymnasiet men som av olika anledningar avbrutit sina studier. Det som är unikt för Nya Framtidsspår är att olika studieformer samverkar runt den unga vuxna för att tillsammans med denne hitta den studieform som passar bäst för just honom/henne. Detta i kombination med extra stödresurser såsom möjlighet till kuratorssamtal och coach. Deltagarna i Framtidsspår har också tillgång till KFUM:s verksamheter. Nya Framtidsspår startade upp 2014-09-10 med 15–20 deltagare och målsättningen är att var och en ska ha fått sin behörighet i slutet av vårterminen 2015. Deltagarna har försörjningsstöd under studietiden.

Jobbhörnet – SDF Angered

Genom samverkan med Arbetsförmedling ska Jobbhörnet stötta försörjningsstödstagare till egen försörjning. Verksamheten ska erbjuda praktisk hjälp med ansökningshandlingar, vägledning, kontinuitet i arbetssökande, stöd och uppmuntran, praktik och kontakter med arbetsgivare. Verksamheten har utökats och förväntas ta emot 1200 deltagare 2015. Målgruppen är 18 år och uppåt. Målsättning att 60 procent avslutas till egen försörjning, varav hälften genom arbete eller studier.

Hotell-talangerna – SDF Angered

Utbildning och praktik erbjuds för arbetslösa personer i cirka två månader inom hotellbranchen. Syftet är att praktiken ska leda till arbete inom hotellbranchen. Arbetsmarknad- och vuxenutbildningsförvaltningen driver projektet och är processägare. Projektet drivs i samverkan med Arbetsförmedlingen i Angered och SDF Angered. Projektet pågår i åtta månader.

Utvärdering av ESF

Genom åren har Göteborg sökt och fått medel för ett antal ESF-projekt. Det finns ingen sammanställning av Göteborgs Stads samtliga ESF-projekt gällande resultat, nytta eller effekt. Detta är en brist för samordningen av stadens strategiska arbete med att minska försörjningsstödet och bör ses som ett förbättringsområde utifrån spridande av kunskap. Vi har därför valt att presentera utvärderingen av ESF från 2013 istället.

Europeiska Socialfonden i Sverige, slutrapport 2013

I december 2013 gjordes en utvärdering av Europeiska Socialfonden i Sverige. Programmet hade då nått fler deltagare än man ursprungligen hade planerat. Målet var 315 000 deltagare, och man nådde ut till 407 000 personer. Man uppnådde således målet med 129 procent. Vad gäller ungdomar var målet att involvera 5 000 personer, utfallet blev 49 000 ungdomar. Man överträffade dock inte sitt mål gällande långtidssjukskrivna. Målet var 10 000 deltagare, men bara 6 000 personer deltog.

Man bedömer att Socialfonden bidragit till positiva effekter inom ramen för programområde ett. I programområde ett kan man söka stöd för projekt som underlättar för redan sysselsatta att utvecklas i takt med arbetslivets krav. Dessa positiva effekter syns i form av en positiv löneutveckling och en ökad rörlighet på arbetsmarknaden. Den genomsnittliga löneskillnaden mellan deltagargruppen och kontrollgruppen är sex procent. Sannolikheten för ett yrkesbyte värderas vara 17 procent högre bland programdeltagarna än bland individerna i kontrollgruppen.

Socialfondens avtryck är inte lika tydliga och positiva inom programområde två, inom vilket man kan söka stöd för projekt som fokuserar på personer som står långt från arbetsmarknaden. Programmet har bidragit till en personlig utveckling, men detta i sin tur har inte resulterat i förbättrade förutsättningar för att etablera sig på arbetsmarknaden. Man bedömer att socialfondens insatser leder till sämre resultat än Arbetsförmedlingens

garantiprogram. Programmet har skapat nytta på individnivå, men nyttan på organisatorisk nivå är svag och nyttan på strukturnivå är ännu svagare.

Det finns en inneboende konflikt mellan programmets mål och medel. Fonden ska leda till förändringar på organisations- och strukturnivå, men programmet är designat för att stödja enskilda individer på lokal nivå. Detta stöd ska ske med hjälp av kompetensutveckling och temporära utvecklingsinsatser.

Programmet hade kunnat bidra till än mer varaktiga förändringar om fler synergier skapats med övrig politik. Socialfonden har skapat temporära organisationer för permanenta problem. Man har heller inte ägnat tillräckligt med tid åt att implementera de nya metoder som utvecklats i den ordinarie verksamheten. Det är viktigt att tänka på det avstånd som ibland kan skapas till ordinarie verksamhet när utvecklingsarbete drivs i projektform. Företrädare för ordinarie verksamhet tar inte alltid ansvar för projektet och dess innehåll. Samtidigt återför inte alltid styrgruppen projekterfarenheterna till den ordinarie verksamheten på ett fullständigt sätt.

Slutsatsen är att Socialfonden har resulterat i kunskapsspridning snarare än i att påverka organisationer eller strukturer (lagstiftning och politiska beslut). Fondens olika projekt har lett till en informell och individuell utveckling, snarare än en formell utveckling. *Källa: esf.se*

En viktig fråga att ta med sig är hur vi inom Göteborgs Stad lär av ESF-projekten. Har vi fullständig kunskap om pågående eller nyligen avslutade ESF-projekt inom vår stad? Lär vi verkligen av varandras erfarenheter? Skapar vi bästa tänkbara förutsättningar för påverkan på organisatorisk och strukturell nivå? Eller syns insatserna i första hand på individuellt plan?

Tre projekt inom processägarskapet

De tre processägarna Angered, Askim-Frölunda-Högsbo och Lundby har startat upp tre relativt olika projekt, alla syftar de till att skapa arbetstillfällen för långtidsberoende barnfamiljer. De tre stadsdelarna upplever relativt olika utmaningar och de har kommit olika långt i sina projekt. Här endan följer en kort beskrivning av stadsdelarnas ambitioner och resultat hitintills.

Angered

Bakgrund

Enheten för Arbetsliv och hälsa, inom IFO/FH håller på att bygga upp en ny verksamhet som komplement till den nu befintliga vilket sker i samarbete med Arbetsförmedlingen. Nya metoder och arbetssätt håller på att arbetas fram, med fokus på att kunna erbjuda försörjningsstödstagare arbete istället för bidrag.

Budget

Kommunstyrelsen har berett stadsdelsnämnderna tillfälle att ansöka om medel ur kommunens sociala utvecklingsfond och beviljats medel om 4 miljoner kronor för perioden 2014–2015. Medlen ska syfta till att förebygga problem hos barn, ungdomar och unga vuxna, målet är att främja hälsa och att förhindra att problem uppstår eller förvärras. Dessa medel kommer att användas till personella resurser under 2015 riktade mot målgruppen och med syfte ett arbetsmarknadsprojekt riktat till barnfamiljer med långvarigt försörjningsstöd.

Målgrupp

Under september 2014 gjordes en kartläggning av de som sökt försörjningsstöd i Angered. Då identifierades 1 700 barnfamiljer. I dessa familjer finns cirka 2 200 vuxna och 3 200 barn. Av dessa har 120 vuxna som ingår i Arbetsförmedlingens garanti, JOB, arbete och utvecklingsgarantin plockats ut för en första grupp in i projektet med syftet egen försörjning genom arbetsmarknadspolitiska anställningar, ordinära anställningar alternativt studier. Därefter kommer nya grupper att remitteras in till projektet.

Nuläge

För att komma igång har det krävts både samverkan och dialog med fackliga organisationer och Arbetsförmedlingen samt rekrytering av arbetsplatser. Det har även krävt direkt arbete med de personer som är aktuella att delta. Under hösten 2014 har Enheten för Arbetsliv arbetat med att bygga upp verksamheten, samverka, anställa personal, anskaffa lokaler och bygga upp samverkansstrukturer med Arbetsförmedlingen.

Stadsdelsövergripande samverkan

Arbetet med att identifiera arbetsplatser har inletts. Ett 30-tal platser inom olika sektorer i SDF Angered har identifierats som möjliga att användas till arbetsmarknadspolitiska anställningar. Av dessa är 8 tillsatta inom skolan som en del i arbetet med urbana stimulansmedel i Gårdsten och Hjällbo. 10 platser är tillsatta i övriga sektorer.

I detta arbete är samtliga sektorer inom SDF Angered engagerade. Ett arbete har startats upp gällande övergripande målsättning om att: "Verka för att personer med långvarigt försörjningsstöd eller någon typ av funktionsnedsättning erbjuds utbildning, praktik och arbete".

Strategin är att

- Gruppen barnfamiljer med långvarigt försörjningsstöd ska särskilt prioriteras
- Förvaltningen samarbetar och tar fram strategier för att kunna erbjuda personer med, eller som riskerar att bli beroende av, långvarigt försörjningsstöd eller någon typ av funktionsnedsättning utbildning, praktik eller arbete.

Askim-Frölunda-Högsbo

Samtliga långtidsberoende försörjningsstöds familjer ska kartläggas utifrån olika kriterier:

- I aktivitet
- Hälsa/ohälsa
- Arbetsförmåga
- Anställningsbarhet
- Kompetens
- Intresse

Utifrån denna kartläggning ska möjligheten till en kompetenshöjande verksamhet för en större grupp undersökas. Dock är det mest primära att upprätta individuella planer för den enskilde, ge ett tätt stöd, matcha mot arbete/studier som bygger på den enskildes egna intressen/förmågor/kompetenser.

Samarbete ska ske med Nämnden för Arbetsmarknad och Vuxenutbildning (NAV) samt Arbetsförmedlingen för att möjliggöra ovan nämnda intentioner. En kartläggning sker där varje persons erfarenhet av arbete/utbildning lyfts fram. Efter kartläggningen påbörjar deltagaren en utbildning, praktik eller anställning. Om utbildningsinsats behövs under anställning ska möjlighet till det erbjudas.

Under anställningen stöds personen av två coacher som stöttar för att behålla anställningen och som ska matcha mot annan anställning/utbildning efter avslutat projekt.

I de fall möjlighet till matchning mot stadsdelens egna arbetsplatser kan ske ska detta ske i samspel med HR avdelningen i stadsdelen samt i samverkan med de fackliga organisationerna.

Detta arbetssätt innebär att föräldrar som lever med långvarigt försörjningsstöd (längre än 10 månader) i Askim-Frölunda-Högsbo erbjuds en individuell handlingsplan med nära stöd. I de fall det är möjligt ska 6–8 månaders anställning i kommunen med placering i

kommunen eller i privat verksamhet möjliggöras. Arbetstagarna kommer att ha en avtalsenlig lön.

Stadsdelen ska göra ett individuellt övervägande i de fall en ettårig anställning i stadsdelen är möjlig förutsatt att en ramförskjutning från försörjningsstödsramen till verksamhetens driftsbudget kan göras. Arbetsförmedlingen ska, för att möjliggöra detta komplettera med arbetsmarknadspolitiska medel. Viktigt är då att den enskilde kvalificerat sig för de olika stöd som finns i form av Nystartsjobb, särskilt anställningsstöd. Erfarenheterna ska sedan kunna ligga till grund för arbetet i ett möjligt ESF-projekt i två stadsdelar under perioden våren 2015 till våren 2018 för att sedan kunna överföras till andra stadsdelar.

Vi väljer att i första läget börja med föräldrar med anledning av att barn som växer upp i familjer med långvarigt försörjningsstöd riskerar att få lägre studiereslutat och sämre framtidsutsikter.

Lundby

Bakgrund

Lundby har fått 2 miljoner kronor från utvecklingsfonden för att utveckla arbetet riktat till långtidsarbetslösa barnfamiljer.

Projektidé

- Långtidsarbetslösa barnfamiljer som är beroende av ekonomiskt bistånd kommer erbjudas anställning genom Nystartsjobb hos offentliga och privata arbetsgivare, detta ska ske i samarbete med Arbetsförmedlingen och arbetsgivare. Projektet ska drivas gemensamt i ett sektorövergripande arbete inom enheterna AME och IFO. Samarbetsparter är Norra Älvstrandens företagarförening, Fackliga organisationer, Vuxen och Arbetsmarknadsnämnden, Fastighetsägare Centrala Hisingen FCH, Mötesplats Backaplan, Arbetsförmedlingen Hisingen.

Anställningen med åtgärden Nystartsjobb

Nystartsjobb är för de som är arbetslösa inom Arbetsförmedlingens jobb- och utvecklingsgaranti. Insatsen ska inriktas mot långtidsberoende försörjningsstödstagare. Stödet lämnas från Arbetsförmedlingen med 64 procent av lönekostnaden som består av kontant bruttolön, semesterlön och lagstadgade arbetsgivaravgifter. Resterande delen dvs. 34 procent kompletteras med försörjningsstödet.

För individer som varit borta länge från arbetsmarknaden eller har haft svårigheter till inträde på arbetsmarknaden kan vägen till arbete ta tid. Nystartsjobb är en viktig insats för dem som står längst ifrån arbetsmarknaden.

Syftet med satsningen är också att öka arbetsgivarnas vilja att anställa långtidsarbetslösa men även till att underlätta för berörda myndigheter och framförallt Arbetsförmedlingen, att arbeta långsiktigt. Satsningen innebär att fler långtidsarbetslösa försörjningstagare kommer att kunna lämna jobb- och utvecklingsgarantin och erbjudas en anställning. Nystartsjobb är kvalificerande även för a-kassa.

DEL 4: ÅTGÄRDER FÖR ATT MINSKA DET LÅNGVARIGA FÖRSÖRJNINGS- STÖDET

Framgångsfaktorer utifrån stadsdelarnas erfarenhet

I februari 2015 möttes enhetschefer och förste socialsekreterare inom försörjningsstöd samt arbetsmarknad/sysselsättning under en heldag. Syftet var att diskutera vad som är verksamt för att hjälpa människor från långtidsberoende av försörjningsstöd till egen försörjning. Alla stadsdelar presenterade hur de arbetar i dag och vad de tror är framgångsrikt i arbetet med den aktuella målgruppen. Därefter möttes alla deltagare i mixade grupper och diskuterade hur man vill utveckla arbetet i staden.

Att samla stadens kunskaper och erfarenheter och öka förutsättningar för lärande och spridning av framgångsrika metoder har varit ett av processägarskapets främsta syften. Genom ökad kunskapsspridning tar vi ett steg närmare en samsyn gällande hur vi bör prioritera att jobba för att minska försörjningsstödet framledes.

Nedan punkter är en sammanfattning av stadsdelarnas presentationer av vad som är framgångsrikt i arbetet idag, detta ska värnas och utvecklas. I den europeiska WHO-rapporten European Review of Social Determinants of Health myntades orden att det gäller att göra något, göra mer, göra bättre. Grunden ”gör något” är i det här sammanhanget redan väl etablerad. Bland de förslag som presenteras nedan finns aktiviteter som redan pågår, men de skulle få än större effekt om de växlades upp och genomfördes i större omfattning – ”gör mer”. Därutöver finns det förslag som handlar om att utveckla och förändra för högre måluppfyllelse – ”gör bättre”.

GÖR MER

Kvalitativ handläggning

Flera av stadsdelarna beskriver att man anser att en hög personalkontinuitet är en framgångsfaktor. Kontinuitet leder till stabilitet och i vissa fall påverkas kvalitén av en hög omsättning av personal. Några stadsdelar har haft problem med hög omsättning i kombination med svårigheter att rekrytera nya medarbetare. Ett sätt att motverka personalomsättningen kan vara att se över arbetsmiljön för handläggarna. För att skapa en god arbetsmiljö likväl som att skapa en god kvalitet för klienterna är att handläggaren har ett rimligt antal ärenden. Det finns en upplevelse av att antalet ärenden i många stadsdelar är för högt för att kunna ge varje klient tillräckligt med tid. Risken finns att man inte finner den reella orsaken till arbetshindret om man inte har tillräckligt med tid med klienten och att man därav inte skapar en realistisk plan.

En framgångsfaktor upplevs vara att det finns förutsättningar för att göra en omfattande, kvalitativ utredning av klienten från första början. Någon stadsdel har satsat på kompetensutveckling inom juridik, en annan praktiserar en metod som utgår från systematiskt, evidensbaserat utredningsarbete. Flera stadsdelar förespråkar att man ska jobba intensivt med ett ärende de första tre månaderna och att detta leder till att majoriteten av ärendena kan avslutas inom denna period. Risken kan finnas att man lägger resurser på ärenden ”i onödan”, som ändå hade avslutats efter en kort tid. Flera menar på att man saknar metoder för att jobba med de långtidsberoende, att man i relation avsätter för mycket resurser på de kortvariga ärendena. Dock finns det en risk att de kortvariga ärendena blivit långvariga om man inte hanterat dem på ett tidigt stadium.

Varierat utbud

Flera stadsdelar vittnar om att de fått helt andra förutsättningar för att nå resultat med målgruppen då de slutat jobba med gruppen blandat utan skapat grupperingar såsom till

exempel ”nya”, ”gamla”, ”sjuka” ”friska”. Utifrån detta har man sedan skapat olika tillvägagångssätt för de olika gruppernas behov. Det är betydelsefullt att det finns ett varierat utbud av möjligheter för klienter och att man kan erbjuda både individuella lösningar och grupplösningar.

Jobbcoachning anses vara en viktig arbetsform för att stötta klienterna i vägen till arbete, många är de stadsdelar som byggt upp egna verksamheter som tillhandahåller coachning.

Det är även av vikt att vara medveten om att utförandet är en betydande del i utredningen, dvs. att det inte är omöjligt att det är först när man ser klienten i aktivitet som man får fullständig insikt om dennes kapacitet eller begränsningar.

Samarbete inom stadsdelen

Tät, intern kommunikation inom sektorn IFO/Funktionshinder anses även vara av stor vikt för att nå framgång. Dvs. att klienter som är aktuella hos flera olika enheter inte ska riskera att komma i kläm pga. att flera olika handläggare från olika enheter är involverade.

Att samarbetet fungerar väl inom stadsdelen i stort är även betydande för möjligheten att skapa arbetsplatser för ”arbetsträning” inom stadsdelen. I den bästa av världar hör enheterna av sig själva med önskan om att få möjlighet till en förstärkning av kvaliteten genom en ta emot en extra resurs.

Samverkan med andra huvudmän

Samverkan är en central nyckel för att nå framgång i många situationer, så även i detta sammanhang. Stadsdelarna beskriver att samverkan över lag fungerar väl med parter såsom Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Samordningsförbunden, sjukvård och Näringsliv. Inte sällan fungerar det extra bra då samarbetspartners finns nära geografiskt, i vissa fall i samma lokaler.

Att förändra och utveckla enligt stadsdelarna

Vid träffen i februari med alla enhetschefer och förste socialsekreterare diskuterade man i blandade grupper vad man anser är verksamt för att hjälpa människor från långtidsberoende av försörjningsstöd till egen försörjning. Grupperna diskuterade vad av det som görs idag som är framgångsrikt och vad som behöver utvecklas eller förändras.

GÖR BÄTTRE

Kvalitativ handläggning

De metoder som används behöver över lag utvecklas ytterligare och bli än mer individuellt anpassade för att varje enskild persons behov och kapacitet ska präglade angreppssättet.

De administrativa arbetsuppgifterna för handläggarna behöver minskas till förmån för att skapa kvalitativa utredningar. Likaså behöver antalet ärenden per handläggare ses över och minskas.

Lågtröskeljobb

Enigheten är stor gällande att en väg för att nå framgång för att minska det långvariga beroendet är skapa ännu fler möjligheter till lågtröskeljobb inom staden. Dessa lågtröskeljobb syftar till att få meriter för att sedan kunna söka sig ett annat förvärvsarbete.

Svenska för invandrare

Sfi (svenska för invandrare) behöver ses över och förbättras gällande studietakten, utbildningens omfattning och kraven på kompetens vid avslutad utbildning. Kontinuerlig uppföljning och utvärdering är ett påtagligt förbättringsområde. Överlag är avhoppen många och kvinnorna klarar studierna mycket sämre trots att kvinnor/tjejer över lag i alla andra sammanhang har godare utbildningsresultat än män/killar.

Samverkan

Även om samverkan med andra huvudmän överlag fungerar bra anser man att klienterna skulle gynnas av en ytterligare fördjupad samverkan.

Det viktigaste i diskussionerna under denna workshop bekräftar de rekommendationer för fortsatt arbete som rapporten "Skillnader i livsvillkor och hälsa i Göteborg" ringar in och som även dess fem olika källor förespråkar.

Processägarskapets rekommendationer för fortsatt arbete

Denna rapport skapar fler frågor än svar vilket också har varit ambitionen. Varje stadsdel måste utifrån sina målgrupper ställa sig dessa frågor och staden samla dessa i en långsiktig strategi. Här är några av de diskussioner, frågor och slutsatser som lett fram till de föreslagna rekommendationerna för det fortsatta arbetet.

Hur kommer det sig att antalet försörjningsstödstagare är högst i Angered, men att antalet friska av dessa – som även bedöms vara arbetsföra är så många som 60 procent? Med detta som bakgrund vet vi också vilka konsekvenser det får utifrån ett barnperspektiv. De flesta barnen i långvarigt försörjningsstöd kommer just från Angered och Östra Göteborg som står för hälften av det totala försörjningsstödet i Göteborg. Vad kompenserar försörjningsstödet i socialförsäkringssystemets brister? Då antalet utlandsfödda ökar undrar man vilka förutsättningar de Göteborgare med utomeuropeisk bakgrund har för att få arbete i vår stad?

Kartläggningen av långtidsberoendet i oktober 2014 visar att vilken utbildningserfarenhet den enskilde har inte alls påverkar arbetsförmågan. Däremot påverkar utbildningsnivån arbetsförmågan.

Nedan följer en rad rekommendationer för det fortsatta arbetet med att minska antalet långtidsberoende. Grunden till dessa rekommendationer kommer i från enhetschefer och områdeschefer i staden. Vid en fördjupning av dessa rekommendationer ser man att de harmonierar väl med och får stöd av de rekommendationer som anges i "Skillnader i livsvillkor och hälsa" och dess fem källor.

Metodutveckling

Tid med klient ger effekt, se över och minska antalet ärenden per handläggare

Metodutveckla arbetet med försörjningsstöd ytterligare. Utveckla och ta tillvara befintliga standardiserade bedömningsmetoder vid utredning av försörjningsstöd

Utvärdering av verksamheter och metoder ska göras av de som är bäst lämpade att göra det. Stadens/stadsdelarnas samarbete med universitet bör därför öka för att säkerställa evidensbaserade metoder som har effekt på långtidsberoendet

Använd den kunskap som finns i staden, ta vara på all erfarenhet. Använd PIVI som kunskapsbas om verk samma metoder

Samverkan med andra huvudmän behöver fördjupas ytterligare utifrån varje stadsdels behov och förutsättningar. Det behövs dock en central samordning i staden

Stimulera till anställningar och arbete

För att undvika att språk eller låg utbildning hindrar möjligheten till arbete behöver det skapas fler reguljära "lågtröskeljobb" och kommunala arbetsmarknadsanställningar i staden i kombination med utbildning- och utvecklingsmöjligheter

För att möjliggöra nya arbeten behöver det skapas förutsättningar för nya finansieringsmodeller för anställningar av långtidsberoende försörjningsstödstagare

Kompetensutveckling för målgruppen

Då minst 50 procent av de långtidsberoende har högst en grundskoleutbildning och 25–30 procent av de långtidsberoende inte har en funktionell svenska behöver SFI ses över och moderniseras. Utbildningens omfattning, form, längd och krav på kompetens vid avslutad utbildning behöver ses över

För att möjligheten för arbete behöver en kombination av språkpraktik och utbildning utvecklas. På så sätt skapas också möjligheter till kontakter och nätverk

Fortsatt lärande över staden

- Det är önskvärt att fortsätta att samla alla enhetschefer och förste socialsekreterare för gemensamt utbyte och lärande kontinuerligt
- Vi behöver fortsätta att diskutera tillsammans hur vi ska arbeta med de som står allra längst från arbetsmarknaden. NAV:s centraliserade uppdrag är att arbeta med gruppen som står närmast arbetsmarknaden

Central samordning inom staden

En medborgare som är beroende av försörjningsstöd bör ha samma rättigheter för att nå egen försörjning oavsett var i staden man bor. Stadsdelarna bör ha likvärdiga möjligheter för att ge medborgarna samma rättigheter till egenförsörjning

Idag gör varje stadsdel sin analys av försörjningsstödet, likväl som Stadsledningskontoret gör sin analys, dessa behöver samordnas och statistiken behöver standardiseras. SLK bör få uppdraget att kontinuerligt ta fram gemensam statistik för staden respektive för stadsdelarna för att möjliggöra analys. SLK bör även få i uppdrag att utbilda representanter för stadsdelarna i kunskap om hur man använder statistik som ett verktyg för verksamhetsutveckling

Göteborgs Stad betalar ut 1,1 miljard i försörjningsstöd varje år. Det finns ingen central resurs som enbart har till uppdrag att analysera och följa utvecklingen av försörjningsstödet. En controllerfunktion behöver inrättas för detta uppdrag.

Central ledning inom staden

- Framöver skulle det vara önskvärt med en tydligare, politisk ledning i staden kring hur vi ska prioritera att jobba vidare för att minska långtidsberoendet. Likaså finns det en förbättringsmöjlighet i att ständigt utvärdera effekten i hälsa och livsvillkor utifrån de nya politiska beslut som tas
- Valfärdens kompensatoriska uppdrag behöver tydliggöras och nya metoder utvecklas för att säkra alla barns möjlighet till att fullfölja sin utbildning

Källförteckning

Dokumentation från workshop 141031, Gör Göteborg jämlikt, Fokusområde tre: Skapa förutsättningar för arbete.

Dokumentation från workshop 150220, Minska långtidsberoendet av försörjningsstöd

Fair Society – Healthy Lives – Strategic Review of Health Inequalities in England post-2010
<http://www.instituteofhealthequity.org/projects/fair-society-healthy-lives-the-marmot-review>

Försörjningsstödet framtid (SSR), 2013
<https://akademssr.se/sites/default/files/fileBfI2OV>

Gör jämlikt – gör skillnad! Samling för social hållbarhet – minska skillnader i hälsa (SKL), 2013
<http://skl.se/halsasjukvard/folkhalsa/socialhallbarhetmotesplats/samlingforsocialhallbarhet.1200.html>

Kartläggning Långvarigt försörjningsstöd, Göteborgs stad, stadsledningskontoret 2014

Kommunstyrelsens budget, Göteborgs Stad, 2014

Malmö väg mot en hållbar framtid. Hälsa, välfärd och rättvisa. Kommission för ett hållbart Malmö. 2013
http://malmo.se/download/18.3108a6ec1445513e589b90/1393252127222/malmo%CC%88kommissionen_slutrapport_2014.pdf

www.pivi.socialhallbarhet.se

Samling för social hållbarhet: Åtgärder för jämlik hälsa i Västra Götaland, 2013
<http://www.vgregion.se/jamlikhalsavast>

Skillnader i hälsa och livsvillkor i Göteborg, Göteborg stad, Social resursförvaltning, 2015
www.socialstyrelsen.se/ekonomisktbistand

Utvärdering av ESF, slutrapport 2013
<http://www.esf.se/Documents/V%C3%A5ra%20program/Socialfonden/Om%20Socialfonden/Uppf%C3%B6ljning,%20utv%C3%A4rdering%20och%20l%C3%A4rande/Slutrapport%20ESF%202007-2014%20pdf.pdf>

Öppna jämförelser – Ekonomiskt bistånd 2014, Socialstyrelsen

Östgötakommissionen för folkhälsa, 2015
<http://www.regionostergotland.se/PageFiles/10023/Folkha%CC%88Isorapport%20m%20omslag.pdf>

Bilagor

Bilaga 1: "Skillnader i livsvillkor och hälsa"s fem källor och sammanfattning av dess åtgärdsförslag

Malmökommissionen föreslog:

- ▶ Etablera en social investeringspolitik som kan utjämna skillnaderna i levnadsvillkor och göra samhällssystemen mer jämlika
- ▶ Förändra de processer som dessa system ingår i. Detta kan man förändra genom att skapa av kunskapsallianser, jämlika samarbeten mellan forskare och intressenter från till exempel förvaltning, föreningsliv och näringsliv, och att demokratisera styrningen

Dessa två övergripande rekommendationer täcker in sammanlagt 24 mål och 72 åtgärder, indelade i sex områden; barns och ungas vardagsvillkor, boendemiljö och stadsplanering, utbildning, inkomst och arbete, hälso- och sjukvård samt förändrade processer för en hållbar utveckling.

SKL "Samling för social hållbarhet – minska skillnader i hälsa under 2011-2013" föreslog:

- ▶ Integrera jämlikhet i hälsa i all politik och i ordinarie styrning och ledning
- ▶ Mät och analysera problemet och bedöm effekterna av olika åtgärder
- ▶ Ge alla barn och unga en bra start i livet
- ▶ Ge alla förutsättningar till egen försörjning
- ▶ Skapa hälsofrämjande och hållbara miljöer och samhällen

VGR-handlingsplan med åtgärder för jämlik hälsa i hela Västra Götaland föreslog:

32 åtgärdsförslag inom tre områden:

- ▶ Trygga och goda uppväxtvillkor (13 åtgärdsförslag)
- ▶ Ökat arbetsdeltagande (10 åtgärdsförslag)
- ▶ Åldrande med livskvalitet (10 åtgärdsförslag)

Marmot-rapporten föreslog:

Sex förbättringsområden:

- ▶ Ge alla barn den bästa starten i livet
- ▶ Aktivera alla barn, ungdomar och vuxna för att maximera deras möjligheter till kontroll över sina liv
- ▶ Skapa rättvisa förutsättningar för sysselsättning för alla
- ▶ Skapa god levnadsstandard för alla
- ▶ Skapa och utveckla hälsosamma och hållbara platser och samhällen
- ▶ Stärk betydelsen av att jobba med förebyggande av ohälsa

Östgöta kommissionen – för en bättre hälsa på lika villkor för alla som bor och verkar i Östergötland föreslog:

Att man ska bidra till ett samhälle som ger alla människor tilltro till egen förmåga, tillit till andra, hopp och framtidstro och därmed jämlik hälsa genom att:

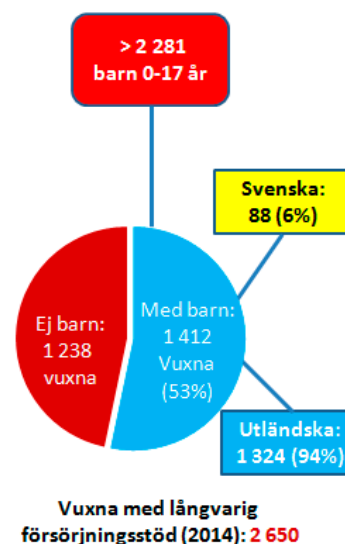
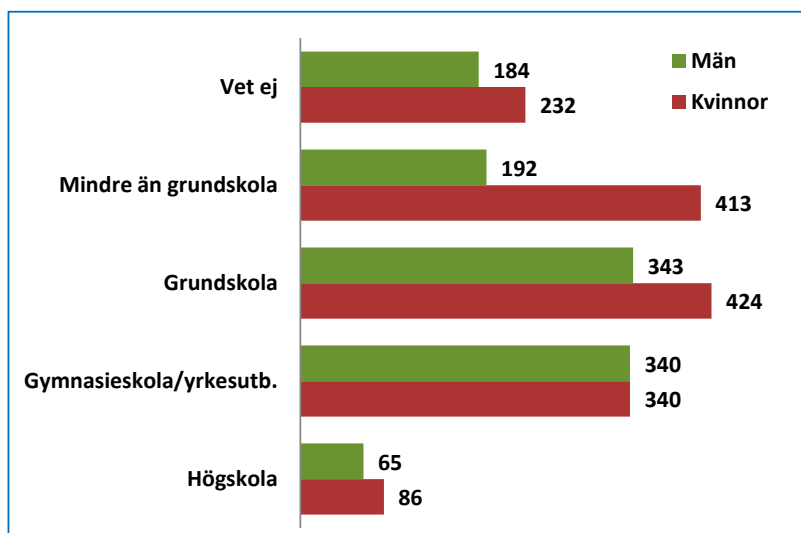
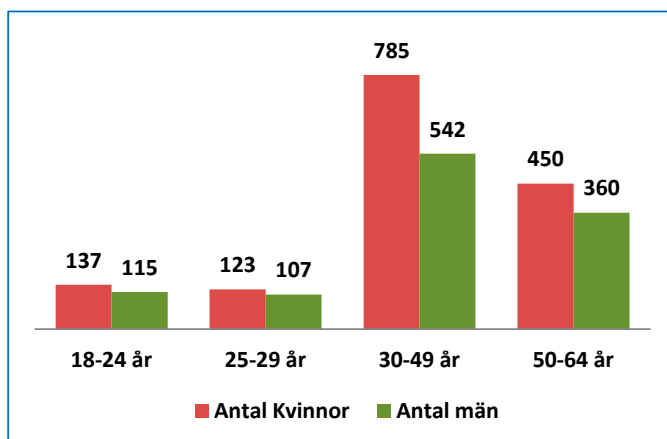
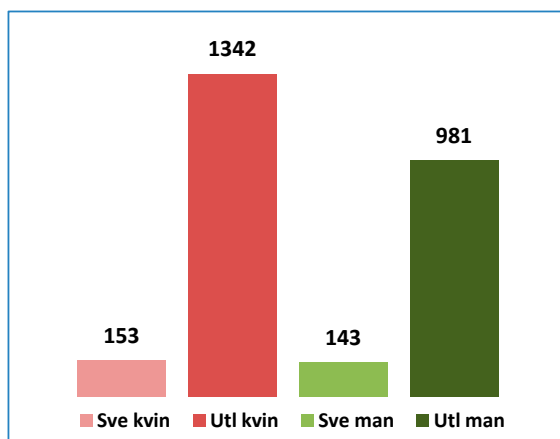
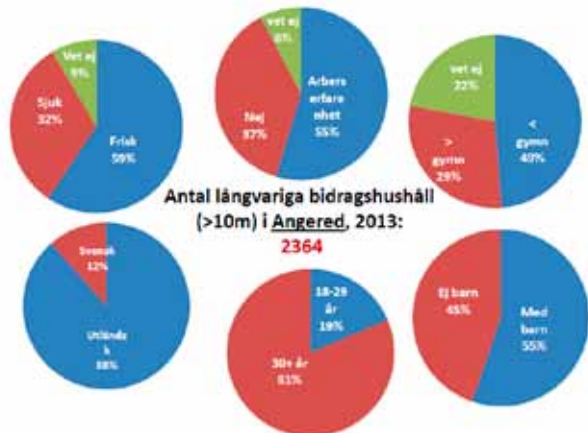
- ▶ Prioritera jämlikhet i hälsa och integrera detta i alla politikområden, bland annat i styrdokument och handlingsplaner.
- ▶ Öka kunskap och medvetenhet om skillnader i hälsa genom en återkommande, systematisk analys, uppföljning, och utvärdering av beslut och insatser avseende effekter på bestämningsfaktorer för hälsa och skillnader i hälsa.
- ▶ Arbeta utifrån ett långsiktigt socialt investeringsperspektiv.
- ▶ Vidareutveckla kompetens, inom olika samhällsarenor, om hur olika förhållnings- och arbetssätt kan påverka tilltro, tillit, framtidstro och jämlik hälsa.
- ▶ Främja jämlik hälsa genom att utveckla en långsiktig strategi för hur offentlig service ska placeras och distribueras i region och kommun.
- ▶ Arbeta med sektorsövergripande samverkan utifrån ett helhetsperspektiv. Undvik organisationsformer som motverkar jämlik hälsa.
- ▶ Stöd regionala och lokala utvecklingsprocesser som främjar jämlik hälsa, och som involverar en mångfald av berörda aktörer och medborgare.
- ▶ Utveckla strategier och metoder som inkluderar människor i arbete, sysselsättning och egen försörjning.
- ▶ Utveckla handlingsplaner för att motverka fattigdom med särskilt fokus på barn och äldre personer.
- ▶ Etablera återkommande möten mellan forskning, politik och praktik för erfarenhetsutbyte, lärande och utveckling.

Bilaga 2: Strategisk plan – Säkra föräldrars arbete och försörjning för att motverka ekonomiskt utsatta barnhushåll (detaljplan)

Aktivitet	Förväntat resultat	Tidplan	Ansvarig för aktivitet	Aktörer
Kontakt med AF kring möjligheter för olika former av statligt anställningsstöd.	Klargöra ekonomiska förutsättningar	klart 2015-12-31	Initialt SSP-gruppen och Arbetsmarknadschefen på Arbvux.	Arbetsmarknad och vuxenutbildningen Sektorschefer i SSP-gruppen Ekonomiechefer Stadsledningskontoret
Ta fram en modell för hur försörjningsstöd kan omvandlas till lön och så att man säkerställer att ekonomiska budgetunderlaget finns kvar.				
Ta fram en kommunikationsplan för att förankra den gemensamma prioriteringen av barnfamiljer i staden	Bred förankring av målet bland anställda, politiker och fackliga organisationer	klart 2015-12-31	Processägarna för försörjningsstöd	Kommunikatörer, SC med processägaransvar
Omvärldsbevakning och benchmarking av pågående aktiviteter .	Synliggöra redan fungerande verksamhet som kan byggas vidare på	klart 2015-12-31	Initialt SSP-gruppen	Samordnaren för uppdraget
Utveckla en platsbank som omfattar förvaltningar och bolag, där föräldrar i barnfamiljer med försörjningsstöd kan få arbete.	Skapa möjlighet för arbetstagare att hitta arbetstillfälle i olika delar av staden	start 2016-01-01	Initialt SSP-gruppen	Samordnaren för uppdraget, Arbetsmarknad- och vuxenutbildningen, HR-chefer
Ta fram organisation för stöd till arbetsgivare (ex handledarstöd) som kopplas till platsbanken. Utveckla möjligheten för kommunens verksamheter att skapa fler "förstajobb".	Skapa förutsättningar för arbetsplatser och arbetstagare att ta emot på platserna i platsbanken	start 2016-01-01	Initialt SSP-gruppen	Samordnaren för uppdraget och Arbetsmarknad- och vuxenutbildningen samt HR.

Angered

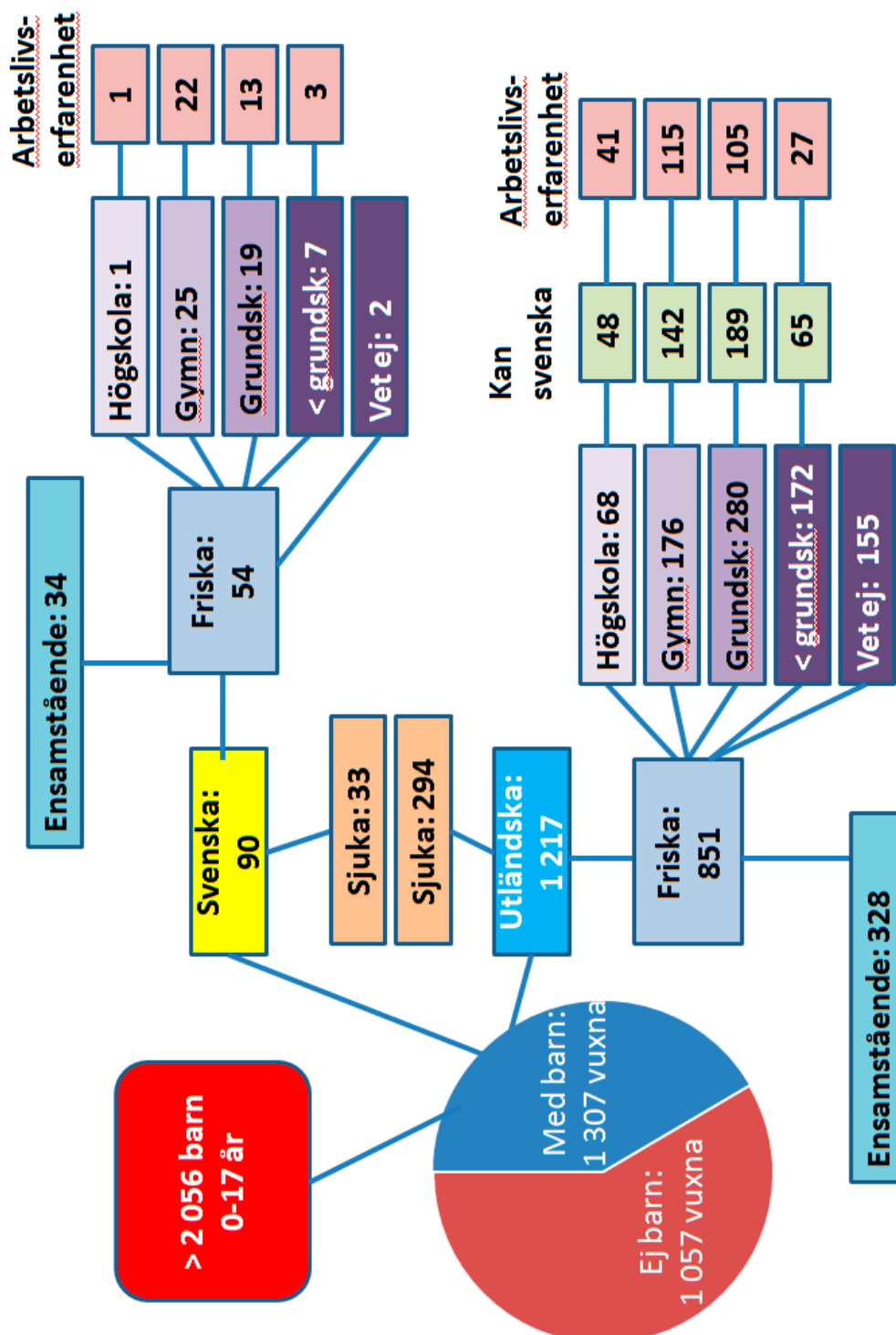
Stadsdelens långvariga försörjningsstöd - faktablad 2015

Angered

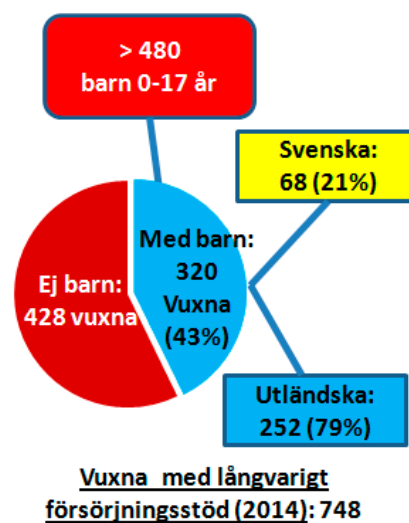
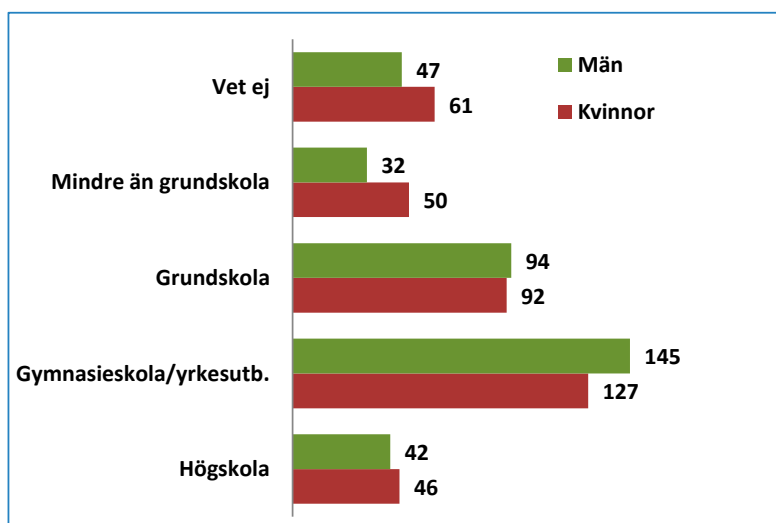
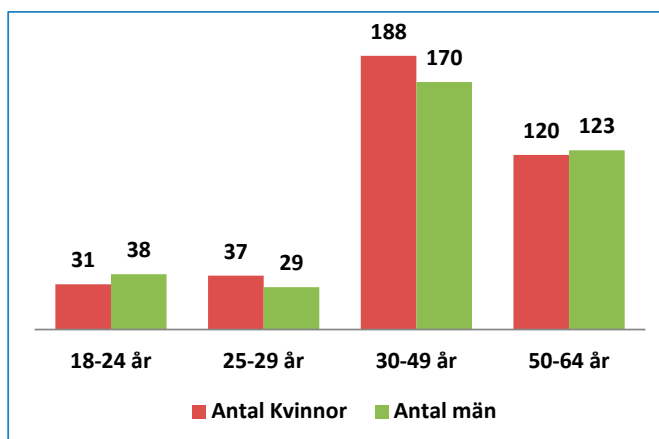
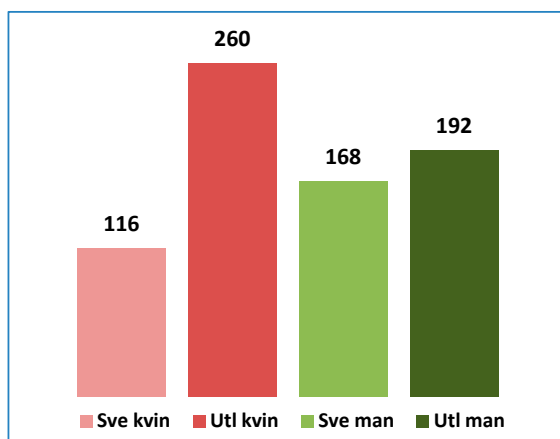
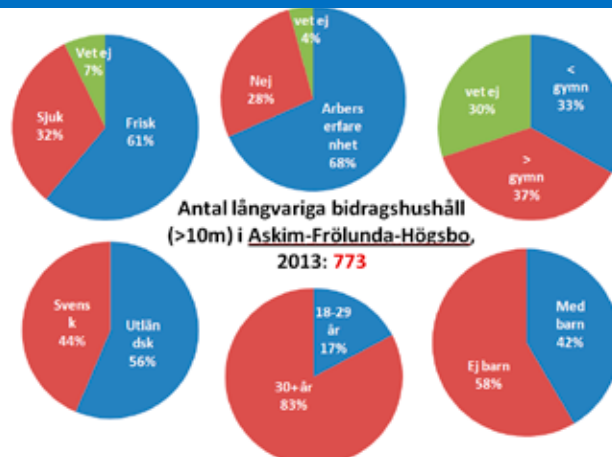
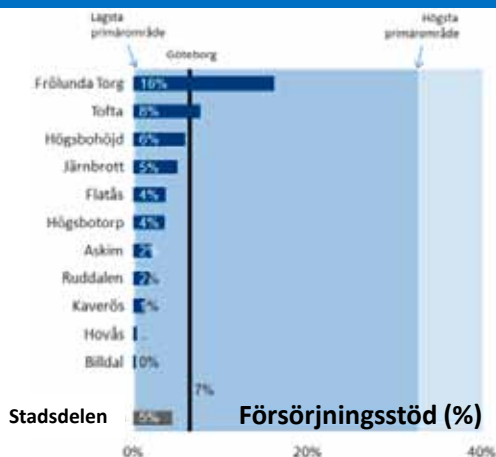
Barnfamiljer med långvarigt försörjningsstöd - faktablad 2015

Antal långvariga bidragshushåll (>10m) i Angered, 2013: **2 364**

Askim-Frölunda-Högsbo

Stadsdelens långvariga försörjningsstöd - faktablad 2015

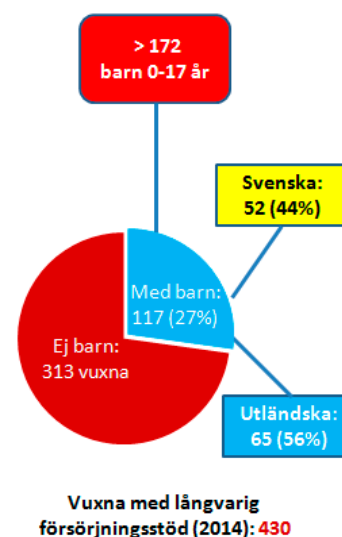
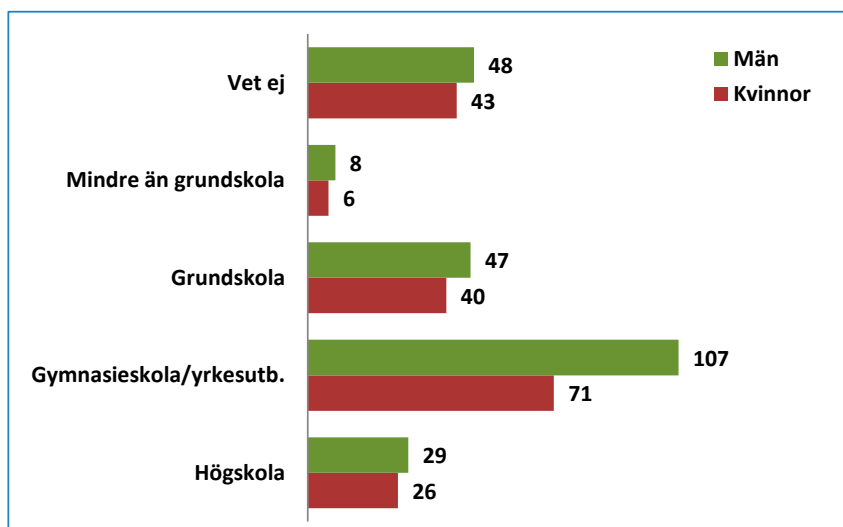
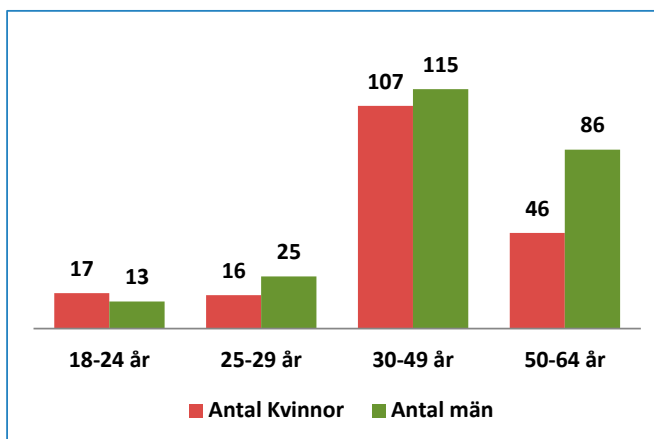
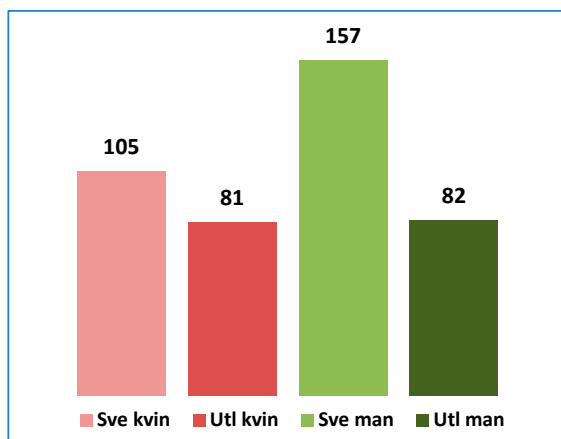
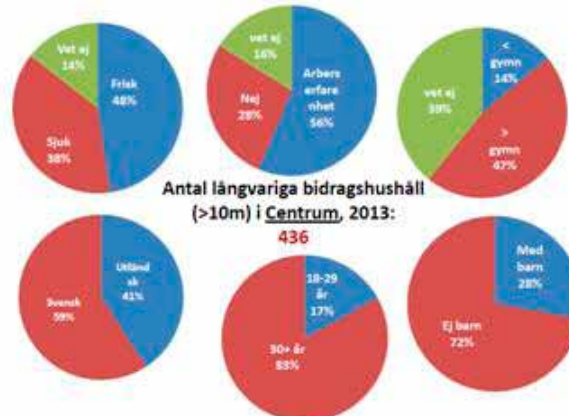
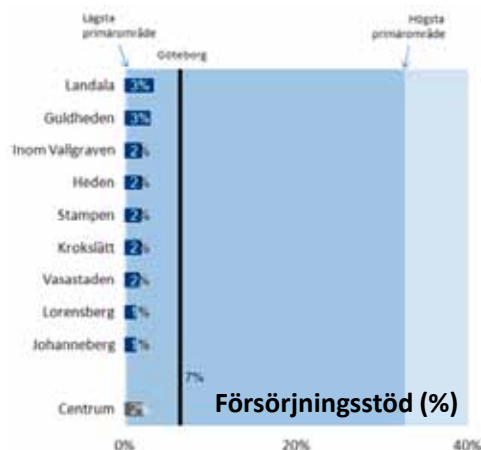
Barnfamiljer med långvarigt försörjningsstöd - faktablad 2015

Antal långvariga bidragshushåll i Askim-Frölunda-Högsbo, 2013: 773

Centrum

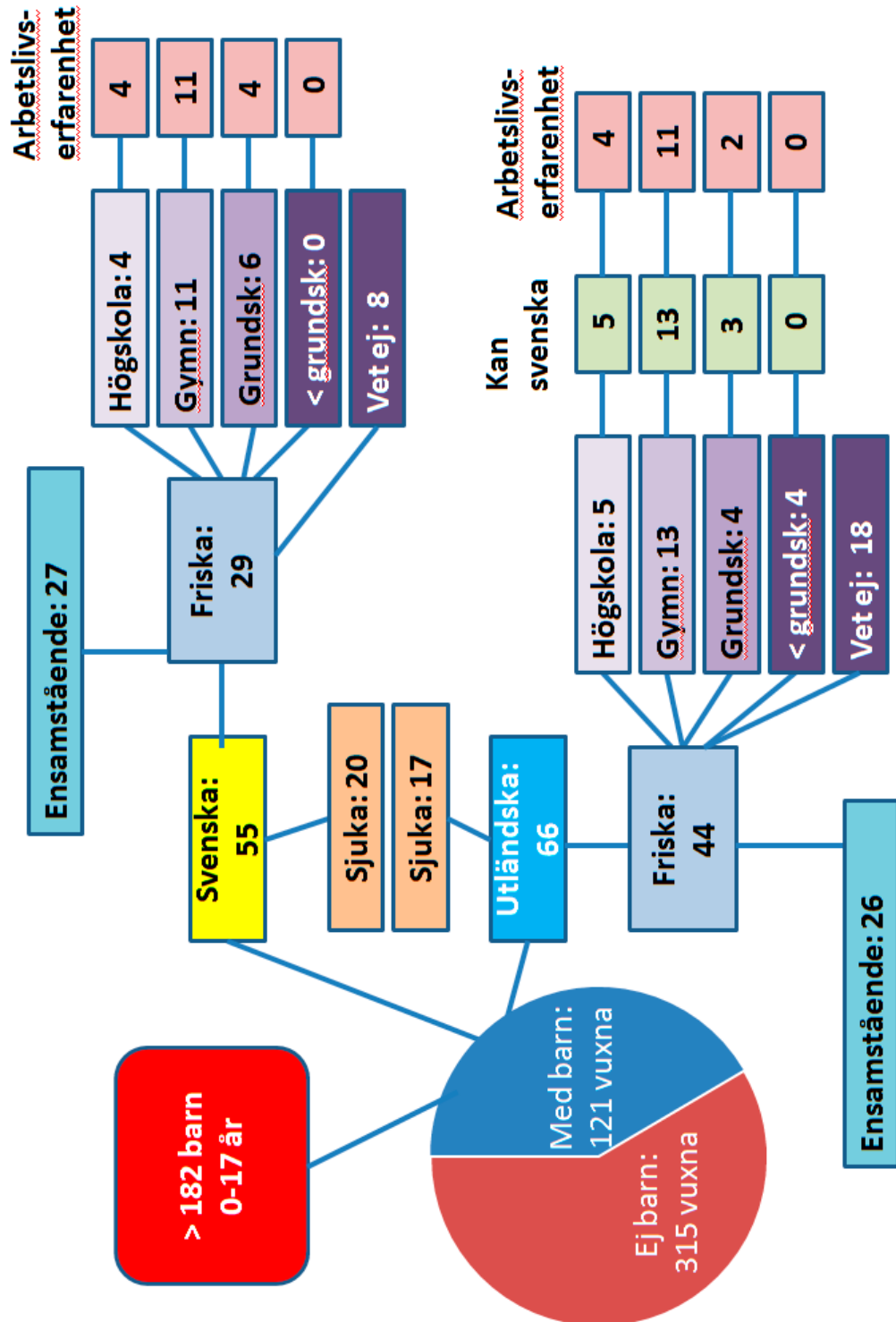
Stadsdelens långvariga försörjningsstöd - faktablad 2015

Centrum

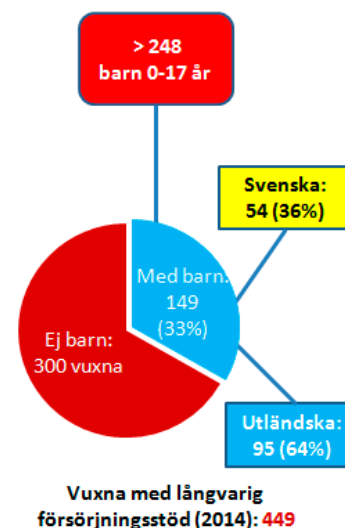
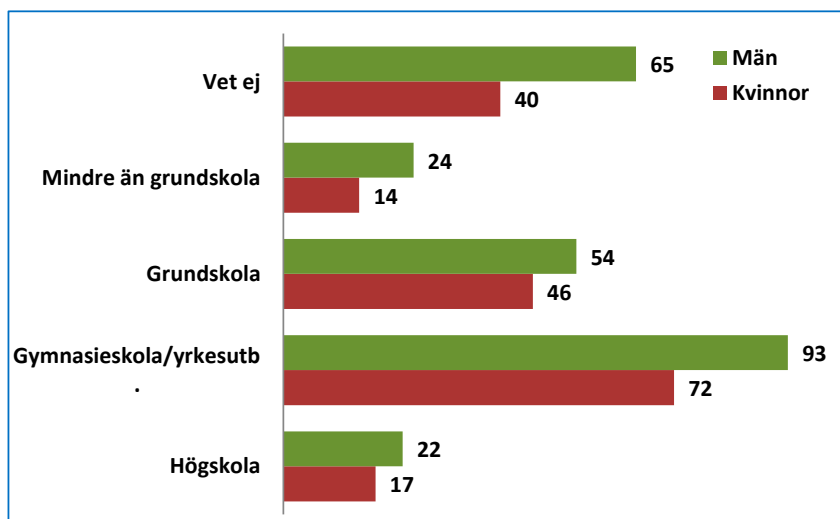
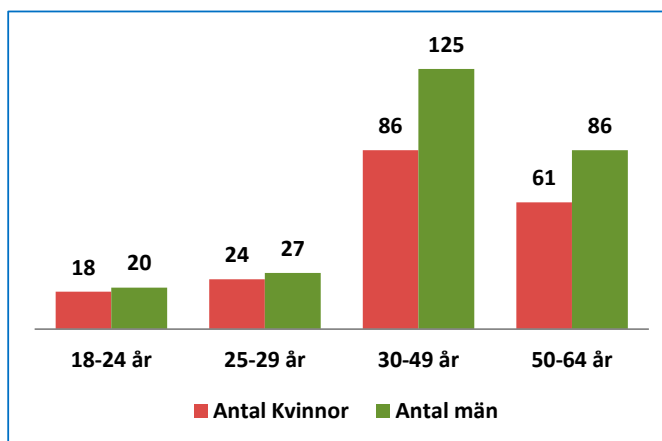
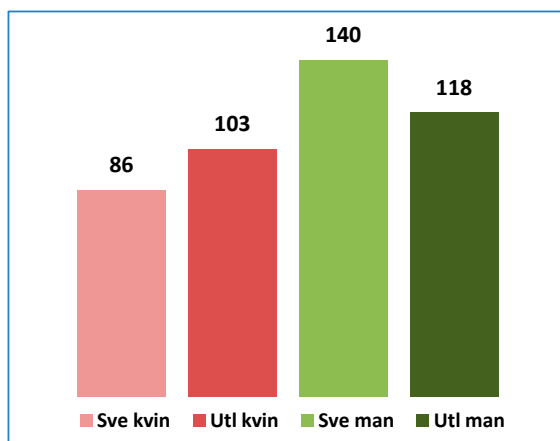
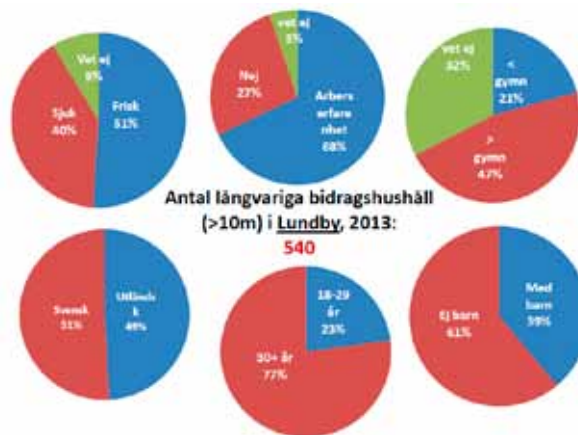
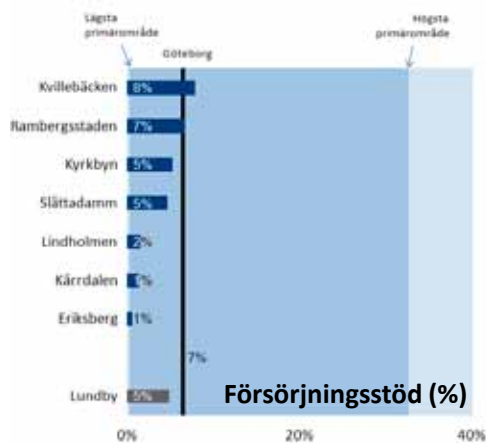
Barnfamiljer med långvarigt försörjningsstöd - faktablad 2015

Antal långvariga bidragshushåll (>10m) i Centrum, 2013: **436**

Lundby

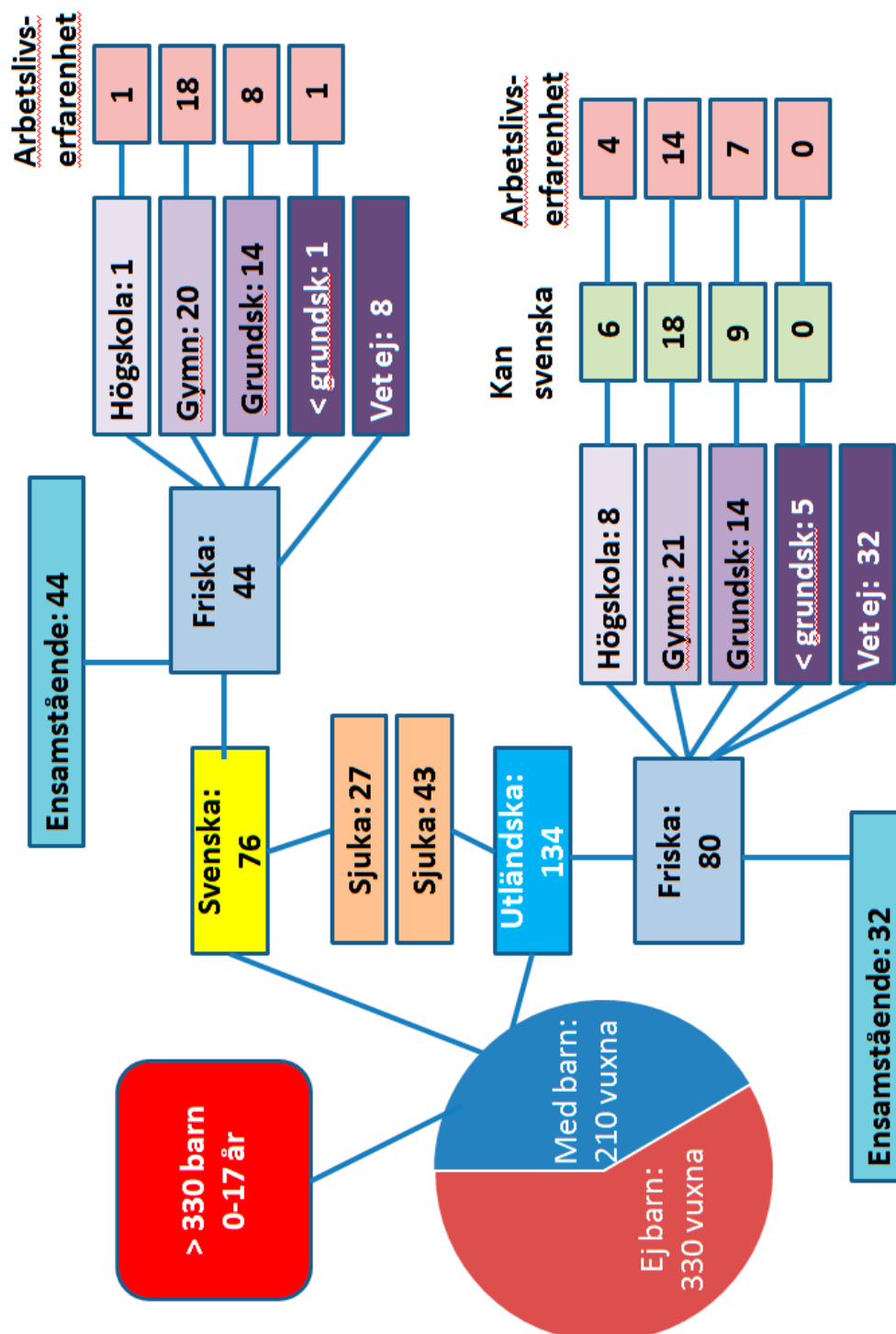
Stadsdelens långvariga försörjningsstöd - faktablad 2015

Lundby

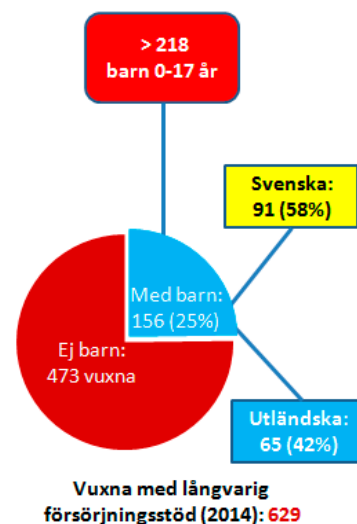
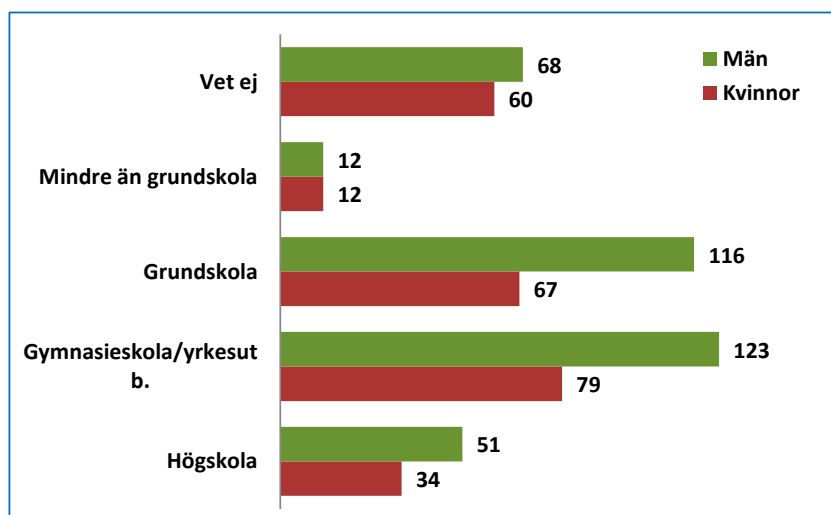
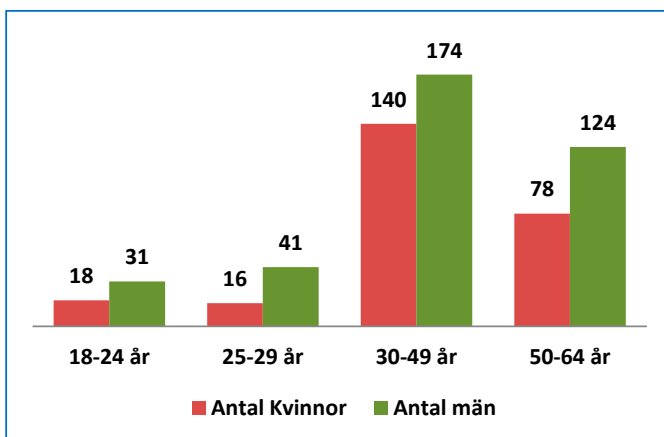
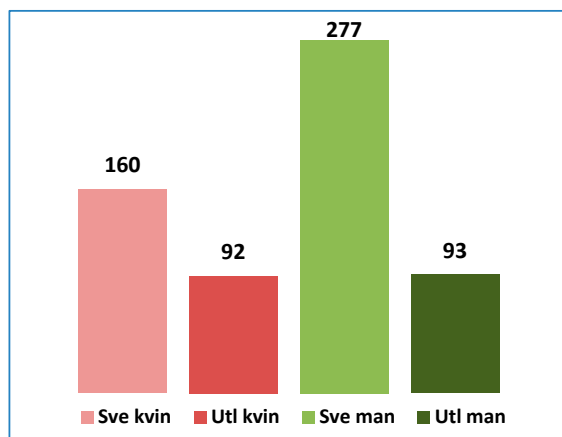
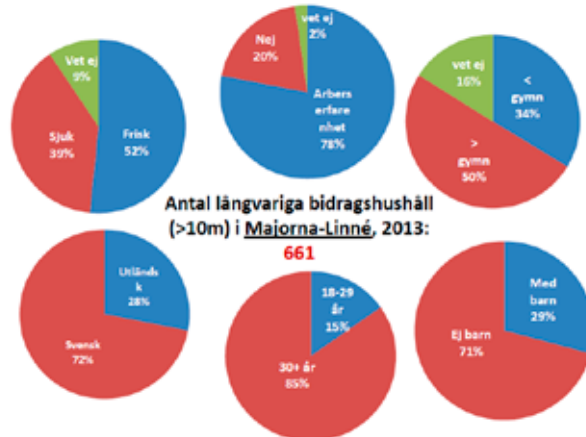
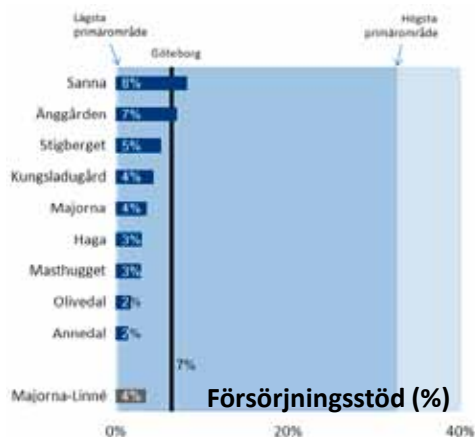
Barnfamiljer med långvarigt försörjningsstöd - faktablad 2015

Antal långvariga bidragshushåll (>10m) i Lundby, 2013: **540**

Majorna-Linné

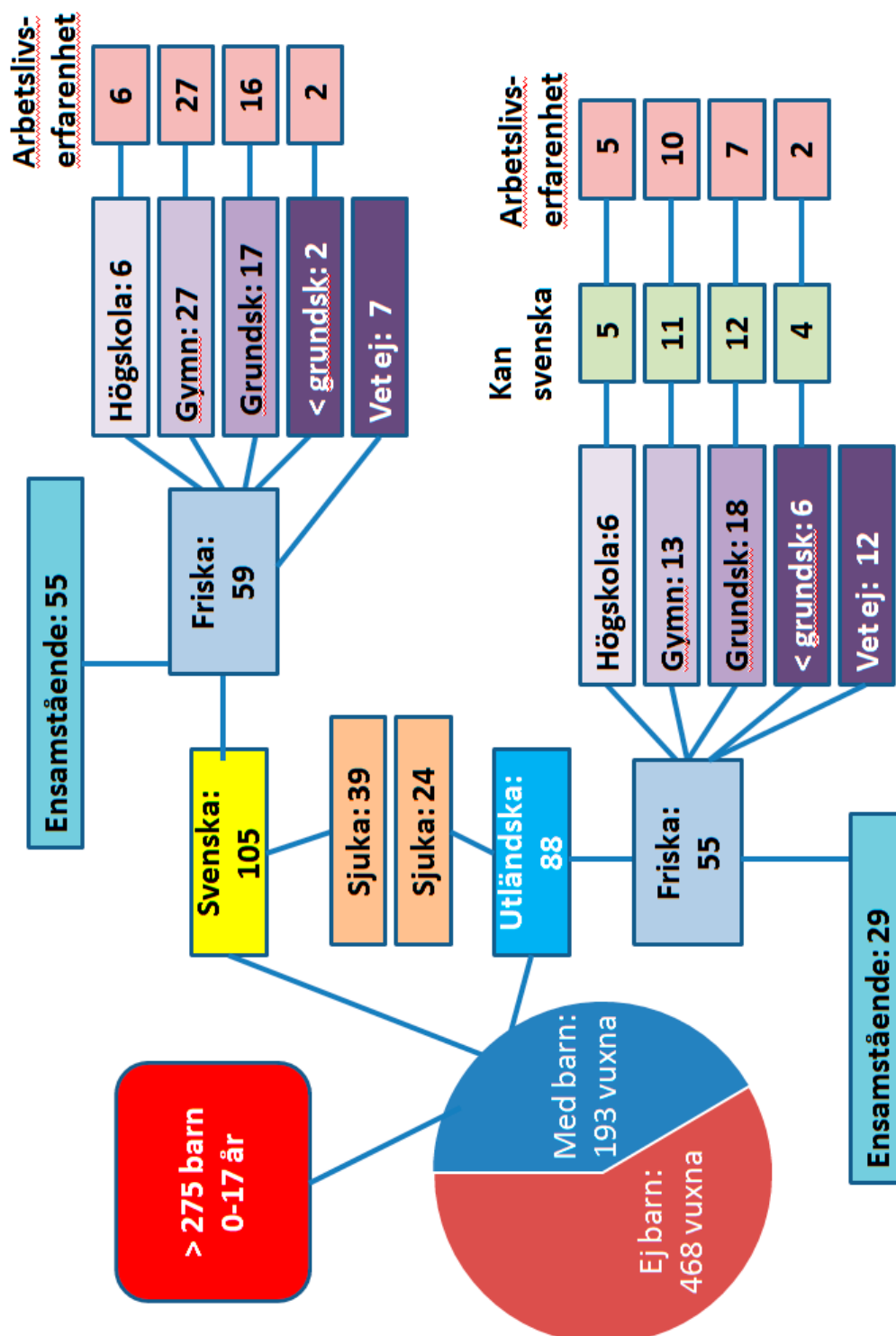
Stadsdelens långvariga försörjningsstöd - faktablad 2015

Majorna-Linné

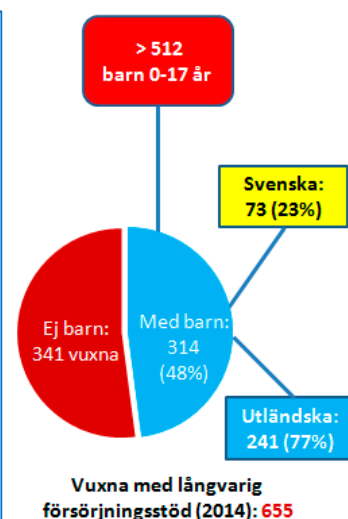
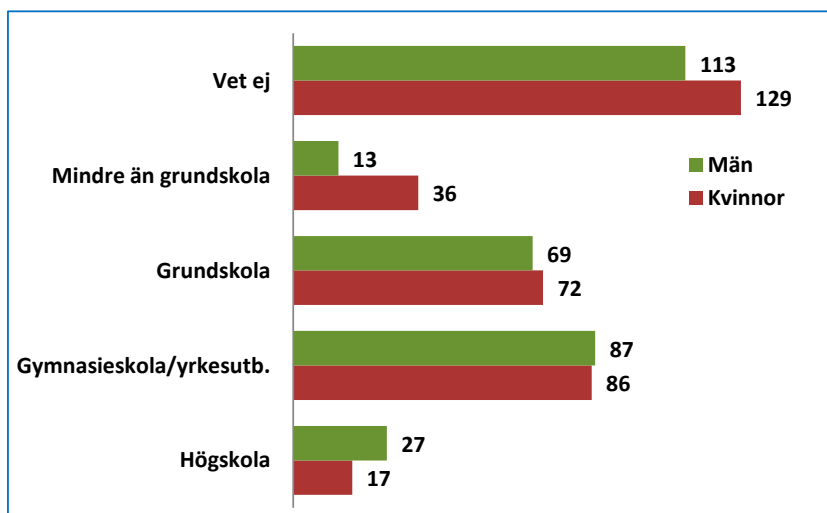
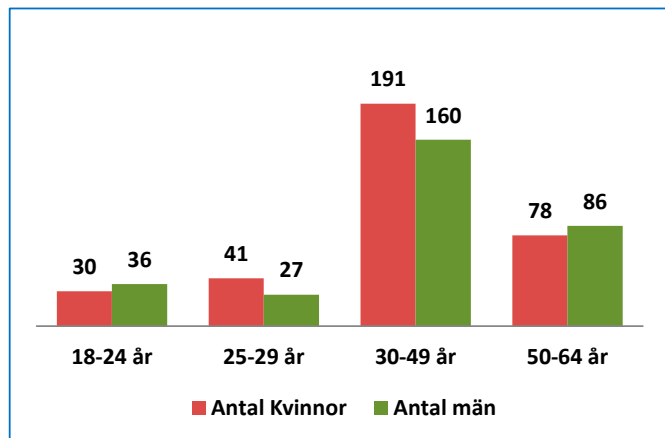
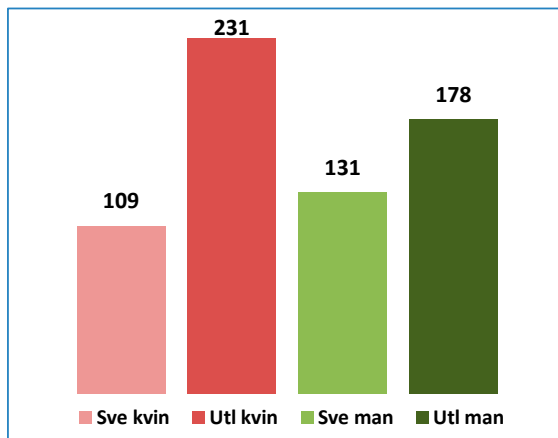
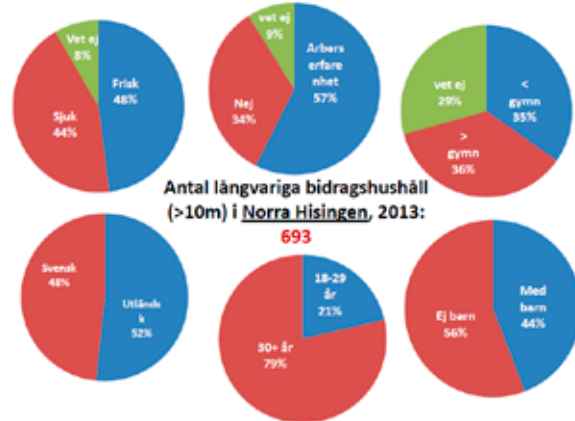
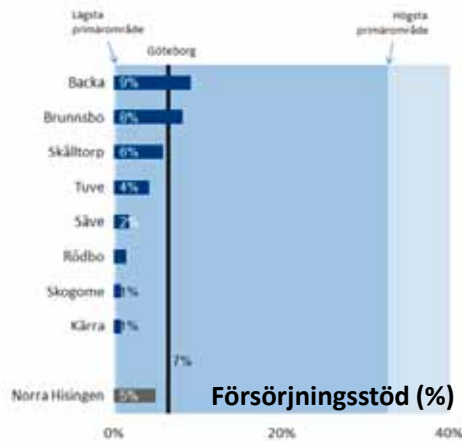
Barnfamiljer med långvarigt försörjningsstöd - faktablad 2015

Antal långvariga bidragshushåll (>10m) i Majorna-Linné, 2013: **661**

Norra Hisingen

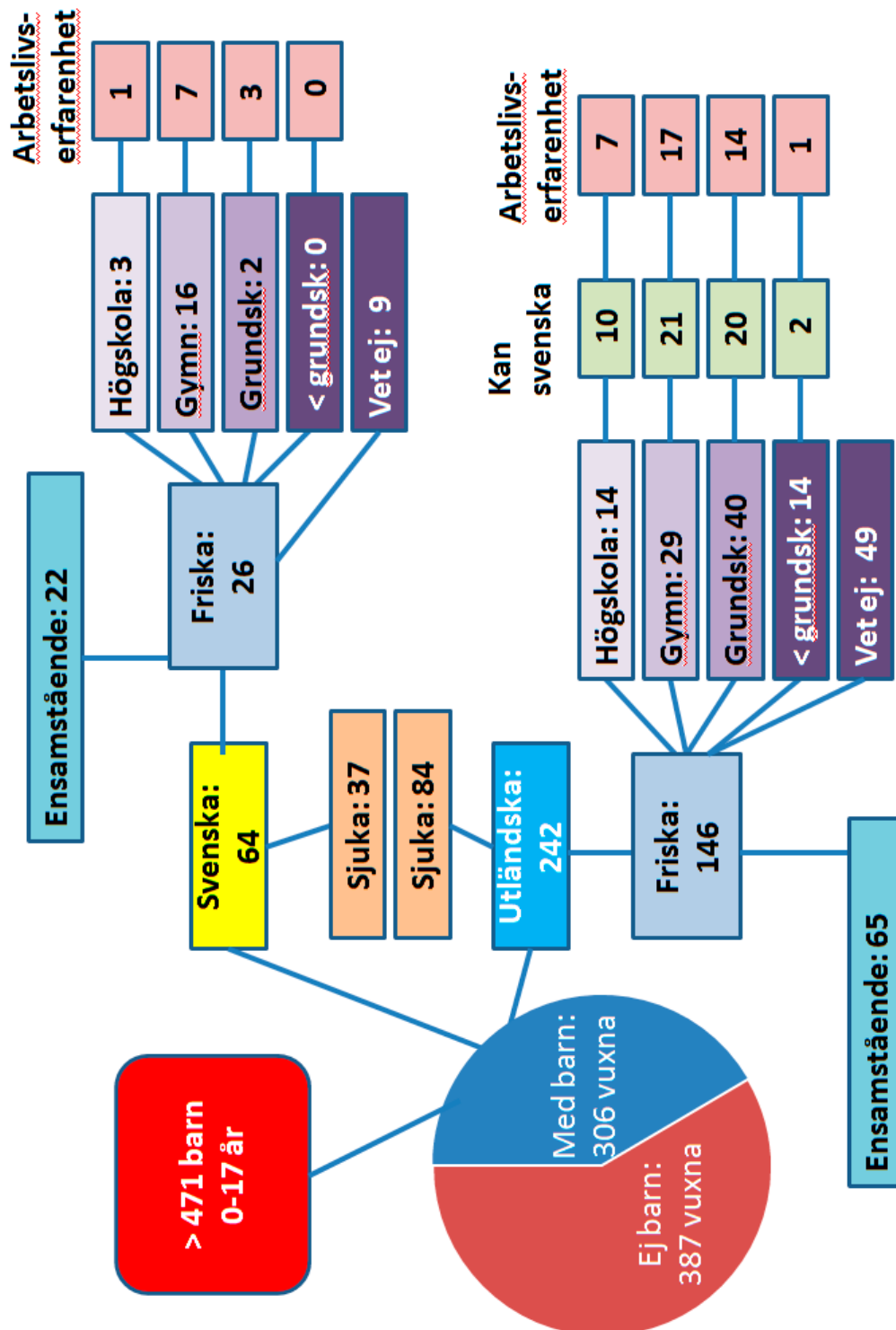
Stadsdelens långvariga försörjningsstöd - faktablad 2015

Norra Hisingen

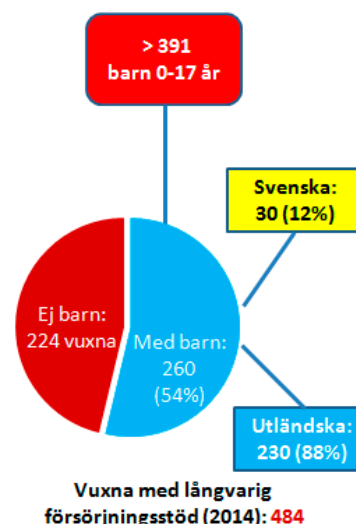
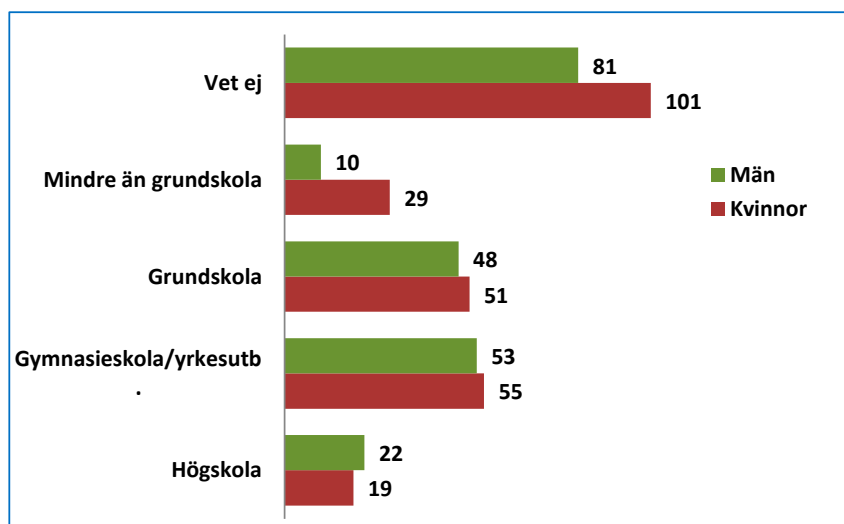
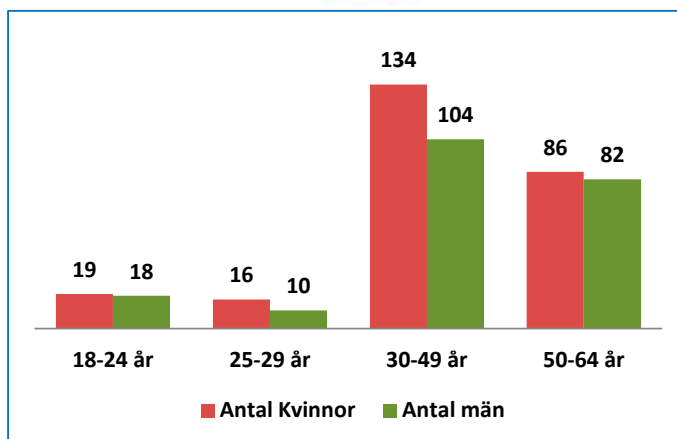
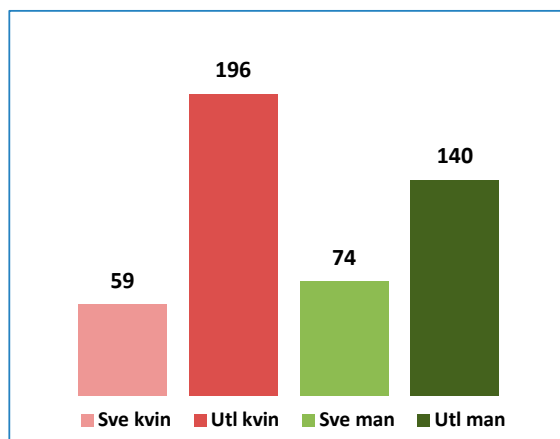
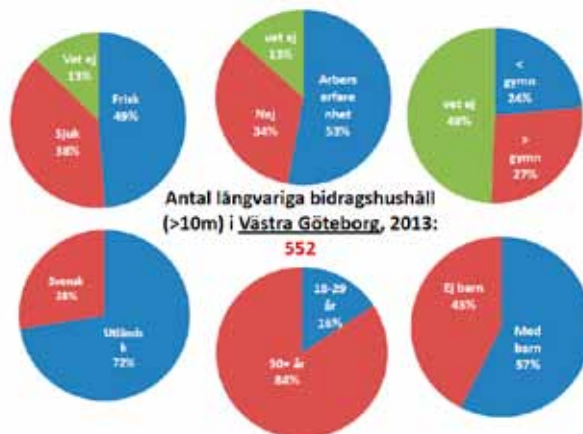
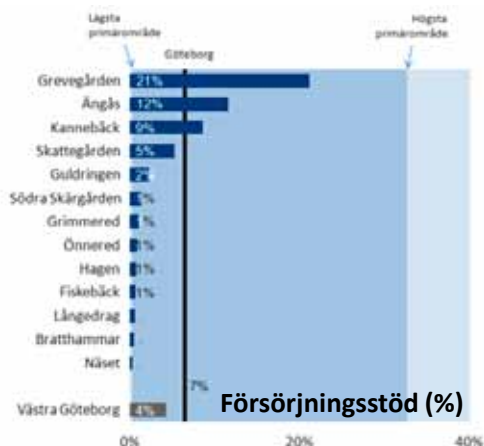
Barnfamiljer med långvarigt försörjningsstöd - faktablad 2015

Antal långvariga bidragshushåll (>10m) i Norra Hisingen, 2013: **693**

Västra Göteborg

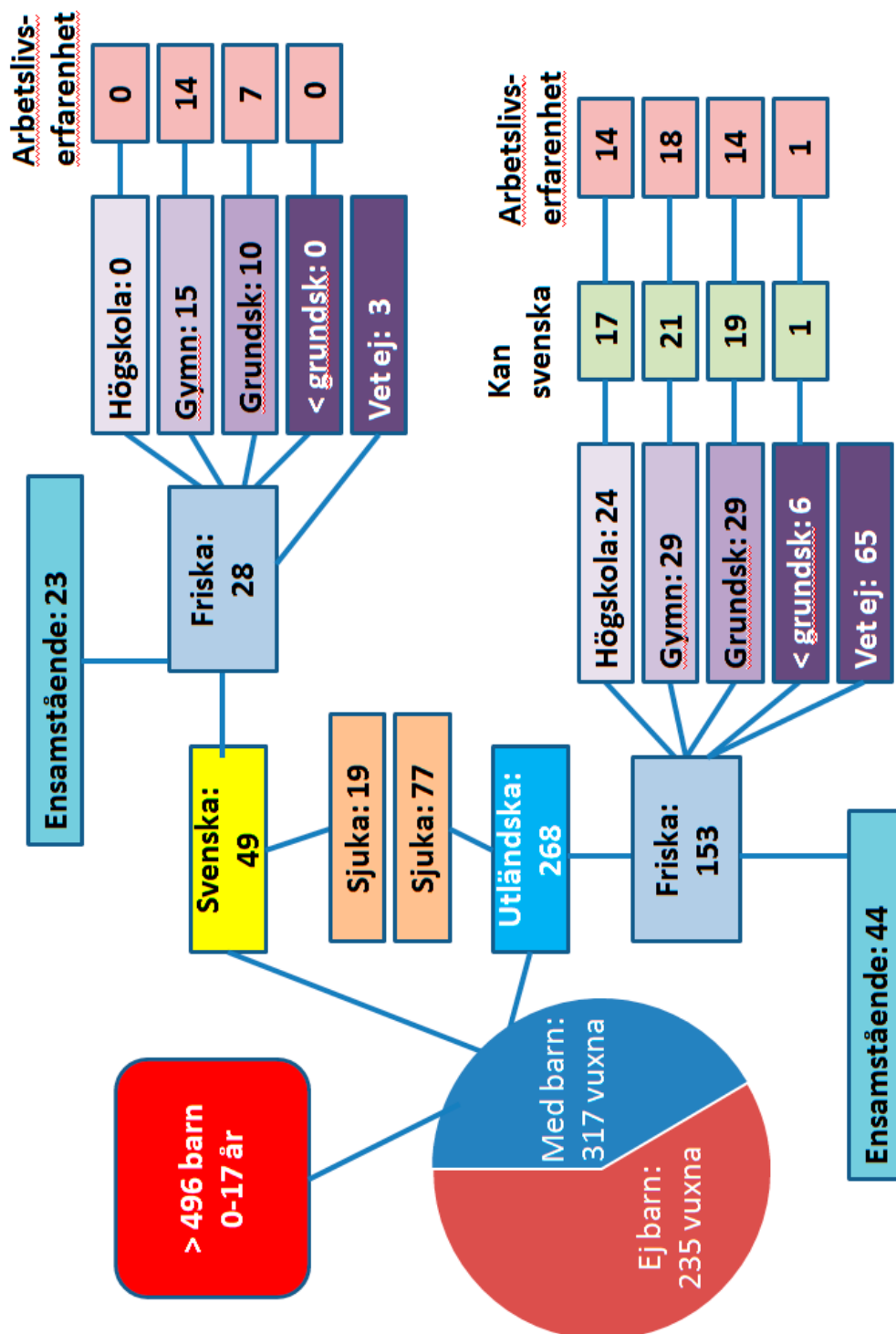
Stadsdelens långvariga försörjningsstöd - faktablad 2015

Västra Göteborg

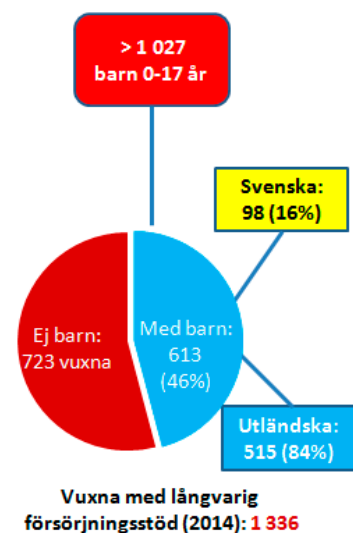
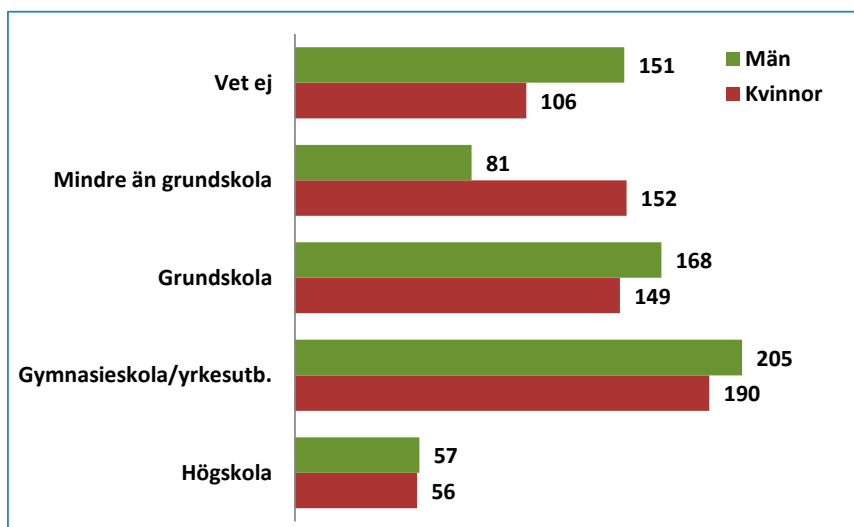
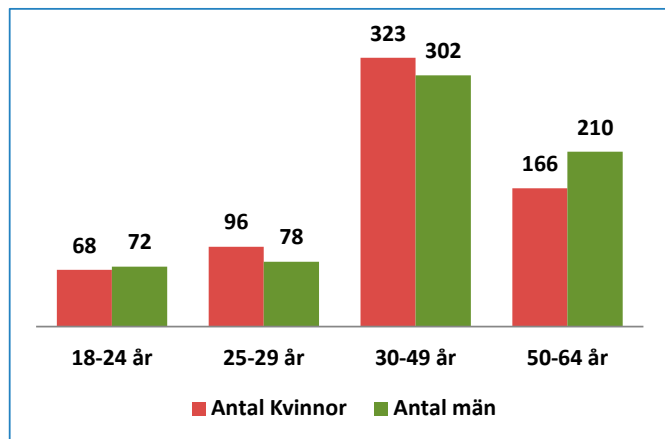
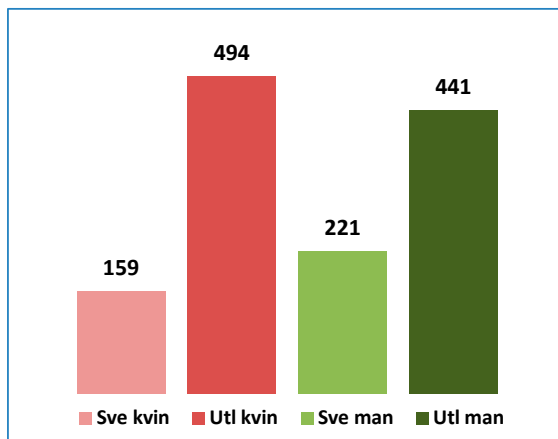
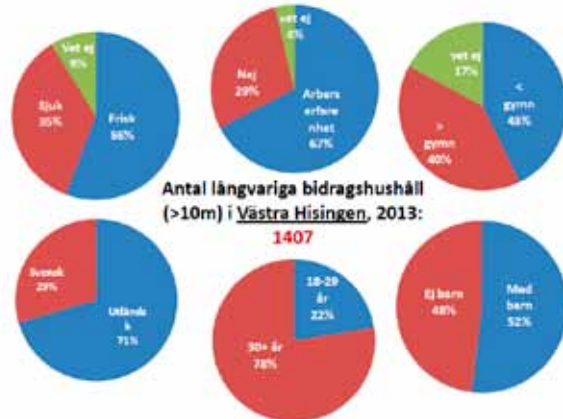
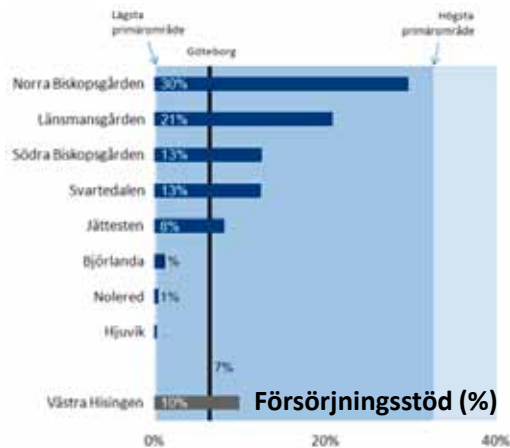
Barnfamiljer med långvarigt försörjningsstöd - faktablad 2015

Antal långvariga bidragshushåll (>10m) i Västra Göteborg, 2013: **552**

Västra Hisingen

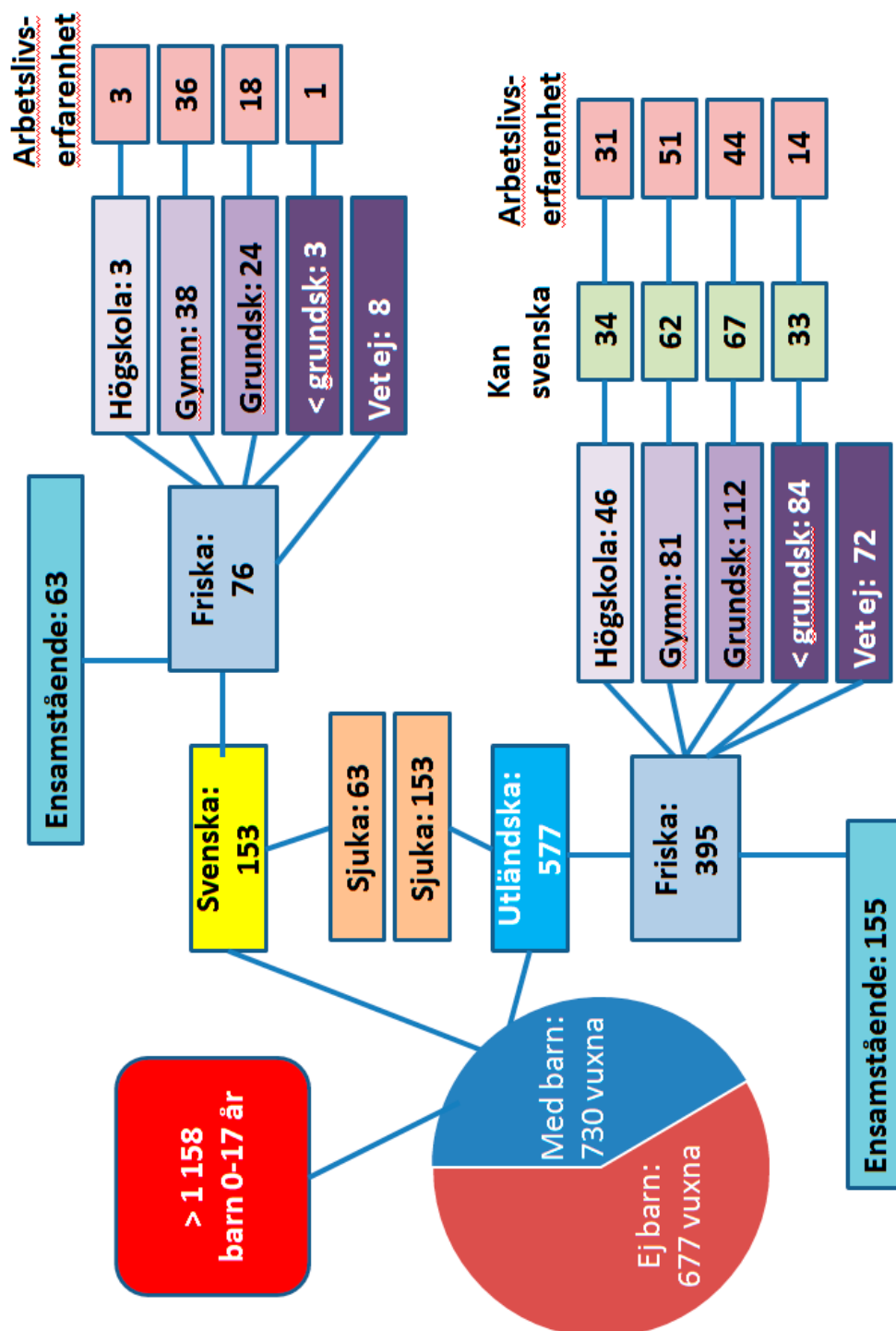
Stadsdelens långvariga försörjningsstöd - faktablad 2015

Västra Hisingen

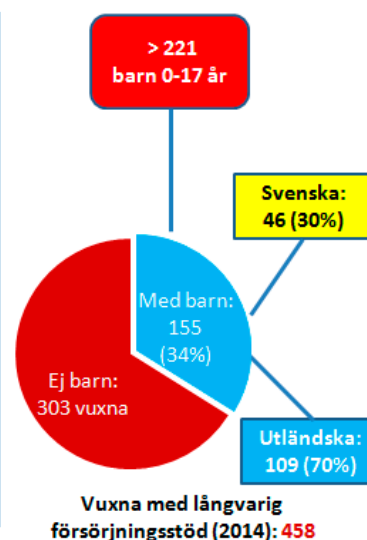
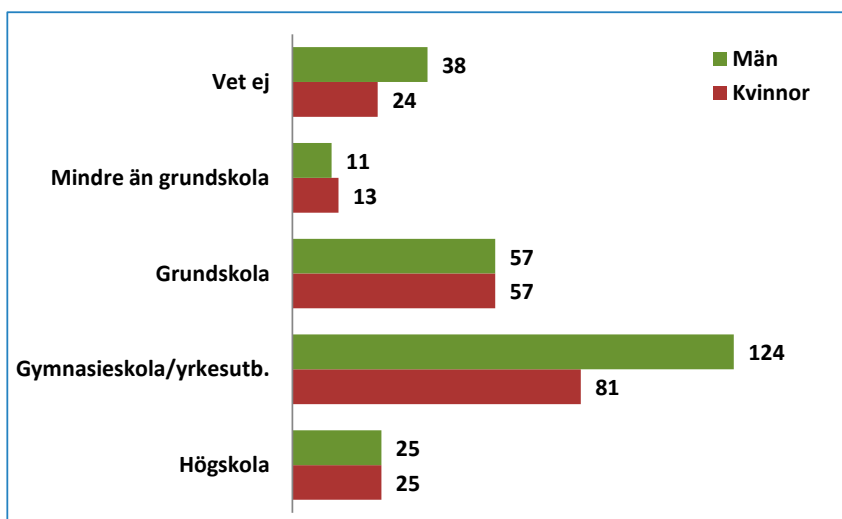
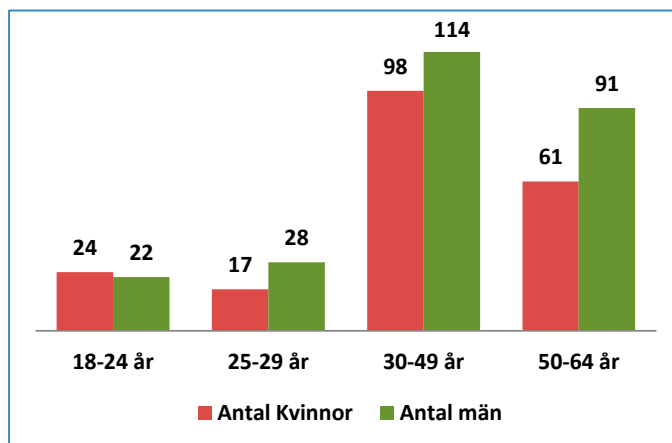
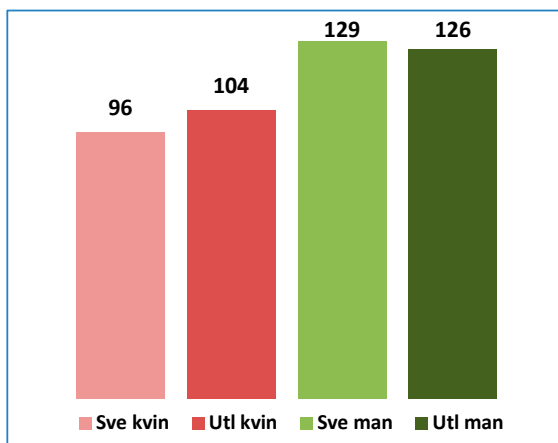
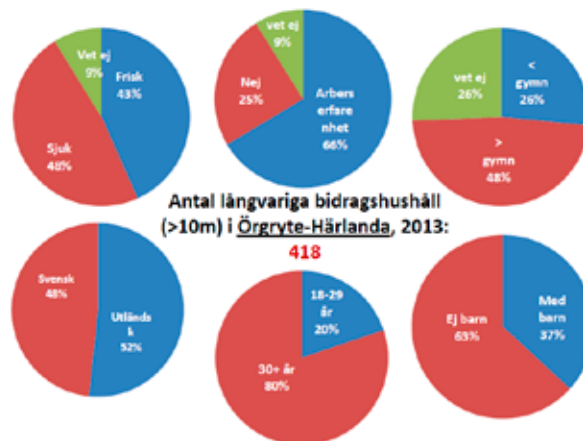
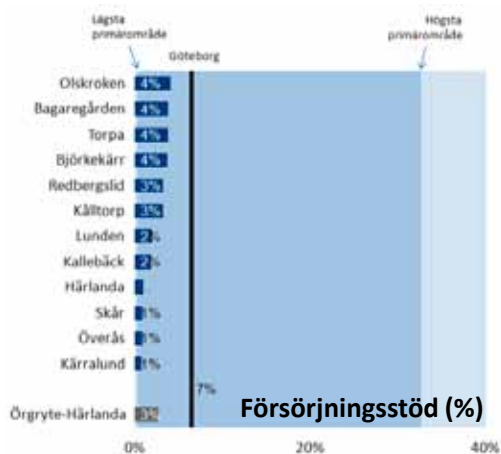
Barnfamiljer med långvarigt försörjningsstöd - faktablad 2015

Antal långvariga bidragshushåll (>10m) i Västra Hisingen, 2013: **1 407**

Örgryte-Härlanda

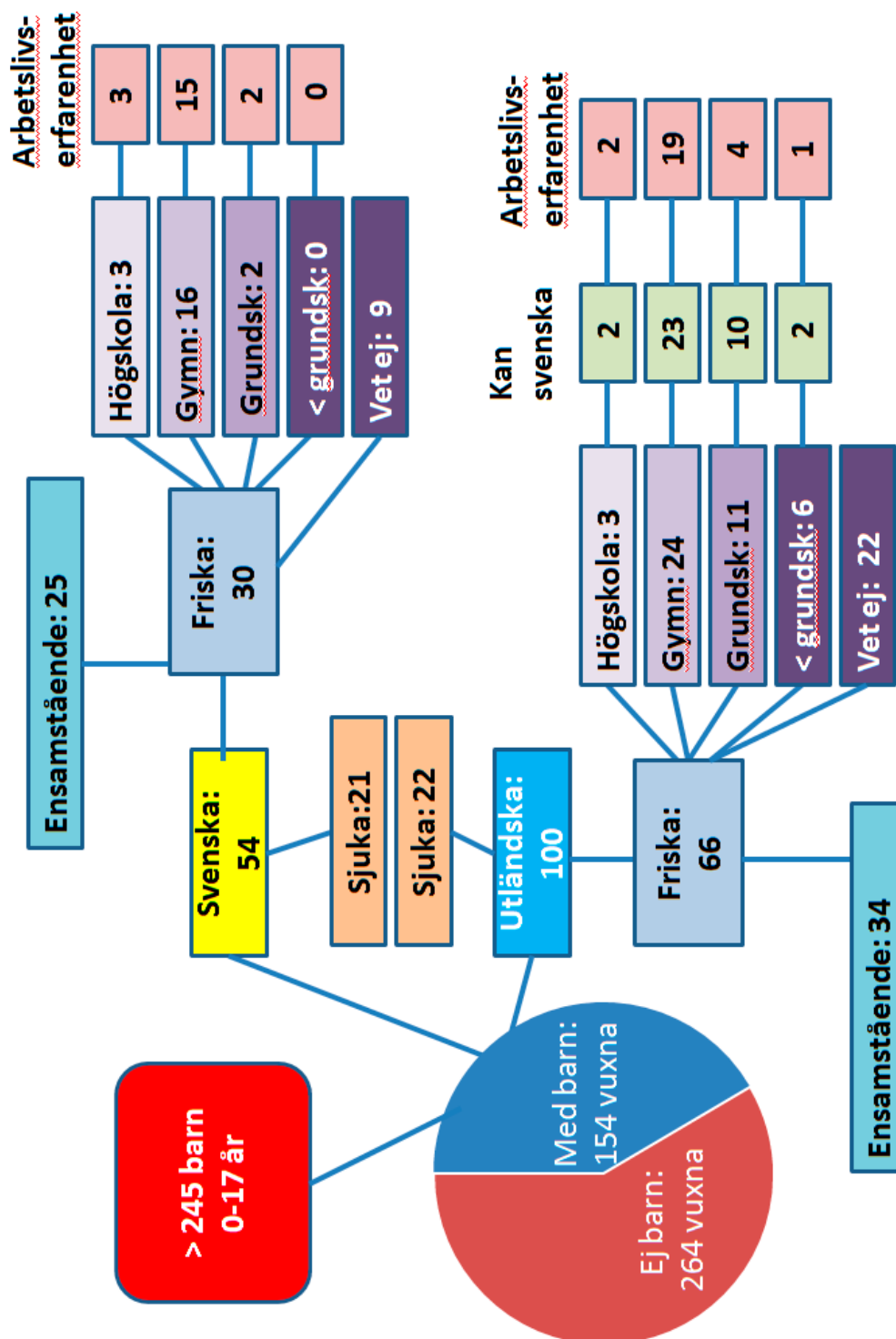
Stadsdelens långvariga försörjningsstöd - faktablad 2015

Örgryte-Härlanda

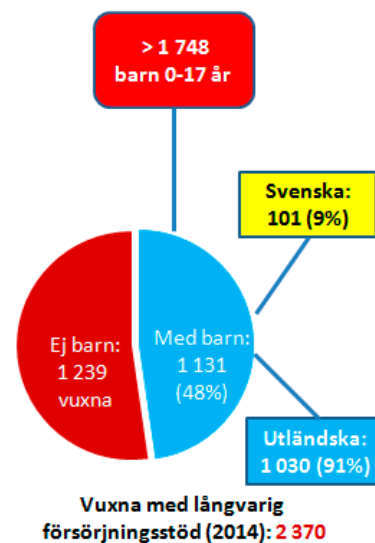
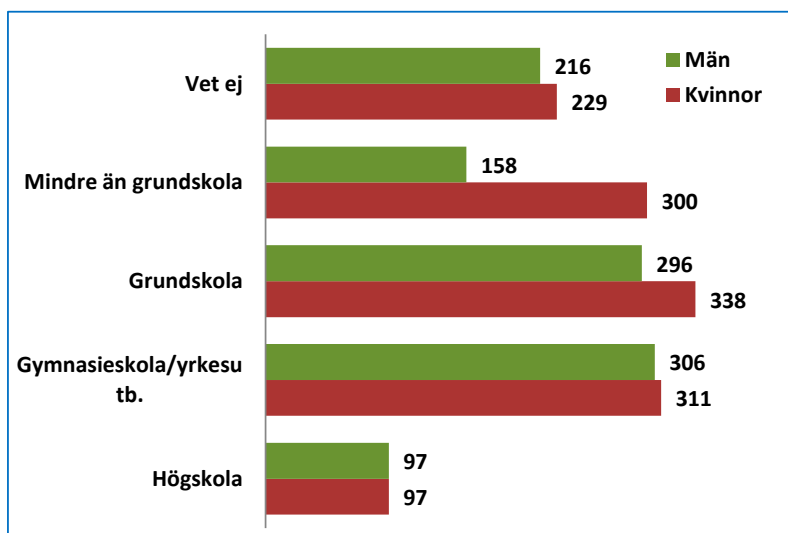
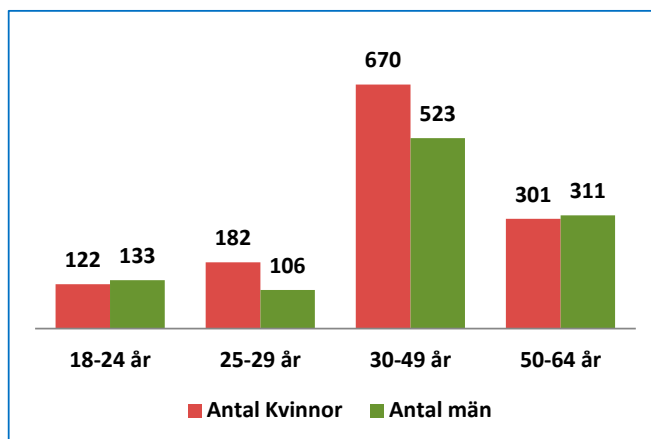
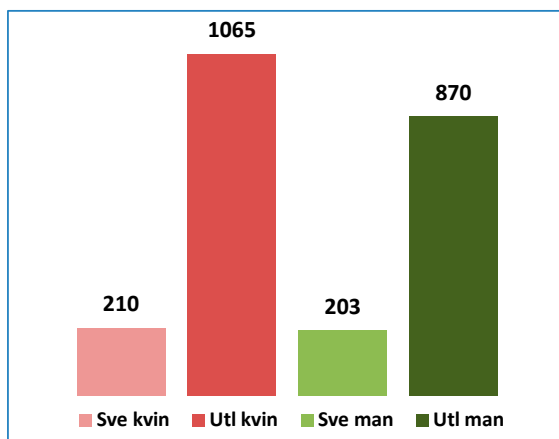
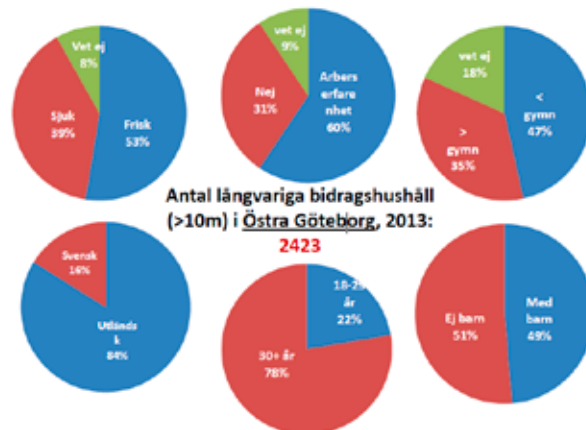
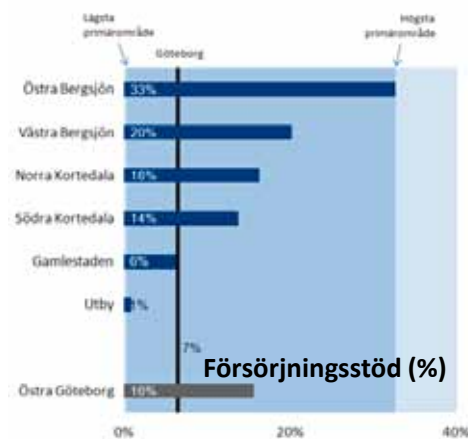
Barnfamiljer med långvarigt försörjningsstöd - faktablad 2015

Antal långvariga bidragshushåll (>10m) i Örgryte-Härlanda, 2013: **418**

Östra Göteborg

Stadsdelens långvariga försörjningsstöd - faktablad 2015

Östra Göteborg

Barnfamiljer med långvarigt försörjningsstöd - faktablad 2015

Antal långvariga bidragshushåll (>10m) i Östra Göteborg, 2013: **2 423**

